

INVENTOINTIRAPORTTI

VANTAAN 1980–1990-LUKUJEN

RAKENNUSKANNAN INVENTOINTI

OMAKOTITALOT, PARITALOT JA VAPAA-AJAN RAKENNUKSET

**Vantaan
kaupunginmuseo**

Johdanto	4	Pientalojen arkkitehtuuri	25
Alkusanat	4	Rakennusmassat	25
Tekijät ja kiitokset.....	4	Julkisivut	26
Hankekuvaus	5	Tyylilliset kategoriat	29
Hankkeen tavoitteet ja haasteet.....	5	Arkiset pakettitalot	30
Inventoitavat rakennukset	7	Modernismin ja 1970-luvun perintö	32
Menetelmät ja tulokset.....	8	Etelän tuliaiset.....	34
Käsitteet.....	10	Käkikellotalot ja alppityyli	34
Kulttuuriympäristön käsitteitä	10	Espanjalaistalot.....	34
Arkkitehtuurin käsitteitä	12	Nousukauden kokoa ja näköä	36
Pientalorakentaminen 1980–1990-luvuilla	13	Perinnerakentaminen	37
Pakettitalo: standardiratkaisuja yksilöllisiin toiveisiin.....	14	Puurakentamisen uudet tuulet.....	39
Pientaloalueiden Vantaa	15	Iloinen monimuotoisuus.....	40
Suunnitteluideologioiden heijastuminen asemakaavoihin.....	15	Rakennusperintökohteet.....	42
Arkkitehtuuriin liittyvät määräykset asemakaavoissa	17	Talo Linnainen	45
Kaupunkikuvallisuus ja pihasuunnittelu.....	18	Villa Virtanen	47
Vantaan pientalot 1980–1990-luvuilla	21	As. Oy Vantaan Aisatie 4	49
Omakotitalot	21	Talo Eloranta.....	51
Paritalot	21	As. Oy Pellaksenkuja 6.....	53
Vapaa-ajan asuinrakennukset.....	23	Asuintalo Mäkelä	56

Talo Bergmann, Omakotitalo, Naulakuja 9	57
Talo Hynninen	59
As. Oy Vihertie 38, Talo Oksanen-Halonen	61
Talo Hytönen	63
Talo Kielorinne	65
As. Oy Piu Pau	67
Omakotitalo Liukko	69
As. Oy Kauratie 9	71
KOY Vantaan Kuusikonnurkka	73
As. Oy Haukanrinne	75
As. Oy Vantaan Estetie 12	77
Smedsberg	80
Omakotitalo Hakala.....	82
Talo Niskanen Tuula ja Seppo	84
As. Oy Sakarintie 4b	86
As. Oy Villa Aurinko.....	88
Villa Jalo	92
Talo Kostiainen.....	94
Talo A. Glasin	95
Asuintalo Kaipainen	97

As. Oy Takapajula.....	99
Villa Pitkänen	101
Talo Rauhala	103
Villa Nuutinen	105
As. Oy Villa Vedella AB.....	107
Lähteet	111

Johdanto

Alkusanat

Vantaan kaupunki on ensimmäisenä Suomessa inventoinut järjestelmällisesti 1980- ja 1990-lukujen rakennuskantaansa kesästä 2021 lähtien. Inventoinnissa on käyty systemaattisesti läpi aikakauden rakennukset niiden käyttötarkoituksen mukaan. Inventoinnin ensimmäinen osa käsittelee kokoontumisrakennuksia¹ ja toinen osa teollisuuden ja liikenteen rakennuksia. Kolmas osa sisältää asuinrakennukset, ja se on jaettu vielä kolmeen osaan. Asuinkerrostaloja käsittelevä 3a-osa valmistui keväällä 2023, ja rivitaloja käsittelevä osa 3b tammikuussa 2024.

Tämä raportti esittelee Vantaan 1980–1990-lukujen rakennusinventoinnin viimeisen eli 3c-vaiheen, johon kuuluvat omakoti- ja paritalot sekä vapaa-ajan asuinrakennukset eli niin sanotut pientalot, yhteensä noin 7 500 rakennusta. Vuoden 2018 rakennusluokituksen mukaisesti omakoti- ja paritalojen lisäksi myös rivitalot luetaan pientaloiksi². Koska rivitalojen inventointi tehtiin erillisessä osassa, tässä raportissa pientaloilla tarkoitetaan vain omakoti- ja paritaloja, ellei erikseen ole mainittu toisin. Lisäksi raportissa käytetään termiä

¹ Kokoontumisrakennuksilla tarkoitettiin inventoinnissa myös liikerakennuksia, toimistorakennuksia, hoitoalan rakennuksia ja opetusrakennuksia.

omakotitaloalue kuvaamaan alueita, joissa on omakotialojen lisäksi myös paritaloja sekä mahdollisesti rivitaloja.

Inventoinnin aikana purettiin seitsemän aikakauden omakoti- tai paritaloa, mutta oletettavasti tahti on kiihtymässä. Suomessa rakennuksen keskimääräinen purkuikä on 50 vuotta.³ Tämä tarkoittaa, että jo alle viiden vuoden päästä 1980- ja 1990-luvuilla rakennettuihin pientaloihin todennäköisesti kohdistuu laajempi purkuaalto.

Tekijät ja kiitokset

Vantaan 1980–1990-lukujen rakennusinventointihankkeen osissa 1, 2 ja 3a varsinainen inventointi tilattiin Saatsi Arkkitehdit Oy:ltä Vantaan kaupunginmuseolla tehtyjen esiselvitysten jälkeen. Rivitaloinventointi 3b ja nyt valmistunut, pientaloja käsittelevä 3c on tehty kaupunginmuseon omana työnä. Kaupunkiympäristön toimialan osallistuminen hankkeen rahoitukseen on mahdollistanut inventoinnin toteuttamisen.

Inventoinnin viimeinen vaihe käynnistyi kaupunginmuseolla tammikuussa 2025 ja valmistui maaliskuussa 2026.

Työryhmään kuuluivat projektiasiantuntijat arkkitehti Juho Saloheimo ja kulttuuriympäristötutkija, FM Kristian Tuomainen sekä Vantaan kaupunginmuseon rakennustutkijat Anne Silanto

² Tilastokeskus.

³ Ympäristöministeriö ja Hämeen ELY-keskus 2024.

ja Susanna Paavola. Projektiasiantuntijat aloittivat työt kokopäiväisenä helmi- ja maaliskuussa 2025. Lisäksi hankkeessa työskenteli vuonna 2025 osa-aikaisia projektiasiantuntijoita: Huk Johannes Vihervirta tammikuusta helmikuuhun ja FM Teemu Parviainen lokakuusta joulukuuhun. Rakennusvalvonnassa arkkitehtiharjoittelijana kesän ajan työskennellyt Venla Härmä osallistui inventointihankkeeseen 40 %:n työpanoksella.

Inventoinnin ohjausryhmään kuuluivat kaupunkiympäristön toimialalta kaupunkisuunnittelujohtaja Sampo Perttula, pj, ja asemakaavapäällikkö Marjaana Yläjääski; rakennusvalvonnasta johtava lupa-arkkitehti Petteri Erling, kaupunkikuva-arkkitehti Johanna Ojanlatva ja lupa-arkkitehti Ilkka Laitinen; toimitilajohtamisen hankepäällikkö Eija Kivineva sekä kaupunginmuseolta museopalveluiden päällikkö Marjo Poutanen ja rakennustutkijat Anne Silanto ja Susanna Paavola. Kiitämme kaikkia inventointiin osallistuneita!

Hankekuvaus

Hankkeen tavoitteet ja haasteet

Inventoinnin tavoitteena on ollut kokonaiskuvan muodostaminen runsaslukuisesta Vantaan 1980- ja 1990-lukujen rakennuskannasta. Alueiden käyttöä ja rakentamista

koskevista laeissa⁴ määrätään, että rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kohteiden johdonmukainen läpikäynti, analyysi ja ristiin vertailu on mahdollistanut rakennusten kulttuurihistoriallisen arvottamisen. Tämä tukee rakennusten suojeluun liittyvän viranomaistyön laadukkuutta, tasapuolisuutta ja läpinäkyvyyttä. Inventointi sujuvoittaa kaupunginmuseon, kaavoituksen ja rakennusvalvonnan prosesseja ja auttaa kohdistamaan resursseja niihin rakennuksiin, jotka inventoinnissa on tunnistettu arvokkaiksi kulttuuriympäristökohteiksi. Inventointi toteuttaa Vantaan kaupunginmuseon tehtävää alueensa rakennusperinnön tallentajana. Pientaloinventoinnin aikana on valokuvaamalla dokumentoitu 7484 rakennusta, joiden tiedot on arkistoitu Vantaan kaupunginmuseon kulttuuriperintöjärjestelmään.

Koko inventointihankkeen aikana haasteena rakennusten kulttuurihistorialliselle arvottamiselle on ollut niiden nuori ikä sekä vertailevan tutkimustiedon puuttuminen. 1980–1990-lukujen aiempien inventointien puutteen lisäksi myös ajan laajempi kulttuurihistoriallinen ja arkkitehtuurin tutkimus on ollut Suomessa vähäistä. 1980-luvusta on kirjoitettu joitakin yleistieoksia, esimerkiksi Minna Sarantola-Weissin teos *Me halusimme kaiken* (2022) on hyvä kurkistusikkuna vuosikymmeneen. Myös vuonna 1986 ilmestynyt *Modernismi*

⁴ Rakentamislaki 751/2023 § 12; Alueidenkäyttölaki 132/1999 § 54

*murtuu*⁵ on oivallinen aikalaiskatsaus arkkitehtuuria, muotoilua ja taidetta ravisuttaneeseen postmodernismiin. Elina Standertskjöldin ansiokas kirjasarja *Arkkitehtuurimme vuosikymmenet* ulottuu myös 1980-lukuun, mutta erityisesti 1990-luku on vielä monelta osin tutkimatonta aikakautta. Anni Vartola on tutkinut väitöskirjassaan⁶ postmodernismia suomalaisessa arkkitehtuurikeskustelussa. Postmodernia arkkitehtuuria on tutkittu viime vuosina myös arkkitehtuurin diplomitoissa.⁷ Lisäksi aikakauden pientalorakentamista on tutkittu opinnäytetoissa.⁸ Arvokasta tietoa vantaalaisista pientaloalueista sekä niiden taustalla olevista maankäytön prosesseista tarjosi vuonna 2025 ilmestynyt *Kaupungiksi kaavoitettu*.⁹

Vantaan 1980–1990-lukujen inventointihankkeen edetessä tieto aikakauden rakentamisesta ja sen arkkitehtonisista piirteistä on karttunut huomattavasti. Saatsi Arkkitehdit tekivät Vantaan inventoinnin ensimmäisessä vaiheessa merkittävää työtä aikakauden arkkitehtuurin käsitteistön kokoamisen ja määrittelyn suhteen.¹⁰ Museon työnä toteutettu rivitaloinventointi puolestaan tuotti arvokasta tietoa erityisesti ajan asuinrakentamisen piirteistä.¹¹

Nuoren rakennuskannan arvottamisen haasteet ovat korostuneet erityisesti pientalojen osalta. Pientaloinventoinnissa rakennusten määrä on ollut poikkeuksellisen suuri, joten inventointityön ohessa on kehitetty metodeja suuren kohdejoukon käsittelyyn. Rakennukset ovat enimmäkseen teollisen rakennustuotannon tuloksena syntyntä vaatimatonta ”arjen arkkitehtuuria”. Ne eivät useinkaan edusta selvästi mitään tiettyä arkkitehtuurin tyyliä, vaan ovat sekoitus rakennuttajan omia mieltymyksiä ja suunnittelijan näkemyksiä. Pientalot ovat myös usein kaupunkikuvalliselta merkitykseltään huomaamattomia. Siten ne ovat kaukana rakennustaiteen monumenteista, mutta kuitenkin tuhansille vantaalaisille merkityksellistä arjen ympäristöä. Asuntorakentamisen kohdalla tavoitteena onkin ollut selvittää ja dokumentoida keskeiset asuinrakennustyytit ja -alueet, jotka muodostavat aikakaudelle yhtenäisiä kokonaisuuksia, sekä selvittää aikakauden pientalorakentamisen laajempia tavoitteita ja suunnitteluperiaatteita. Lisäksi tavoitteena on ollut löytää yksittäiset arkkitehtoniset rakennusperinnön helmet, joiden säilyminen pyritään turvaamaan lupa- ja kaavoitusprosessien yhteydessä.

⁵ Sassi 1986.

⁶ Vartola 2013.

⁷ Haapaniemi 2023; Koitto 2024; Saloheimo 2025.

⁸ Esim. Ruotsalainen 2011; Koskelo 2013; Korhonen 2022.

⁹ Hannikainen 2025.

¹⁰ Saatsi Arkkitehdit Oy 2022.

¹¹ Vantaan kaupunginmuseo 2024.

Inventoitavat rakennukset

Vantaalla on kaikkiaan yli 13 200 rakennusta, jotka ovat valmistuneet 1980- ja 1990-luvuilla.¹² Näistä asuinrakennuksia on noin 10 140. Inventoinnin 3c-vaiheeseen kuuluvat kaikki Vantaan omakotitalot, paritalot ja vapaa-ajan asuinrakennukset, joiden valmistumispäivämäärä rakennusrekisterissä on 1.1.1980-31.12.1999. Näitä rakennuksia on yhteensä 7484, ja ne jakaantuvat käyttötarkoitukseltaan seuraavasti: omakotitalot 5355 kpl, paritalot 1843 kpl ja vapaa-ajan asuinrakennukset 286 kpl.

Inventoitavat rakennukset on tuotu Vantaan kiinteistörekisteristä museon kulttuuriperintöjärjestelmään Kirstiin vuoden 1994 rakennusluokituksen mukaisesti, sillä Kirsti ei ollut kaikessa suhteessa yhteen sopiva uudempien, vuoden 2018 luokitusten kanssa. Vanhassa rakennusluokituksessa omakotitalot luokitellaan yhden ja paritalot kahden asunnon taloiksi. Uusi rakennusluokitus on käytössä esimerkiksi Vantaan karttapalvelu Vampatissa, joka on Kirstin lisäksi ollut keskeinen inventoinnin työväline.

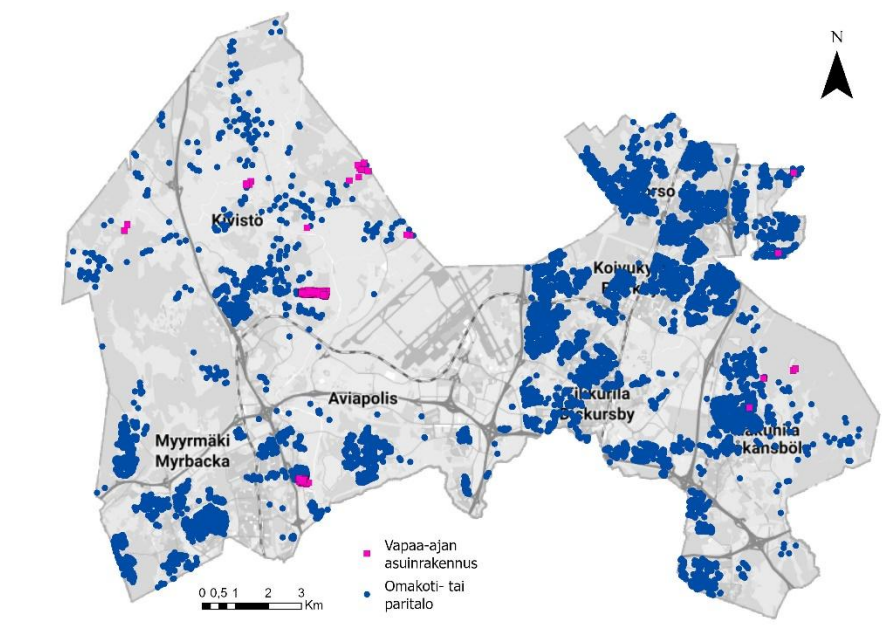
Pientaloinventointiin otettiin mukaan myös joitakin aiemmin inventoimatta jääneitä pienkerrostaloja ja rivitaloja. Nämä rakennukset (13 kpl) olivat Kirstissä vanhalla ”muu erillinen

talo” -luokituksella, minkä vuoksi ne olivat jääneet aiempien inventointien ulkopuolelle. Kohteet arvioitiin arvotuspalaverissa ja ne todettiin kulttuurihistoriallisilta arvoiltaan vaatimattomiksi, lukuun ottamatta Estetie 12:n rivitalokohdetta. Vastaavasti aiempaan rivitalojen inventointiin vaiheessa 3b oli lisätty Asolasta yksi paritalo, koska se kuuluu Palvelukeskus Foiben rivitalojen kokonaisuuteen, joka katsottiin arkkitehtonisesti merkittäväksi. Samoin As. Oy Varusrinteen rivitaloalueen yksi paritalo oli otettu mukaan aiempaan inventointijoukkoon. Näitä paritaloja ei arvotettu pientaloinventoinnissa uudelleen.

Viimeisen inventointivaiheen rakennusten joukosta havaittiin myös kourallinen pientaloja, jotka oli rakennettu ennen vuotta 1980. Näihin rakennuksiin oli tehty 1980–1990-luvuilla mittava peruskorjaus tai käyttötarkoituksen muutos, jonka perusteella rakennukset oli rakennusrekisterissä ajoitettu inventoitavalle aikakaudelle. Näitä rakennuksia ei inventoinnissa käsitelty.

¹² Tieto haettu M-Filesistä 22.11.2023. Rakennusrekisterin rakennusluokituksissa esiintyvien ristiriitaisuuksien vuoksi rakennusten

kokonaismäärissä voi esiintyä epätarkkuuksia. Luvut antavat kuitenkin riittävän tarkan kokonaiskuvan aikakauden rakennusten kokonaismääristä.

Kartalla on esitetty 1980–1990-lukujen pientalojen sijoittuminen Vantaalla. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo.

Menetelmät ja tulokset

Inventoitavat alueet jaettiin Itä- ja Länsi-Vantaaseen, joiden raja määritettiin kulkevan Aviapoliksen, Tikkurilan ja Koivukylän suuralueiden välisellä rajalla. Dokumentointivalokuvaus aloitettiin Itä-Vantaalta kaupunginosa kerrallaan, ja itäisen Vantaan 5097 kohdetta saatiin dokumentoitua elokuun 2025

loppuun mennessä. Länsi-Vantaan 2385 kohdetta dokumentoitiin syys-marraskuun aikana. Lopullinen arvotustyö ja käsillä oleva inventointiraportti toteutettiin joului- ja helmikuussa.

Inventoinnissa on tarkasteltu etupäässä rakennusten ulkoarkkitehtuuria ja ympäristöä. Havainnointia tehtiin paikan päällä kohteissa katualueelta ja kaikki rakennukset dokumentoitiin valokuvaamalla. Valokuvat tallennettiin museon kulttuuriperintöjärjestelmään Kirstiin. Jos rakennusta ei ollut mahdollista kuvata katualueelta käsin, selvitettiin kohteen ulkoasua ilmakuvi- ja rakennuspiirustusten avulla.

Rakennuksia arvotettiin vertailevan menetelmän avulla useammassa vaiheessa. Arvottamisen perusteena olivat rakennusperintölaissa rakennuksen kulttuurihistoriallisen merkittävyyden arviointiin säädetyt kriteerit: harvinaisuus, tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys, historiallinen todistusvoimaisuus ja historiallinen kerroksisuus.¹³ Arvottamiskokouksiin osallistuivat inventoijien lisäksi museon rakennustutkijat. Ensimmäisessä vaiheessa pientaloja arvotettiin dokumentoinnin edetessä kaupunginosa kerrallaan. Näissä kokouksissa valittiin kaikista inventoiduista 7484 rakennuksesta 278 kulttuurihistoriallisesti kiinnostavaa kohdetta, joita käsiteltiin ja tutkittiin tarkemmin. Näistä

¹³ Laki rakennusperinnön suojelemisesta (498/2010) 8 §.

rakennuksista etsittiin piirustusmateriaalia Lupapisteen dokumenttiarkistosta ja kirjattiin suunnittelijatiedot Kirstiin.

Toisessa vaiheessa rakennukset jaoteltiin kategorioihin tyylillisten ja yleisemmin muodonantoon liittyvien piirteittensä mukaisesti. Arvottaminen jatkui edelleen vertailemalla kohteita keskenään näiden kategorioiden sisällä. Vertaileva menetelmä auttoi hahmottamaan erityislaatuisten, jopa kurioositeettimaisten, kohteiden ohella herkemmin piiloon jääviä edustavuuteen ja tyypillisyyteen liittyviä arvoja. Vertailun tuloksena kulttuurihistoriallisesti arvokkaimmiksi todettiin 40 asuinrakennusta, jotka valittiin rakennusperintökohteiksi. Vaikka inventoitujen kohteiden joukossa on lukuisia omalaatuisia, tasokkaita ja huomionarvoisia rakennuksia, moni kulttuurihistoriallisiin arvoihin omaava kohde jää kaupunkikuvallisesti vaatimattomaan osaan tai yksittäisenä rakennuksena ennemmin kurioositeetiksi. Esimerkiksi pakettitalot¹⁴ rajattiin kategorisesti rakennusperintökohteiden ulkopuolelle niiden sarjavalmisteen luonteen vuoksi, huolimatta niiden mahdollisista arkkitehtonisista arvoista. Tällaisia kohteita on rakennusperintökohteiden ohella pyritty tuomaan esille tässä inventointiraportissa.

¹⁴ Inventoinnin yhteydessä todettiin, että aikakauden pakettitaloja tulisi ilmiönä tutkia lisää ja myös laajemmalla maantieteellisellä otannalla, jotta niiden kulttuurihistoriallinen arvottaminen olisi mahdollista.

Käsitteet

Kulttuuriympäristön käsitteitä

Inventointi

Järjestelmällinen tiedonhankinta määritellyn kohdejoukon tai alueen historiasta, nykytilasta ja tunnusomaisista piirteistä sekä hankitun tiedon kokoaminen, tuottaminen ja tallentaminen sovitulla tavalla.¹⁵

Kulttuuriympäristö

Ihmisen ja luonnon vuorovaikutuksesta syntynyt ja muotoutunut ympäristö.¹⁶

Kaupunkimaisema

Kaupunkirakentamisen tuloksena syntynyt kulttuurimaisema. Kaupunkimaisema muodostuu kaduista, rakennuksista, rakennelmista, puistoista, luonnonelementeistä ja maastonmuodoista. Kaupunkikuva-termiä käytetään erityisesti silloin, kun halutaan viitata kaupunkiympäristön näkyviin osatekijöihin.¹⁷

¹⁵ <https://sanastot.suomi.fi/terminology/rakkultymp/concept/c65>.

¹⁶ <https://sanastot.suomi.fi/terminology/rakkultymp/concept/c3>.

¹⁷ <https://sanastot.suomi.fi/terminology/rakkultymp/concept/c40>.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kulttuuriympäristö, joka muodostuu rakennuksista, rakennelmista ja rakennetuista alueista sekä niiden suhteista toisiinsa ja ympäristöönsä. Näihin kuuluvat myös puistot ja puutarhat sekä muut istutetut tai rakennusten käyttöön liittyvät luonnonvaraiset alueet kuten esimerkiksi metsälähiöiden suunnitellusti rakentamatta jätetyt alueet.¹⁸

Kulttuurihistoriallinen merkittävyys

Kohteesta muodostettu käsitys, joka perustuu kohteen kulttuurihistoriallisen merkittävyyden arviointiin. Kulttuurihistoriallisesti merkittävä kohde erottuu edukseen muista vastaavista kohteista. Kohteita voidaan nimetä esimerkiksi valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti merkittäviksi.¹⁹

Kulttuurihistoriallisen merkittävyyden arviointi

Kohteen kulttuurihistoriallisen arvon selvittäminen kohteen muita ominaisuuksia analysoimalla ja vertaamalla sitä muihin vastaaviin kohteisiin.²⁰

Kulttuurihistoriallinen arvo

¹⁸ <https://sanastot.suomi.fi/terminology/rakkultymp/concept/c4>.

¹⁹ <https://sanastot.suomi.fi/terminology/rakkultymp/concept/c15>.

²⁰ <https://sanastot.suomi.fi/terminology/rakkultymp/concept/c52>.

Ominaisuus, joka ilmentää kohteen kulttuurihistoriallista laatua.²¹

Kulttuurihistoriallisen arvon määrittäminen

Kohteen kulttuurihistoriallisen arvon selvittäminen analysoimalla yksittäisen kohteen ominaisuuksia.²²

²¹ <https://sanastot.suomi.fi/terminology/rakkultymp/concept/c14>.

²² <https://sanastot.suomi.fi/terminology/rakkultymp/concept/c55>.

Arkkitehtuurin käsitteitä

Modernismi

Arkkitehtuurissa modernismin voi määritellä koskemaan 1920-luvulla käynnistynyttä kehitystä, jonka myötä rakentaminen kehittyi käsityöpohjaisuudesta standardoiduksi ja teolliseksi. Modernistisesta arkkitehtuurista karsittiin ornamenttiikka ja suunnittelussa funktiota alettiin painottaa rakennuksen lähtökohtana.²³

Postmodernismi

Postmodernismi kuvaa erilaisia tieteen, taiteen ja filosofian ajatusmalleja, joita yhdistää modernistisen ajattelun kriittisyys. Postmodernismi voidaan käsittää niin filosofisena suuntauksena, ajanjaksona tai tyylillisenä terminä.²⁴ Usein postmodernistisen arkkitehtuurin tyylillisiksi piirteiksi luetaan vapautunut, leikkisä ja värikäs muotokieli sekä tyylillisten lainojen yhdisteleminen. Postmoderni arkkitehtuuri alkoi kehittymään jo 1960-luvun lopulla, mutta Suomessa sen vaikutus näkyi erityisesti 1980- ja 1990-luvuilla.

²³ Tyvelä 2019.

²⁴ Vartola 2014, 46.

²⁵ Tieteen termipankki.

Eklektismi

Yleisesti eklektismillä tarkoitetaan asioiden irrottamista niiden alkuperäisestä yhteydestä ja uusien kokonaisuuksien luomista näitä yhdistellen.²⁵ Postmodernin arkkitehtuurin kontekstissa eklektismillä tarkoitetaan arkkitehtuurin historiasta lainattujen aiheiden käyttöä siten, että aiheesta tehdään nykyaikainen versio.²⁶

Historismi

Arkkitehtuurissa historismilla tarkoitetaan rakentamistapaa, jossa muotoja ja koristeaiheita lainataan menneistä tyylisuuntauksista. Usein historismissa pyritään noudattelemaan lainattujen aiheiden alkuperäistä ilmettä.²⁷

Regionalismi

Postmodernismin kontekstissa regionalismi tarkoittaa arkkitehtuurin suuntausta, jossa haluttiin korostaa paikallisen rakennusperinnön ominaispiirteitä ja arvoja. Regionalismissa olennaista on myös rakennuspaikalla vallitsevien olosuhteiden, kuten maastonmuotojen ja ilmaston huomioonottaminen.²⁸

²⁶ Klotz 1984, 49.

²⁷ Klotz 1984, 49.

²⁸ Vartola 2014, 119–121.

Pientalorakentaminen 1980–1990-luvuilla

Suomessa 1970-luvun alku oli voimakkaan lähiörakentamisen aikaa. Rakentaminen painottui kerrostalorakentamiseen, ja vuosina 1973–1974 rikottiin asuntotuotannon ennätyksiä. Vuosikymmenen loppupuolella kerrostalorakentamisen määrä kuitenkin väheni jyrkästi. Pientalorakentamisen suhteellinen osuus kasvoi, ja asuntotuotanto kallistui pientalovoittoiseksi. Jo 1970-luvun puolella suuren volyymin yksitoikkoiseen aluerakentamiseen²⁹ alettiin suhtautua kriittisesti, mutta erityisesti 1980-luvun vastareaktionä ilmiölle toimivat täydennysrakentaminen ja pientalot.³⁰

Vantaalla omakoti- ja paritalojen rakentamisen määrä kasvoi suhteessa koko maan tuotantoon nähden kiivaasti 1970-luvulta lähtien ja jatkoi nousuaan vielä 1990-luvulla tapahtuneen notkahduksen jälkeen (Taulukko 2³¹). Koko maan osalta trendi on ollut 1980-luvun jälkeen puolestaan laskeva (Taulukko 1³²).

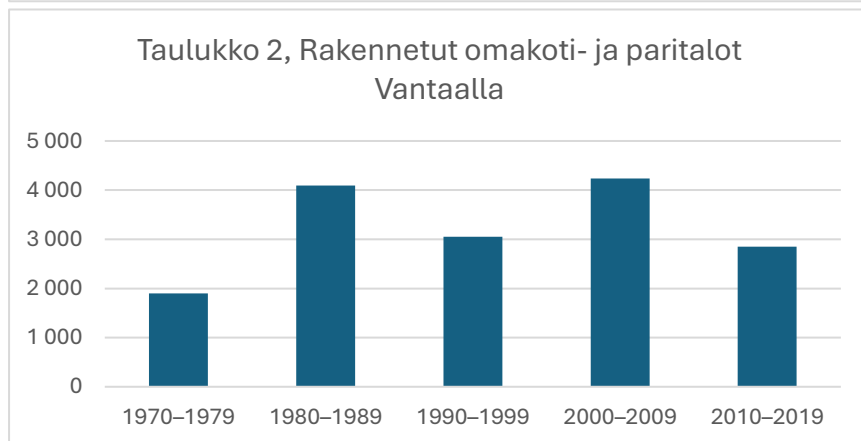
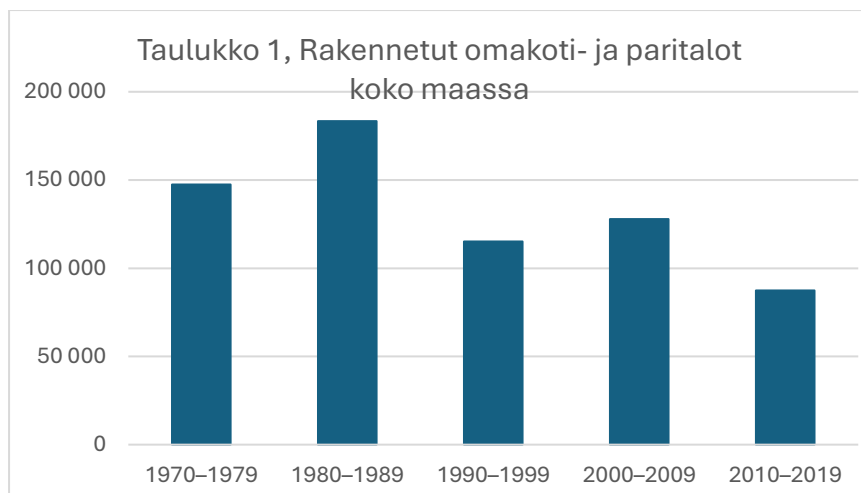
²⁹ Aluerakentaminen ymmärrettiin 1960-luvun puoliväliin saakka saman organisaation tietyllä, yhtenäisellä alueella keskeytyksettä suorittamaksi, pitkäaikaiseksi rakennustoiminnaksi, joka on sekä suunnitteluperusteiltaan että teknisiltä yksityiskohdiltaan yhdenmukaista. Nykyisin aluerakentaminen on vakiintunut tarkoittamaan mitä tahansa suurten, maata omistavien rakennusliikkeiden harjoittamaa rakentamista, joka perustuu kunnan kanssa tehtäviin sopimuksiin. Ks. Saatsi Arkkitehdit 2023, 29.

Tässä luvussa käsittelemme vantaalaisen pientalorakentamisen ominaispiirteitä 1980- ja 1990-luvuilla.

³⁰ Saatsi Arkkitehdit 2023, 30; Vantaan kaupunginmuseo 2023, 8.

³¹ Tilastokeskus, Rakennukset käyttötarkoituksen ja valmistumisvuoden mukaan 2024.

³² Tilastokeskus, Rakennukset käyttötarkoituksen ja valmistumisvuoden mukaan 2024.

Taulukot 1&2 esittävät omakoti- ja paritalojen rakentamisen määrän vuosikymmenittäin koko Suomessa ja Vantaan alueella.³³

³³ Tilastokeskus, Rakennukset käyttötarkoituksen ja valmistumisvuoden mukaan 2024.

³⁴ Jussila 1986.

Pakettitalo: standardiratkaisuja yksilöllisiin toiveisiin

Suomessa 1980- ja 1990-luvuilla suuri osa pientalorakentamisesta on ollut pakettitaloratkaisuihin perustuvaa. Vuonna 1986 tehdyn tutkimuksen³⁴ mukaan noin 60 % pientaloista tehtiin valmistaloratkaisujen pohjalta. Suurin osa talonrakentajista halusi säästyä rakentamiseen liittyvästä vaivannäöstä, johon pakettiratkaisu tarjosi helpotusta. Vaikka ratkaisut perustuivat kuvastojen malleihin, tehtiin niihin useimmiten muutoksia asukkaiden toiveista.³⁵

On yleistä, että pakettitalojen suunnittelijatietoihin on merkitty talotehtaan sijasta jokin tehtaan ulkopuolinen toimija.

Esimerkiksi vuodesta 1984 toiminut vantaalainen Arkkitehtuuritoimisto Seppo Kokko Oy on toimintansa aikana edustanut eri valmistalotehtaita ja myynyt Makrotalon, Jukkatalon ja Kannustalon talopaketteja. Seppo Kokon yritys myi aktiivisten toimintavuosiensa aikana noin 1 800 talopakettia, enimmillään noin 150 vuodessa. Valtaosaan niistä tehtiin yksilölliset suunnitteluratkaisut ja yritys vastasi myös rakennuslupien hakemisesta.³⁶

³⁵ Jussila 1986.

³⁶ Lempinen 2023, 17–19.

Tiia-Pauliina Koskelo tutki Pro-Gradu tutkielmassaan pakettitalojen mainoskuvastoja vuosilta 1980–2000.³⁷ Tutkielmassa tehtyjen yleisten piirteiden luokittelussa sekä liitteenä olevissa talokuvastojen skannauksissa on runsaasti samankaltaisia piirteitä kuin vantaalaisissa omakoti- ja paritaloissa. On siis pääteltävissä, että vastaavanlaisia toteutuksia on tehty ympäri Suomen, eikä inventoinnissa löydetty erityisesti vantaalaista valmistalotyyppiä.

Pientaloalueiden Vantaa

1980- ja 1990-luvuilla Vantaalla rakennettiin runsaasti omakoti- ja paritaloja. Taulukon 2 perusteella 1980-luku oli Vantaalla omakoti- ja paritalorakentamisen toiseksi vilkkain vuosikymmen ja 1990-luku sijoittuu kolmanneksi. Runsaan rakentamisen taustalla oli sekä tietoista suunnittelua kaupungin taholta, että kyseisten asumismuotojen suosion nousu.

Vastauksena hajanaista kaupunkia synnyttäneen aluerakentamisen kritiikkiin Vantaata haluttiin kehittää keskuksina, joita ympäröisivät pientalovaltaiset alueet. Yhdyskuntarakenteen hajoamisen välttämiseksi keskusten haluttiin sijoittuvan hyvien joukkoliikenneyhteyksien varsille.³⁸ 1970-luvun loppupuolella Vantaan kaupunki ottikin

tavoitteekseen rakentaa uudet alueet pientalovaltaisina. Pientalorakentamisen vilkkaita vuosikymmeniä ennakoivat myös vuonna 1977 järjestetyt Variston asuntomessut, joilla haluttiin luoda mielikuvaa Vantaasta pientalovaltaisena asuinpaikkana.³⁹

Pientaloalueiden kaavoitus toimi vastapainona kerrostalovaltaiselle rakentamiselle ja heijasteli myös vantaalaisten toiveita omasta talosta ja pihasta.⁴⁰

Omakotitalotonttien suuri kysyntä aiheutti jopa kaavamuutoksia pientaloalueilla, joissa rivitalorakentamiseen tarkoitettuja tontteja muutettiin omakotiasumiseen tarkoitetuiksi tonteiksi.⁴¹

Vantaalaiset pientaloalueet ovat usein rakennustyypeiltään yhtenäisiä siten, että matalat omakoti-, pari ja rivitalot on erotettu kaupunginosien kerrostaloalueista muodostaen suuria kokonaisuuksia. Kaupunkikuvallisesti alueita luonnehtii ajallinen kerrostuneisuus sekä rakennusten yksilöllisesti vaihtelevat massoittelut, julkisivumateriaalit ja kattomuodot.

Suunnitteluideologioiden heijastuminen asemakaavoihin

Vantaalle kaavoitettiin jonkin verran täysin uusia yhtenäisiä omakotitaloalueita, jotka rakennettiin metsän tai pellon

³⁷ Koskelo 2013.

³⁸ Hannikainen 2025, 29.

³⁹ Hannikainen 2025, 77.

⁴⁰ Hannikainen 2025, 40.

⁴¹ Hannikainen 2025, 135.

keskelle.⁴² Uusissa pientaloalueissa on nähtävissä eri aikakausien suunnitteluideologioiden toteutumista. 1960- ja 1970-lukujen yhtenäisille pientaloalueille oli tyypillistä suorien teiden muodostama suorakulmainen katuverkosto, joka ei noudattele maastonmuotoja.⁴³ Tällaisesta alueesta Vantaalla on esimerkkinä Simonlaakson alue, jonka asemakaava on vuodelta 1970, mutta alue pääsääntöisesti on rakentunut vasta 1980-luvun puolella.

1980-luvulla Vantaan asemakaavoituksessa kehittyi “uusmeurmannilainen suuntaus”, jossa maastonmuodot nähtiin lähtökohtana asemakaavan laatimiselle. Tämänkaltainen suunnittelu on nähtävissä hyvin Hakunila 5:n, Päiväkumpu 1:n tai Ilola 3:n asemakaavassa.⁴⁴

Kaavoitus- ja rakennusprosessien ollessa pitkäkestoisia voi siis käydä niin, että tietyn ajan suunnitteluideologiaa heijasteleva alue rakentuukin vasta yli kymmenen vuoden kuluttua, mistä Simonlaakson tai Päiväkumpu 1:n alueet ovat hyviä esimerkkejä. Vastaavasti rakentuminen on voinut tapahtua hyvinkin nopeasti, kuten Hakunila 5 Asemakaava osoittaa. Asemakaava on laadittu vuonna 1980, ja suurin osa alueelle rakennetuista omakoti- ja paritaloista on rakennettu vuosina 1981–1983.

Hakunila 5 -asemakaavan kaavakartta, 1980. Kaava on hyvä esimerkki aikansa suunnitteluideologiasta, jossa maastonmuodot ja maisemalliset ominaispiirteet otettiin kaavan suunnittelun lähtökohdiksi. Kuva: kartta.vantaa.fi.

⁴² Hannikainen 2025, 44.

⁴³ Nyman 2003, 49.

⁴⁴ Hirvonen 2005, 141.

Pientalokaavoissa on havaittavissa eri aikakausien kaupunkisuunnittelulle tyypillisiä piirteitä, mutta ne näkyvät Vantaalla ehjinä kokonaisuuksina vain harvassa paikassa. Suurin osa omakotitalovaltaisista alueista on syntynyt täydentämällä vanhoja omakotitaloalueita. Tiivistettävälle omakotitaloalueille laadittiin uusi asemakaava Helsingin maalaiskunnan asettaman rakennuskaavan tilalle.⁴⁵ Täydentämällä kaavoitettujen omakotitaloalueiden kaavaprosessit olivat usein pitkiä, johtuen asukkaiden aktiivisesta osallistumisesta kaavaprosesseihin. Esimerkiksi Rajakylän asemakaavan valmistelusta hyväksymiseen meni noin kahdeksan vuotta.⁴⁶ Asukkaat jättivät aktiivisesti mielipiteitä ja muistutuksia kaavaprosessien aikana. Kaavoissa kritisoitiin useimmiten kaavoitettujen kulkuväylien leveyksiä ja uusia teitä, jotka aiheuttaisivat mahdollista läpiajoliikennettä.⁴⁷ Myös uusien tonttien korkeat tehokkuudet aiheuttivat huolta ahtaudesta.⁴⁸ Lähtökohtaisesti yksityiset maanomistajat suhtautuivat tiiviistämisen myötä tapahtuvaan tonttien jakamiseen kuitenkin positiivisesti.⁴⁹

Hitaista kaavaprosesseista huolimatta, täydentyvät ja tiivistyvät omakotitaloalueet olivat merkittävä osa vantaalaista kaupunkisuunnittelua 1980- ja 1990-luvulla.⁵⁰ Tosiasia onkin,

⁴⁶ Hannikainen 2025, 74.

⁴⁷ Hannikainen 2025, 74, 193–194.

että Vantaalla tiiviimmin rakennetuissa kaupunginosissa on lähes poikkeuksetta nähtävissä 1980- ja 1990-lukujen pientalojen kerrostuma.

Arkkitehtuuriin liittyvät määräykset asemakaavoissa

Asemakaavoissa omakoti- ja paritalojen arkkitehtuuriin on vaikutettu esimerkiksi kerroslukumääräyksillä, maanpäällisen kellarin kieltämisellä tai kattojen harjasuunnilla.

Julkisivumateriaaleihin kohdistuvat määräykset ovat harvinaisia. Tästäkin huolimatta 1980- ja 1990-luvuilla rakentuneiden pientaloalueiden rakennuksilla on yhtenevä arkkitehtoninen ilme. Esimerkiksi Hakunila 5:n asemakaava-alueella suurin osa rakentuneista omakotitaloista on harjakattoisia käkikellotaloja. Päiväkumpu 1:n omakotitaloalueella taas suurimmassa osassa taloista on vaaleaa tiiltä olevat julkisivut ja punatiiliset katot.

Varsinaisten kaavamääräysten lisäksi aikakauden pientalojen arkkitehtuuriin ovat vaikuttaneet tuolloin voimassa olleet aravalainaehdot. Asemakaavoituksessa määriteltiin alueita, johon sai rakentaa vain aravalainoitettuja rakennuksia. 1980-luvulla valtion rahoitusjärjestelmä aravan lainaehtoihin kuului, että lainan sai vain tietynkokoiselle ja määrätynlaiselle talolle.

⁴⁸ Hannikainen 2025, 79.

⁴⁹ Hannikainen 2025, 194.

⁵⁰ Hannikainen 2025, 192.

Suunnitteluohje sisälsi myös yksityiskohtaisia määräyksiä esimerkiksi asunnon varustelutasosta ja huoneluvusta.⁵¹ Esimerkiksi Hämevaara 1 (1981) ja Askisto 1 (1979) olivat tällaisia kaavoja.⁵² Lisäksi aikakaudella rakennettujen pientaloalueiden yhtenäistä ilmettä voivat osaltaan selittää kulloinkin muodissa olleet talomallit ja rakennusmateriaalit.

Näkymä Vaunukalliontieltä Hakunilassa. Vierekkäisten rakennusten massat ovat samankaltaiset. Kaavamääräys on alueella sallinut 1,5-kerroksisen toteutuksen, jonka suosittu käkikellotalo on hyvin mahdollistanut. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Kaupunkikuvallisuus ja pihasuunnittelu

Useimmiten omakoti- ja paritalot ovat yksittäisiä rakennuskokonaisuuksia. Rakennukset sijaitsevat omalla

tontillaan ja niiden arkkitehtuuri eroaa naapurirakennuksista. Inventoinnin aikana huomattiin, että on myös yleistä että omakoti- ja paritalot muodostavat taloyhtiömuotoisia kokonaisuuksia, joissa rakennukset ovat kuitenkin arkkitehtuuriltaan samankaltaisia. Taloyhtiöön kuuluvat rakennukset sijaitsevat samalla tontilla ja kokonaisuuksiin saattaa kuulua omakotitaloja, paritaloja sekä rivitaloja. Vähimmillään rakennuksia on taloyhtiöissä kaksi, mutta usein niitä on enemmän. Useimmiten rakennukset on sijoitettu tontille tiiviisti, siten että parkkipaikkojen ja kulkuväylien lomaan jäävät yhteispihat ovat usein kooltaan pieniä. Rakennusperintökohteiksi valikoitui viisi kahden tai useamman rakennuksen kokonaisuutta. (ks. Rakennusperintökohteet)

Inventoinnin aikana havaittiin, että omakoti- ja paritaloissa kadulle päin näkyvin osa on usein joko erillinen tai rakennukseen kytkeytyvä autotalli tai -katos. Tontit on tyypillisesti rajattu korkeilla pensas- tai havupuuaidoilla siten, että ainoastaan kadun lähellä olevalle autokatokselle tai -tallille johtava ajoväylä muodostaa aukon kasvillisuuteen. Pihojen istutukset vaihtelevat rehevistä puutarhoista tasaisiin nurmikoihin. Tyypillisiä kasveja pihoidella ovat esimerkiksi vierasperäiset havupuut kuten tuijat.

⁵¹ Poranen 2016.

⁵² kartta.vantaa.fi.

Tiiviisti rakennetuilla pientaloalueilla tontteja on usein lohkottu kirvesvarsitonteiksi, jolloin osa rakennuksista sijoittuu korttelin sisälle. Tämän takia rakennusten kaupunkikuvallinen merkitys jää usein vähäiseksi.

Rakennukset rajaavat usein taakseen katualueelta suojassa olevan piha-alueen. Kadunpuoleisilla pihoilla on usein ajoväylästä johtuva laaja, ajoneuvolle sopiva pinnoite kuten kivituhka, asfaltti tai kiveys. Osa kirjavista pihakiveyksistä muodostaa myös aikakauden julkisille tiloille tyypillisiä koristekuvioita.

Rakennusten pihoilla on autokatosten lisäksi usein muitakin rakennelmia, kuten roskakatos, aita ja postilaatikkoteline. Rakennelmat ovat materiaaleiltaan ja muotokieleltään usein samankaltaisia tontin päärakennuksen kanssa.

Viimeistellyimmissä toteutuksissa myös pihavalaisimet on saatettu sovittaa päärakennuksen arkkitehtuuriin.

Kultasiiventie 2, Nikinmäki, 1997. Piharakennuksen ja roskakatoksen arkkitehtuurissa on nähtävissä yhteneväisyyttä vasemmalla olevaan päärakennukseen. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Terhitie 5, Simonkylä, 1980. Rakennus jää piiloon korkean piha-aidan taakse, lukuun ottamatta autotallin ovea. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Tervakkotie 3, Hiekkaharju, 1998. On yleistä, että kadulta katsottuna rakennusten autotallit tai -katokset ovat rakennuskokonaisuuden merkittävin kaupunkikuvallinen elementti. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Ailakkitie 6, Hiekkaharju, suunnittelija Arkkitehtitoimisto Marja Heikkilä-Kauppinen - Timo Kauppinen, 1981. Keskenään samanlaiset omakotitalot muodostavat taloyhtiön. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Vantaan pientalot 1980–1990-luvuilla

Vuosi	Omakotitalot	Paritalot	Yhteensä
1980	294	62	356
1981	290	45	335
1982	342	50	392
1983	333	64	397
1984	313	70	383
1985	324	100	424
1986	270	100	370
1987	340	92	432
1988	296	179	448
1989	354	211	565
1990	326	209	535
1991	245	111	356
1992	221	77	298
1993	177	42	219
1994	187	60	247
1995	155	46	201
1996	135	56	191
1997	189	100	289
1998	254	83	337
1999	309	83	392

Taulukko 3. Taulukosta on nähtävissä Vantaan 1980- ja 1990-lukujen omakoti- ja paritalojen rakennusmäärät vuosittain.

⁵³ Rakennusluokitus 2018.

Omakotitalot

Omakotitaloiksi luokitellaan pientalot, joissa on yksi asuinhuoneisto.⁵³ Vantaalla on rakennusrekisterin mukaan 5355 omakotitaloa, jotka ovat valmistuneet vuosien 1980–1999 aikana. Vertailun vuoksi todettakoon, että aikakauden asuinkerrostaloja on Vantaalla 911 kpl ja rivitaloja 1728 kpl.

Vaikka aikakauden pientalorakentaminen on painottunut itäisen Vantaan kaupunginosiin, on omakotitaloja rakennettu melko tasaisesti ympäri Vantaata. Kaupunginosista poikkeuksen muodostavat Lentokenttä sekä suuremman mittakaavan rakentamiseen painottuneet Veromies ja Myyrmäki, joihin ei ole 1980–1990-luvuilla rakennettu lainkaan omakotitaloja.

Paritalot

Paritaloiksi luokitellaan pientalot, joissa on kaksi rinnakkaista asuinhuoneistoa.⁵⁴ Rakennusrekisterin mukaan Vantaalle on vuosien 1980–1999 aikana rakennettu 1843 paritaloa, mikä on noin kolmannes aikakauden omakotitalojen määrästä. Luku ei kuitenkaan ole aukoton. Osa kahden rinnakkaisen huoneiston pientaloista on rakennusrekisterissä luokiteltu kahdeksi omakotitaloksi, mikäli talon huoneistot sijoittuvat eri tonteille. Paritalot omistaa usein kahden asutokunnan muodostama asunto-osakeyhtiö.

⁵⁴ Rakennusluokitus 2018.

Aikakauden paritalot sijoittuvat Vantaalle epätasaisemmin kuin omakotitalot. Esimerkiksi pientalovaltaiseen Linnaisten kaupunginosaan ei ole 1980–1990-luvuilla rakennettu yhtäkään paritaloa.

Viestitie 45a, Rajakylä, 1983. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025. Paritaloille on tyypillistä keskeissymmetrinen sommittelu. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Vapaa-ajan asuinrakennukset

Vantaan 1980–1990-lukujen pientaloista 280 on rakennusrekisterin mukaan vapaa-ajan asuinrakennuksia. Näistä lähes kaikki sijaitsevat Länsi-Vantaalla, sillä itäisen Vantaan alueella aikakauden vapaa-ajan asuinrakennuksia on vain kuusi. Itä-Vantaan kohteet sijaitsevat pääasiassa yksittäin pientaloalueilla, jotka on asemakaavoitettu joko asuinrakennusten tai erillispientalojen korttelialueiksi. Poikkeuksen muodostavat Sotungissa, Bisajärven läheisyydessä Sipoonkorven kansallispuiston alueella sijaitsevat kaksi vapaa-ajan asuntoa, joiden kiinteistöt ovat yleiskaavassa retkeily- ja ulkoilualueita.⁵⁵

Länsi-Vantaalla aikakauden vapaa-ajan asuinrakennukset ovat keskittyneet alueille, jotka on yleis- tai asemakaavassa osoitettu loma-asuntoalueiksi tai ryhmäpuutarha-alueiksi. Poikkeuksen muodostaa aivan Tuusulan rajalla Kiilassa sijaitseva Kesäkylä, joka on asemakaavoitettu erillispientalojen korttelialueeksi.⁵⁶ Enemmistö aikakauden vapaa-ajan asuinrakennuksista, 235 rakennusta, sijoittuu Lapinniityn ryhmäpuutarhaan Lapinkylään.

Aikakauden vapaa-ajan asuinrakennukset edustavat Vantaalla pienimittakaavaista puurakentamista, jossa on nähtävissä vaikutteita sekä perinteisestä puurakentamisesta että

eurooppalaisesti alppityylistä. Ylivoimaisesti suurin osa rakennuksista on siirtolapuutarhamökkejä. Vuonna 1950 perustetulle Viherkummun siirtola-alueelle täydennysrakentamisen myötä 1980–1990-luvuilla tulleet mökit sijaitsevat eri puolilla aluetta ja ovat keskenään erilaisia. Vuonna 1984 perustettu Lapinniityn ryhmäpuutarha eli Kiinteistö Oy Kesäheinä puolestaan muodostaa yhtenäisen kokonaisuuden. Alueelle on rakennettu neljää erilaista mökkityyppiä, joiden tyyppipiirustukset sekä ryhmäpuutarhan aluesuunnitelman on laatinut Arkkitehtuuritoimisto Anna-Maija ja Martti I. Jaatinen. Alueen mökit on suurimmaksi osaksi rakennettu vuosina 1985 ja 1987.

⁵⁵ <https://kartta.vantaa.fi/>.

⁵⁶ <https://kartta.vantaa.fi/>. Kesäkylä oli aiemmin nimensä mukaisesti kaavoitettu vain osavuotiseen asumiseen. Vantaan kaupunki muutti alueen

asemakaavan 2009–2010 taitteessa kokovuotisen asumisen mahdollistavaksi, sillä osa asukkaista asui Kesäkylässä ympärivuotisesti joka tapauksessa. Aho 1991.

Pientalojen arkkitehtuuri

Rakennusmassat

Pientalojen rakennusmassat ovat harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta suorakulmaisen muotoisia. 1980-luvulta alkaen on havaittavissa kehityskulku, kuinka yksinkertainen suorakulmainen massa kehittyy monimuotoisemmaksi porrastuksilla, sekä eri muotoisilla ja kokoisilla erkkereillä.

Rakennusmassojen keskimääräinen koko kasvoi tasaisesti vuodesta 1980 lähtien (ks. Nousukauden kokoa ja näköä). Rakennusten massojen kokoon vaikuttivat esimerkiksi tiettyä kokoa edellyttävät aravalainaehdot. Myös 1970-luvulla koettu energiakriisi sai rakentajat suosimaan taloudellista, yksinkertaista rakennusmassaa.⁵⁷

Rakennusten kattomuodot vaihtelevat runsaasti. Yleisimpiä kattomuotoja ovat harjakatto, pulpettikatto ja aumakatto. Etenkin 1990-luvulle tultaessa on tyypillistä, että kattomuoto myös porrastuu rakennusmassan mukaisesti, luoden rakennuksen ulkoasuun monimuotoisuutta. Vastapainoina 1970-luvun minimalistille tasakatoille, pientalojen katot saattoivat olla tarkoituksenmukaisen massiivisia, siten että ylimmän kerroksen seinät muodostuvat kattopinnasta.

Ylemmän kuvan rakennus on vuodelta 1984, alemman kuvan rakennus taas vuodelta 1996. Vaikka polveilevien rakennusmassojen ja kattojen suosio kasvoi 1990-luvulle tultaessa, löytyy molemmilta vuosikymmeniltä esimerkkejä sekä yksinkertaisista että monimuotoisista massoista. Kuvat: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

⁵⁷ Poranen 2016.

Julkisivut

Aikakauden omakotitalojen julkisivuissa on havaittavissa laaja kirjo erilaisia materiaaleja. Tyypillisimpiä julkisivumateriaaleja ovat erilaiset tiilet, sekä maalatut laudoitukset. Harvinaisempia julkisivumateriaaleja ovat rapatut pinnat ja paljas betoni. On tavanomaista, että rakennusten julkisivuissa yhdistellään useampaa materiaalia. Julkisivun materiaali ei välttämättä kerro rakennuksen runkomateriaalista, esimerkiksi monet tiiliverhoillut rakennukset ovat puurunkoisia.

Postmodernin ajan arkkitehtuurissa rakennusten julkisivut muuttuivat koristeellisemmiksi, joka on erityisesti havaittavissa julkisissa rakennuksissa. Aikakauden pientaloissa esiintyy maltillisemmin koristeaihteita. Rakennuksissa on suunniteltuja koristeaihteita, jotka ovat osa alkuperäistä arkkitehtuuria ja ne on usein merkitty rakennusten lupapiirustuksiin. Lisäksi rakennuksia on saatettu koristella rakentamisen jälkeen asukkaiden toimesta.

Omakoti- ja paritalojen julkisivuissa on havaittavissa toistuvia aiheita. Tiilijulkisivuille on tyypillistä ikkunoiden päällä tai kerrosten välissä olevat pystysuuntaiset koristemuuraukset. Yleistä on myös julkisivupintojen jakaminen kenttiin, joissa julkisivun materiaali ja värit vaihtelevat. Kentät on usein rytmitetty julkisivujen aukotusten perusteella. Julkisessa rakentamisessa tyypillisemmät vaakaraidoitukset tai reliefit ovat pientaloissa puolestaan harvinaisempia.

Rakennusten ikkuna-aukot ovat useimmiten suorakulmaisia, mutta on tavallista, että ne ovat keskenään erikokoisia. Lisäksi ikkunoihin on luotu vaihtelua erilaisilla puitejaoilla, jotka on usein toteutettu ikkunoiden päälle asetetuilla ristikoilla. Rakennusten päätykolmioissa esiintyy myös puhtaan koristeellisia ikkunoita, joiden muodot poikkeavat usein rakennuksen muusta aukotuksesta. (kuvakokoelma vintissä)

Irtonaisia koristeaihteita ovat esimerkiksi talojen räystäälle kiinnitetyt tuuliviirit (kuva x, tervakkotie 3) tai julkisivuihin kiinnitetyt koristeet. Myös irtonaisia köynnösritilöitä on käytetty koristamaan julkisivuja. Välillä ne on suunnittelijan toimesta sovitettu osaksi julkisivuarkkitehtuuria. Koska irtonaisia koristeaihteita ei ole merkitty lupakuviin, ei ole mahdollista todeta milloin koristeet on asetettu paikoilleen. Vantaalta löytyi muutama kuriositeettimainen kohde, joissa talon asukas oli itse koristanut talonsa kiinteillä historistisilla aiheilla. (esim. Sahatie 8, Ullantie 8)

Julkisivujen koristelua käsitellään myös tyyllisiä piirteitä ja ilmiöitä esittelevissä luvuissa.

Reinontie 11, Rekola, suunnittelija Peter Westerlund, 1999. Julkisivua koristaa vaakasuuntainen koristemuuraus. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Pieni päätyikkuna on yleinen koristeaihe julkisivuissa. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Ullantie 8, Matari, suunnittelija Kalevi Sorvoja, 1994. Lupakuvissa yksinkertainen rakennus on koristeltu myöhemmin näyttävästi. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Tyyllilliset kategoriat

Tässä luvussa esitellään 1980- ja 1990-luvuilla rakennetuissa pientaloissa inventoinnin aikana havaittuja ilmiöitä ja tyyllisiä piirteitä, jotka heijastuvat rakennusten ulkoarkkitehtuurissa. Piirteiden avulla rakennuksia on jaoteltu ja tyypitelty, joka on toiminut apuna arvottamisessa ja mahdollistanut kohteiden keskinäistä vertailua.

Jaottelu ei ole yksiselitteinen, vaan usein yksittäiset rakennukset saattavat heijastella montaa ilmiötä kerrallaan.

Pientalorakentamisessa on nähtävissä se, kuinka oma koti alettiin mieltää yksilölliseksi kulutustuotteeksi. Myös talopakettivalmistajat markkinoivat mahdollisuutta yksilöllisiin ratkaisuihin. Vuonna 1986 omakotitalorakentajista 26 % sanoi haluavansa valinnoillaan erottuvan muista. Vastaajista 63 % sanoi pyrkivänsä aina yksilölliseen ratkaisuun ja 22 % olevansa “muotitietoinen”.⁵⁸

Uusitie 12b, Koivuhaka, suunnittelija Modula Oy, 1990. Kuvan paritaloa on vaikea kategorisoida. Valmistalotehtaan toteuttamassa suurikokoisessa ratkaisussa on nähtävissä niin postmodernia eklektismia ja ilottelua kuin suoraviivaisempaa historismia. Kuva: Kristian Tuomainen Vantaan kaupunginmuseo 2025.

⁵⁸ Jussila 1986.

Arkiset pakettitalot

Suurin osaa Vantaalla inventoiduista omakoti- ja paritaloista ovat arkkitehtuuriltaan vaatimattomia pakettitaloja. Vaikka itse rakennutettu talo on mahdollistanut omaperäisen arkkitehtisuunnittelun, ovat näyttävämmät toteutukset olleet kustannuksiltaan suurempia. Talotehtaiden katalogeista valikoidut ja käyttäjän tarpeisiin mahdollisesti räätälöidyt mallit ovat tarjonneet edullisen vaihtoehdon saavuttaa unelma omasta talosta ja pihasta.

Pakettitalojen julkisivuissa näkyy ajalleen tyypillisiä julkisivumateriaaleja, kuten eriväriset tiilet ja laudoitukset. Arkisissa pakettitaloissa koristeellisuus saattaa näkyä hillittyinä julkisivukenttinä tai ikkunoiden puitejakoina. Rakennusten arkkitehtuuri ei ole inspiroitunut kaupunginosan tai Vantaan paikallisista lähtökohdista, vaan samankaltaisia rakennuksia on nähtävissä Vantaan laajuisesti. Oletettavasti samankaltaisia toteutuksia on omakotitaloalueilla muuallakin Suomessa.

Kaavinkuja 4, Vapaala, 1998. Arkisessa rakennuksessa on näyttävää pihasuunnittelua. Kuva: Kristian Tuomainen Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Laaksotie 16, Ruskeasanta, 1987. Tasamaatalon tunnistaa oman aikakautensa edustajaksi keltaisesta kahi-tiilijulkisivusta ja harjakatosta. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025

Modernismin ja 1970-luvun perintö

Useissa kohteissa on havaittavissa edellisen vuosikymmenen arkkitehtuurille tunnusomaisia piirteitä. Raja 1970-luvulla ja 1980-luvulla rakennettujen pakettitalojen välillä on häilyvä.

Esimerkiksi 1970-luvulla kehitetty, usein yksikerroksinen ja suorakulmainen, ns. tasamaatalotyyppi on esiintynyt talovalmistajien katalogeissa suhteellisen samankaltaisena aina 2000-luvulle saakka. Pakettitalojen materiaalit ja yksityiskohdat vaihtelevat muoti-ilmiöiden mukaisesti, mutta muutos ei tapahtunut heti vuosikymmenen vaihduttua.⁵⁹ Niinpä edellisinä vuosikymmeninä muodissa ollut muotokieli ja materiaalit saattoivat näkyä rakennuksissa vielä pitkäänkin.

Tyypillisiä piirteitä 1970-luvun arkkitehtuurille olivat suorakulmaiset rakennusmassat, jota korostivat tasakatot ja lyhyet räystäät. Räystäiden otsapinnat olivat korostettuja, usein laudoituksella, joka erottui julkisivuissa yleisesti käytetystä puna- tai keltatiilestä. Rakennusten väripaletti oli usein hillittyä ja muodonanto oli tehty funktiota ajatellen.

Myös arkkitehdit jatkoivat suunnittelua modernismin hengessä. Erityisesti sille osalle suunnittelijoista, jotka olivat aloittaneet uransa edellisillä vuosikymmenillä, tyyllinen ja aatteellinen muutos oli vähäisempää. 1990-luvulla suomalaisessa

arkkitehtuurikeskustelussa alettiin myös puhua *toisesta modernismista*. Suuntaa arkkitehtuurille lähdettiin hakemaan modernismin alkulähteiltä. Jos Alvar Aalto oli ajautunut 1960-lukulaisten epäsuosioon, maestron kuoleman jälkeen kiinnostuttiin uudelleen tämän arkkitehtuurista. 1980- ja 1990-lukujen taitteen arkkitehtuurissa alkoi näkyä suoranaisia Aalto-sitaatteja.⁶⁰ Näin ollen sekä modernismin jatkumo, sekä viittaukset etenkin modernismin alkuaikojen muotokieleen elivät rinnakkain.

Hakatie 9, Ilola, 1980. Vielä 1980-luvullakin rakennuksiin tehtiin tasakattoja. Tasakattoja kuitenkin vaihdettiin kalteviksi, kuten kuvan rakennuksessa tehtiin vuonna 1989. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

⁵⁹ Koskelo 2013, 89

⁶⁰ Vartola 2025

Terhitie 7, Simonkylä, 1980. 1980-luvun jälkeen aikaisemmin tyypillinen tasakatto on käynyt yhä harvinaisemmaksi. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Tähtimöntie 12, Hiekkaharju, suunnittelija Karl Gädda, 1990. Arkkitehdin suunnittelemassa rakennuksessa on käytetty modernistiselle muotokielelle tyypillistä nauhaikkunaa. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Voikukantie 4, Viertola, suunnittelija Raimo Rahkola, 1981. 70-luku näkyy pakettitalojen lisäksi myös arkkitehdin suunnittelemissa kohteissa. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Etelän tuliais

Postmodernismille tyypillinen eklektinen lainailu on nähtävissä myös aikakauden pientaloissa. Etenkin pakettitalovalmistajien katalogit tarjosivat ulkomailta vaikutteita ottaneita talomalleja, jotka vastasivat turismimatkailun kautta eurooppalaiseen rakennusperinteeseen tutustuneiden kuluttajien makumieltymyksiin.

Käkikellotalot ja alppityyli

Yksi Vantaallakin runsaasti esiintyvä, eurooppalaisvaikutteinen talotyyppi on niin sanottu käkikellotalo. Käkikellotaloja on esitelty jo toisilla koskaan järjestetyillä asuntomessuilla Kangasalla vuonna 1972.⁶¹ Niiden tunnusomaisena piirteenä on pohjaltaan suorakulmion muotoinen, 1,5-kerroksinen rakennusmassa, jossa on paksu ja jyrkkäreunainen harjakatto. 1980- ja 1990-luvuilla rakennetuissa käkikellotaloissa julkisivumateriaalien kirjo on laaja (esimerkiksi pesubetoni, lohkotili, keltatili, punatili) ja usein eri julkisivumateriaaleja on yhdistely. Osassa käkikellotaloista on myös ns. espanjalaistyyllisiä pyörökaarisia koristeaukkoja. Käkikellotaloja on rakennettu usein lähelle toisiaan, jolloin ne muodostavat mielenkiintoisia kaupunkikuvallisia kokonaisuuksia. Käkikellotalot on aseteltu tonteille siten, että rakennusten

päätyjulkisivut ovat kadulle päin, jolloin talon jyrkkäharjainen profiili erottuu selkeänä elementtinä kaupunkikuvassa.

Käkikellotalojen muotokielen voidaan katsoa inspiroituneen alppimaiden rakennusperinnöstä. Ruotsin kielessä harjakaton alla olevaa päätyparveketta kutsutaankin nimellä ”joddlarbalkong” (jodlausparveke).⁶² Käkikellotalojen rinnalla, Vantaalla on myös muutamia kohteita, joissa lainaaminen alppitalojen arkkitehtuurista on tehty suoraviivaisemmin ja näyttävämmin. Tällaisille taloille on tyypillistä jyrkät hirsijulkisivut ja suuret päätyparvekkeet. Samankaltaista arkkitehtonista ilmaisua on havaittavissa erityisesti suomalaisten lomakohteiden yhteydessä sijaitsevilla mökkikylissä.

Espanjalaistalot

Ulkomaisia vaikutteita on otettu myös muista maista. Niin sanotun espanjalaistyylin on arvioitu yleistyneen 1970-luvulla Espanjaan suuntautuneen turistimatkailun ansiosta.⁶³ Espanjalaistyyllille tunnistettavia piirteitä ovat vaaleat kahi- ja lohkotiliset julkisivut sekä aumakatto. Usein julkisivuja on koristeltu myös kaarevilla aukotuksilla, joita on usein sisäänkäyntien yhteydessä. Rakennusten koot vaihtelevat 1-

⁶¹ Kangasalan sanomat 2022.

⁶² Koskelo 2013, 44.

⁶³ Koskelo 2013, 43Koskelo 2013, 44.

kerroksisista tasamaataloista monikerroksisiin- ja muotoisiin rakennusmassoihin.

Vaikka historiallisten lainojen käyttö oli tyypillistä myös julkisissa rakennuksissa, ovat espanjalais- ja alppityyli omintakeisia piirteitä juuri pientalorakentamiselle.

Viholaisentie 7a, Nikinmäki, 1990. Espanjalaistyyli näkyi myös kerrosaltaan pienemmissä toteutuksissa. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Rajakyläntie 26, Rajakylä, suunnittelija Jorma Luoto, 1996. Espanjalaistyyliille tyypillisiä aiheita kaksikerroksisessa toteutuksessa. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Käkikellotalojen muodostama kokonaisuus Kahluuniityntiellä, Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Hovitie 5, Kuninkaala, suunnittelija Rakennussuunnittelutoimisto Erkki Jokiniemi Ky, 1983. Massiiviset aumakatot luovat mielikuvia keskieurooppalaisesta rakennusperinnöstä. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Nousukauden kokoa ja näköä

Yhtenä erityisesti 1980-luvun loppupuolella alkaneena ilmiönä on havaittavissa hulppeampi omakotitalorakentaminen osana yhteiskunnan vaurastumista. Tämän selkein ilmentymä on suurikokoiset, suorastaan mahtipontiset pientalot, mutta varsinaisten hulppeiden kartanoiden rinnan on nähtävissä myös yleisempää pyrkimystä näyttävyyteen.

Asumisväljyys kasvoi läpi 1980-luvun. Asumisväljyyden kasvuun ei tosin vaikuttanut ainoastaan uudisrakentaminen vaan myös asuntokuntien muutokset. Valtakunnallisessa tarkastelussa omakoti- ja paritalojen koko kasvoi erityisesti 1980-luvulla. Jos vuonna 1980 keskimääräinen erillisen pientalon pinta-ala oli 83,6 m², vuonna 1989 pinta-ala olikin jo reilu kymmenen neliötä suurempi (94,9 m²). Sen sijaan samanaikaisesti asuinkerrostalohuoneistojen keskimääräinen koko kasvoi vain yhden neliömetrin verran.⁶⁴

Rakennusten koon lisäksi talojen näyttävyyttä korostettiin muillakin keinoin. Eräs arkkitehtuurin mahtipontisuutta korostava piirre on massiiviset katot, jotka ovat suorastaan vastinpari 1970-luvulla suosittuun tasakattoon verrattuna. Usein suurikokoisemmissa toteutuksissa monikerroksiset massat ovat polveilevia, sekä julkisivuilla on tyypillisesti suuria parvekkeita ja kuisteja. Julkisivuissa on käytetty myös tavallista

runsaammin koristeaiheita. Aiheet vaihtelevat historistisista lainoista geometrisiin julkisivukenttiin.

Eteläkaari 12, Kuninkaala, suunnittelija MasterPlan Oy, 1998. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Nokkoskuja 4, Simonkylä, suunnittelija Jouni Enqvist, 1987. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

⁶⁴ Suomen virallinen tilasto.

Perinnerakentaminen

Vantaalaisilla omakotitaloalueilla esiintyy perinnerakentamisesta vaikutteita ottaneita rakennuksia. Rakennukset ovat usein pakettitaloja, ja niissä toistuvat samankaltaiset typologiat Vantaan laajuisesti. Paikoin perinnerakentamiseen nojaavat ratkaisut on toteutettu sopeuttaen ympäristöihin, joissa on vanhempaa rakennuskantaa kuten Havukoskella ja Voutilassa.

1980-luvun puolella perinnerakentamisesta vaikutteita ottaneet puutalot ovat usein ”mökkimäisiä” yksinkertaisia rakennusmassoja. Tyypillistä on, että pystylaudoitettut julkisivut on maalattu joko punaiseksi tai keltaiseksi. Aukotusten vuorilaudat on usein maalattu valkoiseksi ja niiden koristelu on enintään maltillista. Ikkunoiden päällä on usein irtonainen ristikko, joka imitoi vanhojen ikkunoiden ruutujakoa.

Inventoinnin aikana tehtyjen havaintojen mukaan koristeellisempi ja monipuolisempaan massoitteeluun nojaava tyyli on yleisempää 1990-luvulle tultaessa. Tyypillisiä koristeaihteita ovat muun muassa kattolyhdyt, poikkipäädty, monimutkaisemmat ikkunaristikot, koristeelliset vuorilaudat, kuistit. Vaikutteita on otettu esimerkiksi jugendista ja nikkarityylistä. Maastokäynneillä pystyi havaitsemaan, että

vastaavan tyyllisiä rakennuksia on suunniteltu myös 2000-luvun puolella.

Havainnot ovat yhteydessä kansallisiin ilmiöihin. Kannustalon ”Talo Ainola” voitti yleisöäänestyksen vuonna 1994 järjestetyillä Pietarsaaren asuntomessuilla. Talo Ainolan muotokieli inspiroitui 1900-luvun alun huvilatyyllisistä puutaloista ja sen äänestysvoitto aloitti valmistajansa mukaan perinnetaloihin nojaavan rakentamisen trendin.⁶⁵ Vastaavaa muotokieltä on nähtävissä myös Ainolan jälkeisissä asuntomessujen yleisöäänestysten voittajissa, kuten Kannustalojen Onnela ja Lappli-talojen Merimetso.

⁶⁵ Kannustalo.fi.

Jalaskuja 4, Linnainen, suunnittelija Pientalotaitajat Oy, 1995. Vantaalainen esimerkki vuoden 1994 messuvoittajasta. Vaikka kyseessä onkin Kannustalon talotehtaan malli, on suunnittelijatietoihin merkitty kolmas osapuoli yksilöllisiä muutoksia ja lupaprosessia varten, Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Voutilantie 4a, Ylästö, suunnittelija Ab Byggkonsult Smeds, 1999. Voutilan kylässä sijaitseva rakennus on tyyllisesti sovitettu kylän miljööseen. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Yrttikuja 4, Hiekkaharju, suunnittelija Oy Kaupunkisuunnittelu Ab, 1983. Mökkimäisten rakennusten luoma kokonaisuus on kuin tiivis maalaishylä. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Puurakentamisen uudet tuulet

Vastapainoksi perinnerakentamiseen nojaaville puutaloille kehittyi 1990-luvulle huomattavasti modernimpi ilmaisumuoto.

Rakennusten massat ovat kappalemaisia, jota korostaa usein sirot ja lyhyet räystäät. Erikokoiset kappalemaiset rakennusmassat porrastuvat usein keskenään luoden monimuotoisen vaikutelman. Julkisivuissa suosittiin pystylautaa, mutta laudoituksen suunta saattaa vaihdella julkisivuissa tai niitä rytmittävissä kentissä. Julkisivuissa on usein käytetty kauttaaltaan samaa väriä, joka luo yksiaineisen vaikutelman. Julkisivujen värit poikkeavat perinnerakentamiselle tyypillisistä keltaisesta ja punaisesta ja niissä on suosittu aikakaudelle tyypillisiä pastellisävyjä.

Rakennusten koristeellisuus on hillityn geometrista. Sekä vaihtelevat laudoitukset, että julkisivuja rytmittävät listat toimivat hienovaraisina koristeaiheina. Monimuotoinen vaikutelma syntyy myös julkisivuaukotusten vapaammasta sommittelusta ja siroista räystäistä, joissa on usein jätetty kattokonsolit näkyviin.

1990-luvun modernissa puurakentamisessa yhdistyy siis modernismin tilakappalemaisuus postmodernismin ennakkoluulottomaan ja leikittelevään materiaalinkäyttöön ja muotokieleen.

Seiväspolku 2, Rajakylä, suunnittelija Arkkitehtuuritoimisto Jukka Tikkanen, 1992. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Asterinkuja 1, Simonkylä, suunnittelija Liisa Kock, 1990. Julkisivuja rytmittävät vaakasuuntaiset listat. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Iloinen monimuotoisuus

Usein postmoderni arkkitehtuuri kuvataan värikkääksi ja leikkisäksi ja tällaisia piirteitä onkin nähtävissä aikakauden julkisessa rakentamisessa tai tietyissä aluekokonaisuuksissa.

Vantaalaisissa omakoti- ja paritaloissa postmoderni ilottelu on kuitenkin verrattain harvinaista, ja se näkyy usein maltillisina toteutuksina. Monimuotoisuutta rakennuksiin on luotu julkisivuissa olevilla kentillä, joissa on usein eri väri ja materiaali, kuin muualla julkisivussa. Kentät on usein rytmitetty julkisivujen aukotusten mukaisesti. Vaikka ikkunat ovat usein suorakulmaisia, ei ole tavatonta, että osa ikkunoista on esimerkiksi puolisuunnikkaan tai pyöreän muotoisia.

Monimuotoistuminen näkyi myös rakennusmassoissa. Katoissa ja julkisivuissa on nähtävissä porrastuksia. Lisäksi rakennusten massoihin on luotu vaihtelua eklektisillä, erimuotoisilla erkkereillä ja tornimaisilla ulokkeilla. Vaikka rakennusten aiheissa saattaa olla viittauksia arkkitehtuurin historiaan, niissä ei ole selkeää yhteyttä tiettyyn tyyliin.

Maalatut laudoituspinnat on mahdollista maalata aina uudestaan kulloisenkin asukkaan mieltymysten mukaiseksi. Monessa kohteessa huomattiin, että julkisivujen väritys oli muuttunut alkuperäisestä.

Kalliotie 14, Askisto, suunnittelija Ari Bungers, 1992. Useimmiten julkisivukentät on rytmitetty aukotusten mukaisesti. On harvinaista, että kentät muodostavat geometrisia kuvioita, kuten kuvassa oleva ympyrä. Kuva: Teemu Parviainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Tanssijantie 6, Ilola, suunnittelija Sera Honkavaara, 1994. Kuvan kohteen lupakuvissa julkisivujen vaakalaudoituskentät oli merkitty vaalean harmaiksi. Maalatut laudoituspinnat on mahdollista maalata aina uudestaan kulloisenkin asukkaan mieltymysten mukaiseksi. Kuvan rakennuskokonaisuutta täydentää julkisivun kanssa samoilla sävyillä maalattu aita. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Vaaran Talkootie 20, Vaarala, suunnittelija Arkkitehtitoimisto Veli Karjalainen Ky, 1990. Tavanomaisessa massassa on monimuotoinen ja koristeellinen erkkeri. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Pesäpuunkuja 3, Vallinoja, suunnittelija Arkkitehtuuritoimisto Aatos ja Aila Issakainen, 1997. Leikkisät katokset luovat paritalolle omaperäisen ilmeen. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

rakennustyyppistä, ajanjaksosta, tietyn alueen rakennusperinnöstä tai jonkin arkkitehdin tuotannosta.⁶⁸

Alkuperäisyys – Ominaisuus, joka kohteella on silloin, kun se on säilynyt materiaaleiltaan, arkkitehtuuriltaan, tyyliltään, rakennustavaltaan tai käyttötarkoitukseltaan rakennus- tai syntyajankohtansa mukaisena.⁶⁹

Historiallinen todistusvoimaisuus – Ominaisuus, joka kohteella on silloin, kun sitä voidaan pitää jonkin historiallisen tapahtuman tai ilmiön todisteena tai siitä kertovana ja tietoa lisäävänä esimerkkinä.⁷⁰

Historiallinen kerroksellisuus – Ominaisuus, joka kohteella on silloin, kun se ilmentää esimerkiksi käyttöä, rakentamista, korjaamista tai hoitoa eri ajankohtina.⁷¹

⁶⁸ Kulttuuriympäristösanasto.

<https://sanastot.suomi.fi/terminology/rakkultymp/concept/c21>.

⁶⁹ Kulttuuriympäristösanasto.

<https://sanastot.suomi.fi/terminology/rakkultymp/concept/c22>.

⁷⁰ Kulttuuriympäristösanasto.

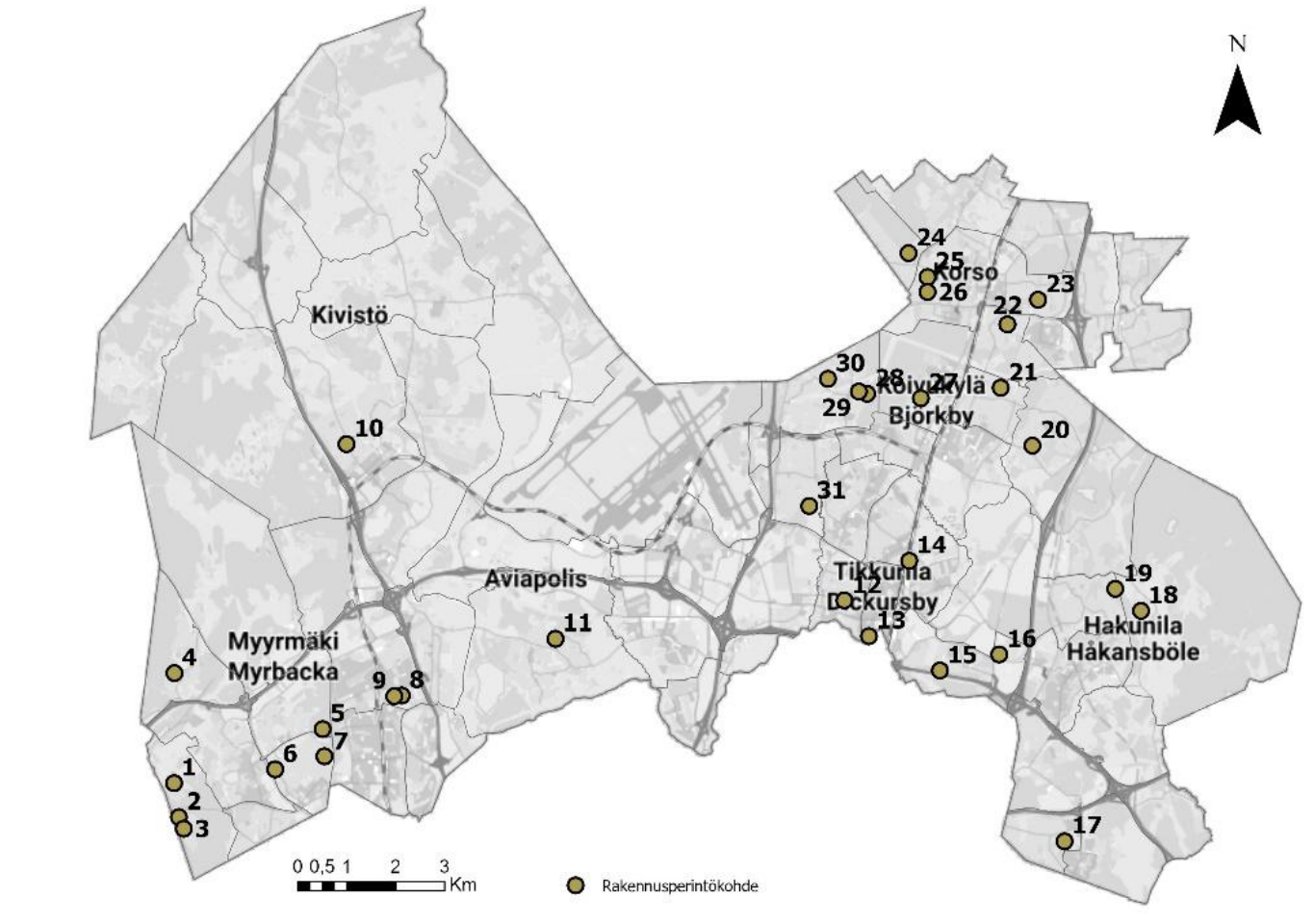
<https://sanastot.suomi.fi/terminology/rakkultymp/concept/c23>.

⁷¹ Kulttuuriympäristösanasto.

<https://sanastot.suomi.fi/terminology/rakkultymp/concept/c24>

Kartalla on esitetty
pientaloinventoinnissa valikoituneiden
rakennusperintökohteiden sijoittuminen
Vantaalla. Kristian Tuomainen, Vantaan
kaupunginmuseo.

- 1 Talo Linnainen, omakotitalo
- 2 Villa Virtanen, omakotitalo
- 3 As. Oy Vantaan Aisatie 4, omakotitalo
- 4 Talo Eloranta, omakotitalo
- 5 As. Oy Pellaksenkuja 6, omakotitalo
- 6 Asuintalo Mäkelä, omakotitalo
- 7 Talo Bergmann, omakotitalo
- 8 Talo Hynninen, omakotitalo
- 9 As. Oy Vihertie 38, Talo Oksanen-
Halonen, omakotitalo
- 10 Talo Hytönen, omakotitalo
- 11 Talo Kielorinne, omakotitalo
- 12 As. Oy Piu Pau, paritalo
- 13 Omakotitalo Liukko
- 14 As. Oy Kauratie 9, kaksi paritaloa
- 15 KOY Vantaan Kuusikonnurkka,
omakotitalo
- 16 As. Oy Haukanrinne, paritalo
- 17 As. Oy Vantaan Estetie 12, paritalo ja
rivitalo
- 18 Smedsberg, omakotitalo
- 19 Omakotitalo Hakala
- 20 Talo Niskanen Tuula ja Seppo,
omakotitalo
- 21 As. Oy Sakarintie 4b, paritalo
- 22 As. Oy Villa Aurinko, kaksi omakotitaloa ja paritalo
- 23 Villa Jalo, omakotitalo
- 24 Talo Kostiaisen, omakotitalo
- 25 Talo A. Glasin, omakotitalo
- 26 Asuintalo Kaipainen, omakotitalo

- 27 As. Oy Takapajula, kolme omakotitaloa
- 28 Villa Pitkänen, omakotitalo
- 29 Talo Rauhala, omakotitalo
- 30 Villa Nuutinen, omakotitalo
- 31 As. Oy Villa Vedella AB, kaksi paritaloa ja kaksi omakotitaloa

Talo Linnainen

Länkikuja 1, Linnainen. Omakotitalo. Arkkitehtitoimisto Leena Yli-Lonttinen Ky, 1995.

Vuonna 1995 valmistunut omakotitalo sijaitsee ajallisesti kerroksellisella pientaloalueella Linnaisen kaupunginosassa. Kiilamainen tontti sijoittuu Länkikujan ja viheralueen väliin. Rinnetontti viettää Länkikujalta alaspäin, joten rakennus jää katukuvassa hieman piiloon. Lähiympäristössä on asuintaloja 1950–1990-luvuilta, mutta alueen täydennysrakentaminen on jatkunut aina 2020-luvulle asti. Katunäkymät ovat hyvin vehreitä, tonteilla kasvaa suuria puita. Rakennus erottuu lähiympäristössään arkkitehtuuriltaan uniikkina ja ainoana selkeän postmodernina asuinrakennuksena.

Pohjamuodoltaan asuinrakennus muodostaa kiilamaiseen tonttiin nähden vastasuuntaisen kiilan, jonka kyljessä on neliömäinen levennys. Rakennus sijoittuu tontin etuosaan lähelle katua. Talo Linnainen muodostuu kahdesta kaksikerroksisesta, pulpettikattoisesta massasta, jotka on sijoitettu viistosti toisiinsa nähden. Lähempänä katua sijaitseva noppamainen massa muodostaa rakennuksen korkeimman kohdan. Kapeampi, suorakaiteen muotoinen massa sijoittuu tontilla alemmas rinteeseen. Rakennuksen kiilamaista muotoa luovat kaakkois- ja luoteiskulmiin sijoitetut viistot läpinäkyvät katokset. Noppamaisessa rakennusmassassa on pienet neliöikkunat. Suorakaiteen muotoisessa rakennusmassassa

ikkunat ovat pääosin korkeita ja kapeita suorakaiteita, mutta pohjoispäätyyn on sijoitettu myös neliöikkunoita. Ikkunat ja ovet ovat valkoiseksi maalattua puuta. Julkisivuissa on valkoinen, pystysuuntainen lomautaverhoilu. Myös räystäskourut, syöksytorvet ja räystäslaudat ovat valkoiset. Katemateriaalina on harmaa bitumihuopa. Sokkeli on rapattu harmaaksi. Katoksia kannattavat pylväävät ovat mustat.

Asuinrakennuksen itäsivulla sijaitseva, samaa materiaali- ja muotokieltä edustava varasto- ja autokatosrakennus on valmistunut muutamaa vuotta myöhemmin. Myös katoksen on suunnitellut Arkkitehtitoimisto Leena Yli-Lonttinen Ky, piirustukset on päivätty kesäkuussa 1998.

Rakennus on säilyttänyt alkuperäiset piirteensä.

Rakennus edustaa laadukasta 1990-luvun postmodernia pientalosuunnittelua ja uudenlaista puurakentamista erotuksena perinteisestä puurakentamisesta.

Arvolausekkeet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat arkkitehdin yksilöllisesti suunnittelemlia (vrt. pakettitalot).

Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy tyypillisiä postmoderneja aiheita (portaittainen massoittelu, kappalemaisuu,

monimuotoinen aukotus) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

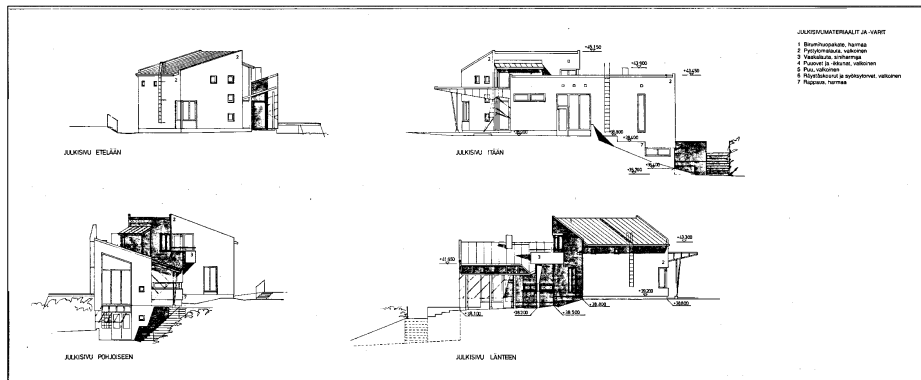
Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1990-luvun postmodernista puurakentamisesta. Rakennuksessa näkyy harkittu arkkitehtuurisuunnittelu (esim. rakennuksen sijoittaminen tontille, ilmavat katokset) ja se edustaa tunnetun arkkitehdin tuotantoa Vantaalla.

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus edustaa 1980-luvulla alkanutta ja erityisesti 1990-luvun rakentamisessa näkynyttä ilmiötä, jossa modernit puutalot erottuivat perinteisestä puutalomallista.

Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo.

Ote Talo Linnaisen julkisivupiirustuksista vuodelta 1994. Kuva: Vantaan rakennusvalvonnan arkisto, Lupapiste-palvelu.

Villa Virtanen

Ohjasrinne 2a, Linnainen. Omakotitalo. Arkkitehti Olli Hakanen, 1997.

Vuonna 1997 valmistuneen omakotitalon on suunnitellut arkkitehti Olli Hakanen. Rakennus sijaitsee Linnaisen kaupunginosassa ajallisesti kerroksellisella pientaloalueella. Lähiympäristössä on useita asuinrakennuksia 1950- ja 1960-luvuilta, mutta aluetta on täydennysrakennettu voimakkaasti erityisesti 1980-luvun loppupuolelta lähtien. Villa Virtanen sijaitsee näkyvällä paikalla Linnaistentien ja Ohjasrinteen risteyksessä, katujen kulmaukseen laskevalla rinnetontilla. Rakennus erottuu lähiympäristössään arkkitehtuuriltaan uniikkina ja ainoana selkeästi postmodernina asuinrakennuksena.

Kolmikerroksinen, suurikokoinen rakennus on sijoitettu tontille siten, että rakennus näyttää valuvan rinnettä alas erilaisina pienimittakaavaisina massoina, katoksina ja pergolino. Villa Virtanen koostuu kolmesta rakennusmassasta. Ylimpänä rinteessä sijaitsee kolmikerroksinen (kaksi kerrosta + kellari) ja harjakattoinen, noppamainen massa. Sen eteläpuolella sijaitsee kaksikerroksinen, kapeampi pulpettikattoinen massa, joka on sijoitettu diagonaaliin suhteessa noppamaiseen massaan. Massat on yhdistetty toisiinsa matalalla tasakattoisella rakennusmassalla, joka jatkuu länsipuolella katoksena muodostaen keskelle neliönmuotoisen piha-alueen. Alimpana rinteessä sijaitsevat pulpettikattoinen roskakatos

sekä autokatos, jolta on katettu kulkuyhteys asuinrakennukseen.

Rakennuksessa on vaaleaksi ohutrapatut tiilijulkisivut, tasakattoisen osan julkisivut ovat lasia ja pystylaudoitusta. Katemateriaalina on tummanharmaa konesaumattu pelti. Katot ovat siroja ja räystäissä on käytetty kattokonsoleita. Noppamaisen rakennusmassan ikkunat ovat pääosin pystysuoria, eri levyisiä suorakaiteita ja suuria lasitiili-ikkunoita. Pulpettikattoisen massan ikkunat ovat suuria, yhtenäisiä lasipintoja. Rakennukselle luovat ilmettä useat savupiiput ja viisto parveke.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat arkkitehdin yksilöllisesti suunnittelemlia (vrt. pakettitalot).

Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy tyypillisiä postmoderneja aiheita (eklektiset lainat, monimuotoinen aukotus) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

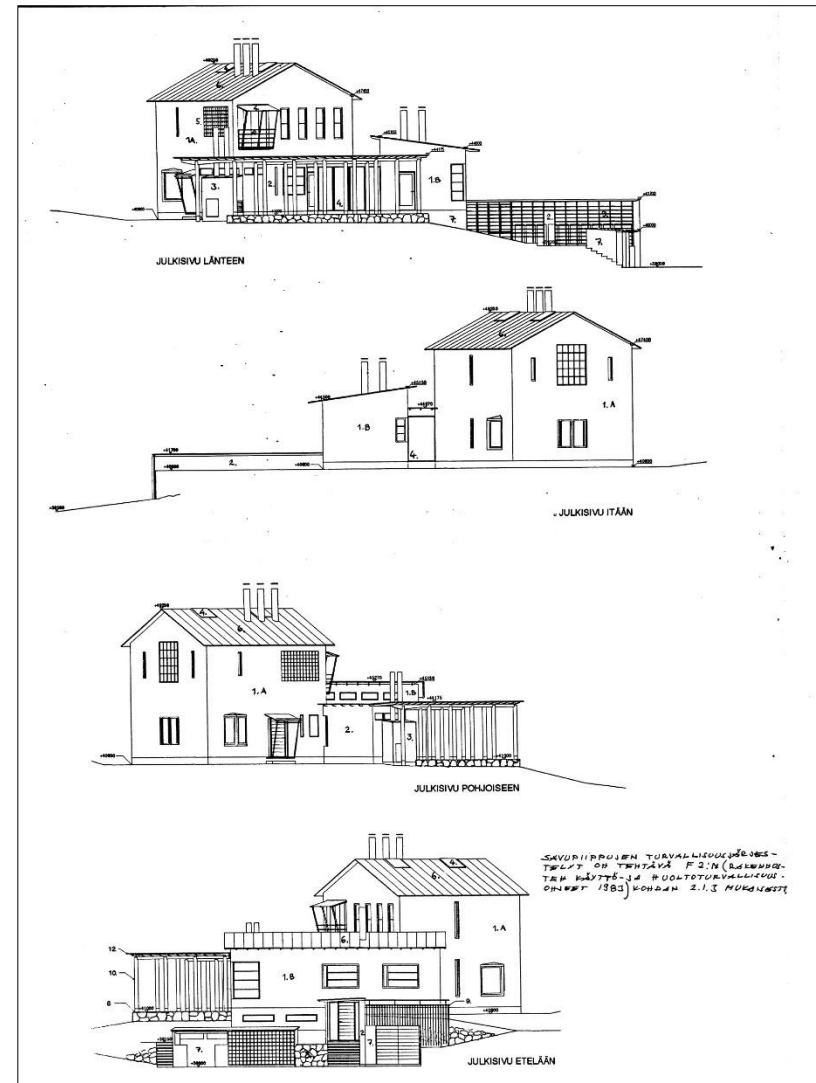
Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1990-luvun postmodernista pientalosuunnittelusta. Rakennuksen arkkitehtuurissa yhdistyvät laadukkaalla tavalla 1950-lukulaiset piirteet (vaalea rappaus, noppamaisen rakennusosan massa,

lasitiiliäiheet) postmoderniin muotokieleen (portaittainen massoittelu, kappalemaisuus).

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on mahdollisista ikkunamuutoksista huolimatta hyvin säilynyt.

Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo.

Ote julkisivupiirustuksista vuodelta 1996. Kuva: Vantaan rakennusvalvonnan arkisto, Lupapiste-palvelu.

As. Oy Vantaan Aisatie 4

Aisakuja 4, Linnainen. Omakotitalo. Arkkitehti Pekka Teittinen, 1992.

Vuonna 1992 valmistunut omakotitalo sijaitsee Linnaisen kaupunginosassa ajallisesti kerroksellisella pientaloalueella. Rakennuksen on suunnitellut arkkitehti Pekka Teittinen. Vehreällä tontilla kasvaa paljon puita, joiden taakse rakennus osittain piiloutuu. Katunäkymässä suurempaan rooliin nousee asuinrakennukseen kuuluva autokatos- ja varastorakennus sekä samalla tontilla sijaitseva, 1950-luvulla rakennettu omakotitalo.

Aisakuja 4:n omakotitalo on perusmassaltaan suorakaiteen muotoinen, mutta seinissä on pientä porrastusta. Rakennuksessa on kaksi kerrosta (ja kellari). Läntisen sivun sisäänkäynnin yllä on kevyt lippakatos. Sekä lounais- että koilliskulma on vedetty sisään ja niissä on sekä terassi että toisessa kerroksessa parveke. Harjakaton läntisellä sivulla kohoo kattolyhty. Katto on siro, ja räystäissä on konsolit. Katemateriaalina on saumapelti. Läntisellä julkisivulla on valkoinen vaakalaudoitus, eteläpäädyssä ja itäisivulla pystylaudoitus. Parvekkeen kaiteet ovat ruskeaa puuta. Ikkunat ovat pääosin eri tavoin ruudutettuja suorakaiteita, pohjoispäädyssä on suurehko, pyöreä ikkuna.

Rakennus on kokenut pieniä muutoksia (kattolyhty, lounaiskulman parveke), mutta se on silti säilyttänyt oleelliset

piirteensä. Rakennus edustaa postmodernia pientalosuunnittelua ja uudenlaista puurakentamista (erotuksena perinteisestä puurakentamisesta).

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat arkkitehdin yksilöllisesti suunnittelemlia (vrt. pakettitalot).

Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy tyypillisiä postmoderneja aiheita (siro katto ja kattokonsolit, monimuotoinen aukotus) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1990-luvun puurakentamisesta. Rakennuksessa näkyy harkittu arkkitehtuurisuunnittelu (esim. ikkunoiden asettelu, rakennuskokonaisuuden yhtenäisyys, laadukkaat materiaalit).

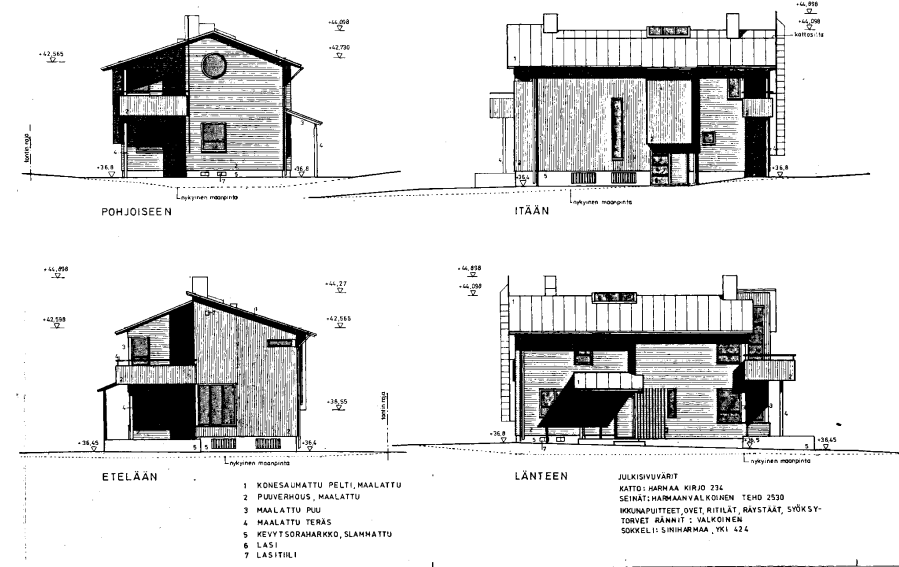
Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt. Ilmeisesti myöhemmin rakennettu kattolyhty edustaa samaa postmodernia muotokieltä rakennuksen kanssa. Lounaiskulman parvekkeen muutokset ovat tarvittaessa ennallistettavissa.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus edustaa 1980-luvulla alkanutta ja erityisesti 1990-luvun rakentamisessa

näkynyttä ilmiötä, jossa modernit puutalot erottuivat perinteisestä puutalomallista.

Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo.

Ote Aisatie 4:n omakotitalon julkisivupiirustuksista. Pekka Teittinen 1990.
Vantaan rakennusvalvonnan arkisto, Lupapiste-palvelu.

Talo Eloranta

Uudentuvantie 14, Askisto. Omakotitalo. Insinööritoimisto Ilmari Hyppänen Ky, 1982.

Vuonna 1982 valmistuneen omakotitalon on suunnitellut diplomi-insinööri Ilmari Hyppänen. Rakennus sijaitsee Askistossa osana Uudentuvantien 1980-luvun alkupuoella valmistuneiden, pääosin tiiliverhoiltujen omakotitalojen miljöötä. Kadun varrella sijaitsee myös Askiston tiilinen, 1987 valmistunut koulu. Uudentuvantie 14 omakotitalo on sijoitettu kadulta loivasti nousevaan rinteeseen. Rakennus on punatiiliverhoiltu. Ikkunanpuitteet, ovet ja porraskaiteet ovat tummanruskeaa puuta. 45 asteen kulmat luovat taloon mielenkiintoisen massoittelemisen, joka erottaa rakennuksen muista kadunvarren pientaloista. Rakennuksessa on kolme kerrosta: osittain maanalainen kellarikerros, ensimmäinen kerros ja toinen kerros. Toinen kerros kattaa vain pienen osan rakennuksen pinta-alasta, mikä luo tasakattoiseen taloon terassimaisen vaikutelman. Rakennuksen edustalla on tasakattoinen, tiiliverhoiltu autotalli, joka on sijoitettu viistosti rakennukseen nähden. Piha-alue talon edustalla on kivetty.

Rakennuksen tyylipiirteissä näkyy siirtymä 1970-luvun suunnittelusta kohti postmodernismia. Rakennus on säilyttänyt alkuperäiset piirteensä.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat yksilöllisesti suunniteltuja (erotuksena pakettitaloista). Rakennuksen massoittelemisen yhdistettynä punatiiliseen julkisivuun tekee siitä harvinaisen vantaalaisten 1980–1990-lukujen pientalojen joukossa.

Edustavuus: Rakennus on laadukas esimerkki 1970- ja 1980-lukujen taitteen pientalosuunnittelusta Vantaalla.

Alkuperäisyys: Rakennus on säilyttänyt alkuperäiset arkkitehtoniset piirteensä.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus edustaa tyylipiirteiltään siirtymää 1970-luvun arkkitehtuurisuunnittelusta kohti postmodernismia.

Talo Elorannan pohjoispääty. Kuva: Johannes Vihervirta, Vantaan kaupunginmuseo 2023.

Pääjulkisivu kuvattuna Uudentuvantieltä. Kuva: Johannes Vihervirta, Vantaan kaupunginmuseo 2023.

As. Oy Pellaksenkuja 6

Rakennus 1, Pellaksentie 14, Varisto. Omakotitalo. Insinööritoimisto Olli Santala Oy, 1998.

As. Oy Pellaksenkuja 6:n Rakennus 1:n on suunnitellut insinööritoimisto Olli Santala Oy. Kolmekerroksinen omakotitalo on rakennusrekisterin mukaan valmistunut vuonna 1998. Rakennus sijaitsee Variston kaupunginosassa Pellaksen asuinalueella. Pellaksenkujan varressa on useita kookkaita omakotitaloja, joista Pellaksentie 14:ta omakotitalo erottuu edukseen laadukkaalla toteutuksella ja historiasta eklektisesti lainaavalla ulkomuodolla.

Talo sijoittuu rinnetontille siten, että sen korkeimmat julkisivut ovat kadulle päin. Suorakulmaisessa rakennusmassassa on eteläjulkisivulla kaarevaseinäinen tiilestä muurattu, kuistimainen sisäänkäyntiosa, jonka katolle muodostuu toiseen kerrokseen altaani. Rakennuksen pohjoisjulkisivulla on vastaavalla kohdalla kahden kerroksen korkuinen erkkeri. Omakotitalossa on lyhytharjainen aumakatto, joka on päällystetty tummanruskeilla betonitiilillä. Rakennukseen liittyy länsipuolelta rinteeseen upotettu kaksiovinen, kaariaihein koristeltu autotalli, jonka katolle on sijoitettu oleskelualue. Autotallin edessä on näyttävä tiilinen katos.

Rakennuksen pääjulkisivumateriaali on vaalea tiili. Rakennuksen pitkät julkisivut ovat keskeissymmetriset ja

moniruutuiset ikkunat on sijoitettu julkisivuille tasaisesti. Katujulkisivun keskellä on muuhun julkisivuun verrattuna hieman upotettu kenttä, joka on verhoiltu valkoiseksi maalatulla laudoituksella. Upotuksessa suuren ikkunan yläpuolella on kaareva koristeaihe. Lyhemmillä julkisivuilla on vastaavanlaiset, hieman kapeammat kentät, joissa on myös kolmannen kerroksen kohdalla kaareva koristeaihe. Molemmilla lyhyillä julkisivuilla on pyöreät ikkunat, sekä kapeampia suorakulmaisia ikkunoita, joiden päällä on kaareva koristeaihe. Sisäänkäyntierkerin kaiteessa on neliönmuotoiset koristeaukotukset, sekä sisäänkäyntiaukon päällä koristemuuraus.

Rakennuksen katujulkisivun ikkunoiden päälle on asennettu todennäköisesti rakennusajankohdan jälkeen markiisikatokset. Rakennusajankohdan jälkeen rakennuksen eteen kadun puolelle on toteutettu näyttävä, muurimainen rakennelma. Rakennelman päällä sijaitsee terassi, jonka alla on mahdollisesti kellaritiloja.

Rakennuksen arkkitehtuuri lainaa näyttävästi historiallisia aiheita, ja sen keskeissymmetrinen ja koristeellinen muotokieli luo mielikuvan renessanssihuvilasta.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Rakennus on Vantaalla harvinainen esimerkki omakotitalosta renessanssihuvilaa mukailevalla historistisella

arkkitehtuurillaan. Rakennus on yksilöllisesti suunniteltu ja yksityiskohtineen viimeistelty.

Tyypillisuus: Rakennus edustaa ajalleen tyypillistä historiallisista aiheista lainaavaa omakotitaloarkkitehtuuria.

Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1990-luvun historistisesta arkkitehtuurista. Rakennuksessa näkyy harkittu arkkitehtuurisuunnittelu (yksityiskohdat, sommittelu) ja käsityötä vaatinut toteutus (muuraukset). Se sijoittuu kaupunkikuvallisesti näkyvälle paikalle, tehden siitä paikallisen maamerkin.

Alkuperäisyys: Rakennuksen alkuperäinen ilme on säilynyt hyvin. Alkuperäisyysarvoa heikentävät hieman julkisivujen markiisikatokset, jotka ovat tarvittaessa helposti poistettavissa. Rakennuksen eteen myöhemmin toteutettu muurirakennelma puolestaan tukee rakennuksen historistista vaikutelmaa.

Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Asuintalo Mäkelä

Kierretie 25b, Vapaala. Omakotitalo. Arkkitehti Pasi Raevaara, 1986.

Asuintalo Mäkelän on suunnitellut arkkitehti Pasi Raevaara. Omakotitalo on rakennusrekisterin mukaan valmistunut vuonna 1986. Omakotitalo asettuu loivaan rinteeseen sen muotoa mukaillen. Rakennuksen pitkä pulpettikatto laskee alas loivan portaittaisesti. Myös rakennusmassa kapenee portaittaisesti ylärinteestä alarinteeseen päin. Ylärinteessä rakennuksen yhteydessä on katettu terassi.

Rakennuksen pääasiallinen julkisivumateriaali on punatiili. Lisäksi rakennuksen julkisivuissa on käytetty vaaka- ja pystysuuntaisia petsattuja paneelipintoja. Etelään aukeavia seinänkorkuisia ikkunapintoja on jaettu tummanruskein vaaka- ja pystypuittein. Mielenkiintoisena yksityiskohtana rakennuksen suurissa ikkunapinnoissa on rajattu yksittäisiä pienempiä ruutuja valkoisilla puitteilla.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat yksilöllisesti arkkitehdin suunnittelemlia (vrt. pakettitalot).

Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1970- ja 1980-lukujen taitteen pientalosuunnittelusta Vantaalla.

Rakennuksessa näkyy arkkitehti Pasi Raevaaran tunnistettava kädenjälki (vrt. muut Raevaaran kohteet Vantaalla).

Alkuperäisyys: Rakennus on säilynyt hyvin alkuperäisessä asussaan.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus edustaa tyylipiirteiltään siirtymää 1970-luvun arkkitehtuurisuunnittelusta kohti postmodernismia. (1970-luvulle tyypillinen materiaali ja aukotus, 1980-luvulle tyypillisempi massoittelu ja kattomuodot).

Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Talo Bergmann, Omakotitalo, Naulakuja 9

Naulakuja 9, Vapaala. Omakotitalo. Raimo Teränne, 1980.

Talo Bergmannin on suunnitellut arkkitehtitoimisto Lindroos-Teränne. Kolmekerroksinen omakotitalo on rakennusrekisterin mukaan valmistunut vuonna 1980.

Pitkänmallinen rakennus, ja siihen liittyvä tasakattoinen siipi sijoittuvat loivalle rinnetontille harkitusti, rajaten taakseen suojaisan sisäpihan. Kadun varressa on rakennuksen arkkitehtuurin sovitettu autokatos, josta nousee liuskekivellä vuorattu portaikko pienen lipan alla olevalle pääsisäänkäynnille. Rakennusmassalle tunnusomaisen piirteen antaa koko ylimmän kerroksen mitalta kulkeva neljäsosaympyrän muotoinen katto.

Rakennuksen julkisivut ovat vaaleaa rappausta, jonka lisäksi ylimmässä kerroksessa on käytetty punertavan sävyistä laudoitusta. Merkittävänä materiaalina on myös vaalean vihreäksi maalattu pelti, jota on käytetty suurina reunapeltipintoina, sekä kaarevassa katossa suurina pintoina. Ylimmässä kerroksessa peltipinta jatkuu myös julkisivun puolelle. Rakennuksen puukarmiset ikkunat ovat suorakulmaisia, ja niitä on aseteltu kadun puolen julkisivuille hillitysti. Ikkunoiden peltidetallit on maalattu vaalean vihreällä sävyllä. Ylimmässä kerroksessa on katon muotoa mukaileva neljäsosaympyrän muotoinen ikkuna.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat yksilöllisesti arkkitehdin suunnittelemia. Kohteen poikkeuksellinen muotokieli tekee siitä ainutlaatuisen kohteen.

Edustavuus: Kohde soveltaa mielenkiintoisella tavalla modernismin muotokieltä, yhdistäen sitä rohkeaan ja epätavalliseen muodonantoon, jossa voi katsoa olevan viitteitä myös postmodernismista.

Alkuperäisyys: Rakennus on pääpiirteittäin säilynyt alkuperäisessä asussaan hyvin. Alkuperäisyysarvoa hieman heikentävä puuristikko on kuitenkin toteutettu harkitusti ja on mahdollisesti poistettavissa. Peltien muutettu vaalean vihreä sävy sopii poikkeuksellisen hyvin osaksi kokonaisuutta, mutta on tarvittaessa palautettavissa alkuperäiseen sävyyn.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus sijoittuu osaksi Raimo Teränteen varhaista tuotantoa.

Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Kuva: Johannes Vihervirta, Vantaan kaupunginmuseo 2023.

Talo Hynninen

Ruskokuja 3, Martinlaakso. Omakotitalo. Juha Leiviskä, suunniteltu 1992.

Tontilla sijaitsee kaksi tavanomaista, keltatiilistä vuonna 1978 valmistunutta omakotitaloa. Arkkitehti Juha Leiviskä on suunnitellut näistä eteläpuoleiseen liittyvän, länteen kurottavan laajennusosan, jonka piirustukset on päivätty huhtikuulle 1992.

Laajennusosa poikkeaa 1970-luvun talojen koordinaatistosta. Sen ulkoarkkitehtuuri on Leiviskän tunnistettavaa tyyliä. Muodonannossa korostuu vertikaalisuus. Julkisivut ovat vaaleankeltaista pystylaudoitusta, suurten ikkunoiden edessä on käytetty valkoisia puusäleikköjä. Rakennus levittäytyy ympäristöön levyelementein, jotka rajaavat pihaa yksityiseen. Kaksikerroksinen, pulpettikattoinen rakennusmassa on lounaiskulmasta vedetty porrastaen sisään, ja kulmaan on sijoitettu pylväiden kannattelema parveke. Pylväσαιhteita on käytetty myös sisäänkäynnin yhteydessä. Lisäksi valkeaksi rapattu, koko rakennuksen korkeudelta näkyvissä oleva piippu korostaa laajennusosan vertikaalia muotoa.

Rakennus on suunniteltu kansainvälisesti tunnetulle oopperalaulajalle, ja se on tiettävästi säilyttänyt alkuperäiset piirteensä. Lyhyen matkan päässä Louhelan asemalla sijaitsee Leiviskän suunnittelema Myyrmäen kirkko (1984).

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat arkkitehdin yksilöllisesti suunnittelemlia (erotuksena pakettitaloista). Rakennuksen vertikaali muotokieli erottaa sen muista aikakauden pientaloista. Aiemmin rakennettuun omakotitaloon tehty postmoderni laajennusosa on harvinainen.

Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy tyypillisiä postmoderneja aiheita (monimuotoinen massoittelu, vaihteleva aukotus) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

Edustavuus: Rakennus on laadukas esimerkki 1990-luvun puurakentamisesta. Rakennuksessa näkyy harkittu arkkitehtuurisuunnittelu (esim. laajennusosan asemointi tontille, vertikaalia muodonantoa tukevien aiheiden käyttö) ja arkkitehti Juha Leiviskän tunnistettava kädenjälki.

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus edustaa 1980-luvulla alkanutta ja erityisesti 1990-luvun rakentamisessa näkynyttä ilmiötä, jossa modernit puutalot erottuivat perinteisestä puutalomallista. Juha Leiviskä on kansainvälisesti tunnettu arkkitehti, joka on suunnitellut rakennuksen tunnetulle oopperalaulajalle.

Kuva: Teemu Parviainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Kuva: Teemu Parviainen, Vantaan kaupunginmuseo 2023.

As. Oy Vihertie 38, Talo Oksanen-Halonen

Vihertie 38, Martinlaakso. Omakotitalo. Pentti Piha, 1988.

Vuonna 1988 valmistuneen omakotitalon on suunnitellut arkkitehti Pentti Piha. Talo sijaitsee tontin perällä ja jakaa tontin tienpuoleisen, vuonna 1972 valmistuneen omakotitalon kanssa. Asemointinsa vuoksi rakennus jää kaupunkikuvassa vaatimattomampaan rooliin. Rakennuksen itäpuolella on vuonna 1962 valmistunut erillinen saunarakennus.

Rakennuksen suunnitellut arkkitehti Pentti Piha on tehnyt uraa erityisesti teatterisuunnittelun saralla. Rakennuksen muodonannossa on tiettyä kollaasimaisuutta. Tasakattoinen, kaksikerroksinen rakennusmassa on pirstottu osiin. Vaikutelmaa korostaa toisen kerroksen erikoinen hirsiosa, johon on sijoitettu talon sauna. Ensimmäisen kerroksen julkisivut ovat valkeaksi rapattua tiiltä. Toisen kerroksen julkisivuissa on ruskea pystylaudoitus, itäsivun tornimaisessa osassa siniseksi maalattu pystylaudoitus. Ikkunat on sijoitettu kulmiin, nauhoiksi ja epäsymmetrisiksi erkkereiksi. Länsisivulle on sijoitettu kaksi pientä neliöikkunaa.

Rakennus on inventoinnissa nähty kadulta, muita julkisivuja on tarkasteltu rakennuspiirustuksista. Rakennuksen pohjoispäätyyn alun perin suunniteltu varasto on jäänyt rakentamatta, ja piirustuksista poiketen tornimaisen osan

tasakatto on toteutettu pulpettikattona. Muutoin rakennus on säilyttänyt alkuperäiset piirteensä hyvin.

Rohkea yhdistelmä perinteistä ja modernia liittää rakennuksen osaksi ns. "humaania modernismia" tai "toista modernismia". Rakennuksessa voi jopa nähdä viitteitä Alvar Aallon tuotantoon erityisesti arkkitehtisuuruuden suunnittelemaan Villa Maireaan. Yhtäläisyyksiä on havaittavissa ainakin rakennusten väriyksessä ja aukotuksessa.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat arkkitehdin yksilöllisesti suunnittelemaa (erotuksena pakettitaloista). Omakotitalotalolle epätyypillisesti julkisivuissa on käytetty erilaisia materiaaleja sisätilojen käyttötarkoituksen mukaan (esim. hirsinen saunaosa).

Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy 1980-luvun pientalosuunnittelulle tyypillisiä aiheita (eklektiset lainat, erilaisten materiaalien ja tyylipiirteiden yhdistely).

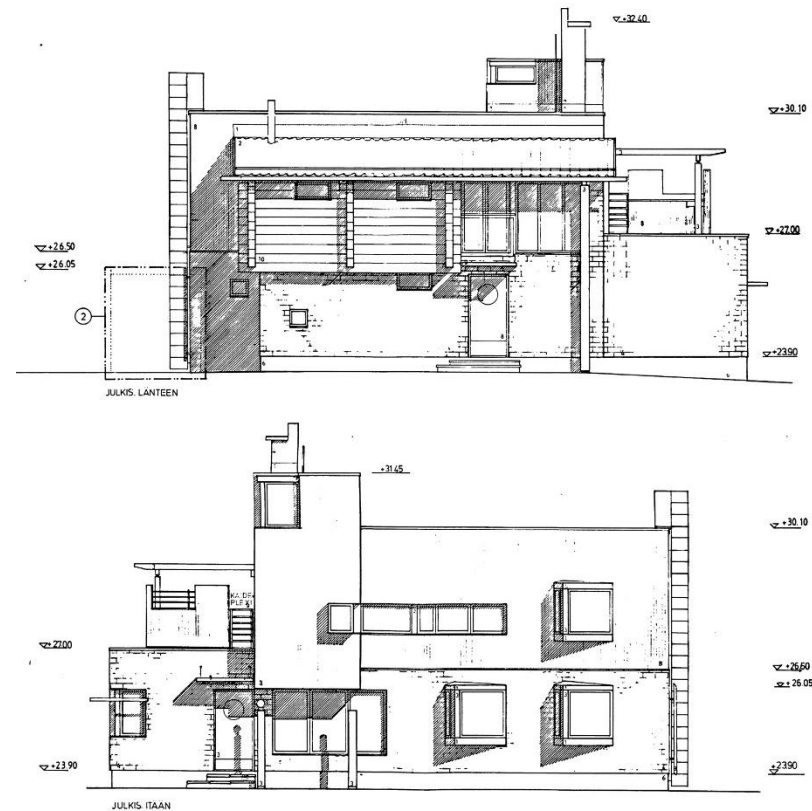
Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1980-luvun pientalorakentamisesta. Rakennuksen arkkitehtuurissa yhdistyvät laadukkaalla tavalla perinteiset (puujulkisivut, hirsinen saunaosa) ja modernit piirteet (vaalea rappaus, tasakatto, massan pirstominen). Rakennus edustaa arkkitehti Pentti Pihan tuotantoa Vantaalla.

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus edustaa 1980-luvun rakentamisessa näkyvää ilmiötä, jossa moderni muotokieli yhdistyy postmoderneihin aiheisiin. Rohkea yhdistelmä perinteistä ja modernia liittää rakennuksen osaksi ns. "humaania modernismia". Rakennuksessa voi jopa nähdä viitteitä Alvar Aallon tuotantoon, erityisesti Villa Maireaan. Rakennus on oletettavasti suunniteltu tunnetun runoilijan asuintaloksi.

Teemu Parviainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Ote muutospiirustuksista, julkisivut länteen ja itään. Pentti Piha, 1989. Kuva: Vantaan rakennusvalvonnan arkisto, Lupapiste-palvelu.

Talo Hytönen

Marmoritie 5b, Kivistö. Osmo Syrjänen, 1996.

Vuonna 1996 valmistuneen omakotitalon on suunnitellut arkkitehti Osmo Syrjänen. Rakennus sijaitsee Kivistössä ajallisesti kerroksellisella pientaloalueella, joka on rakentunut 1950-luvulta alkaen. Marmoritien katukuva on vehreä, ja alueella on paljon suurta puustoa. Talo Hytönen erottuu muista lähistön pientaloista ainoana selkeästi postmodernina asuinrakennuksena.

Pohjaltaan U-kirjainta muistuttavassa rakennuksessa on kaksi yksikerroksista, julkisivuiltaan pelkistettyä kohti katua suuntautuvaa siipiosaa. Pohjoissiipi on leveämpi ja harjakattoinen, eteläsiipi kapeampi ja pulpettikattoinen. Pohjoissiipi on tontilla aiemmin sijainneen asuinrakennuksen osa, joka on jätetty uudisrakennuksen autotalliksi. Tämä on määrittänyt rakennuksen sijoittumista tontille, ja esim. eteläsiiven kattokulma on yhteneväinen pohjoissiiven kanssa. Siipiä yhdistää osittain yksi-, osin kaksikerroksinen rakennusmassa, jonka kattomuotona on kaksoispulpetti. Katteena on muovipinnoitettu saumapelti. Pääjulkisivua määrittää pylväiden kannattelema, koko julkisivun levyinen katos, jonka puhkaisee rakennuksen korkuinen, ovaalinmuotoinen torniaihe. Ovet ja ikkunarakenteet ovat puuta. Rakennuksen julkisivut ovat vaaleanharmaata kahitiiltä,

pääjulkisivussa toinen kerros ja torni ovat puupaneloituja. Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat arkkitehdin yksilöllisesti suunnittelemlia (vrt. pakettitalot).

Tyypillisuus: Talo Hytönen on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa rakennukseksi. Torniaihe, julkisivumateriaalien yhdistelmä ja kaksoispulpettikatto sitovat rakennuksen tyylillisesti 1990-luvun postmoderniin suunnitteluun.

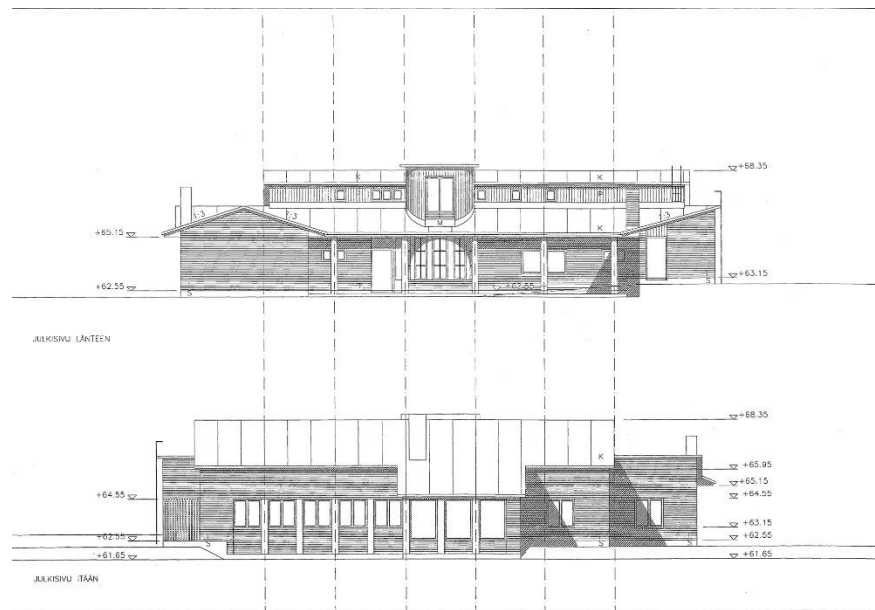
Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus on suunniteltu maanviljelysneuvoksen arvonimen saaneelle henkilölle. Suunnittelija on työskennellyt arkkitehtina mm. Valiolle.

Historiallinen kerroksisuus: Rakennuksen pohjoissiipi on osa tontilla aiemmin sijainnutta asuinrakennusta. Rakennusosan säästäminen on määrittänyt tontin rakentumista (esim. eteläsiiven kattokulman yhteneväisyys pohjoissiiven kanssa).

Kuva: Teemu Parviainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Ote julkisivupiirustuksista, julkisivut länteen ja itään. Osmo Syrjänen/
Rakennus- ja Energiatekniikka Oy 1995. Kuva: Vantaan rakennusvalvonnan
arkisto, Lupapiste-palvelu.

Talo Kielorinne

Peltovuorentie 12, Ylästö.Omakotitalo. Antti Luutonen, 1995.

Talo Kielorinteen on suunnitellut arkkitehti Antti Luutonen. Kaksikerroksinen omakotitalo on rakennusrekisterin mukaan valmistunut vuonna 1993. Tontilla on omakotitalon lisäksi samaan aikaan rakennettu saunarakennus.

Rakennukset sijoittuvat Peltovuorentien varteen siten, että ne rajaavat taakseen suojaosan pihapiirin. Omakotitalo sijoittuu rinteeseen siten, että sen kellarikerroksessa olevat kaksoisovet avautuvat kadun puolelle. Kellarikerroksen symmetrinen pariovi on vaihdettu 2010- luvulla epäsymmetriseen ikkunalliseen parioveen. (Lähde: Google maps streetview)

Omakotitalo koostuu kahdesta toisiinsa kiinnittyvästä pulpettikattoisesta massasta, joista korkeampi sijoittuu kadun puolelle. Kadunpuoleisessa osassa julkisivumateriaalina on harmaantunut pystylauta, jossa on näkyvissä myös puun alkuperäistä raakapintaa. Saunarakennuksen kadunpuoleinen julkisivu on käsitelty tummaruskealla petsauksella.

Pihapuoleisen osan julkisivut ovat harmaata vaakalaudoitusta. Rakennuksen sokkeli on rapattu harmaalla rappauksella.

Rakennusten katoilla on jyrkät punatiiliset savupiiput. Pihan puolella on päärakennukseen kytkeytyvä pieni erillinen viherhuone, jossa on epäsymmetrinen pulpettikatto.

Kadulta katsottuna rakennus näyttää säntillisen kappalemaiselta, jota korostavat lyhyet räystäät ja yhtenäinen julkisivupinta. Monimuotoisen vaikutelman rakennusmassalle luo erikokoisten suorakulmaisten aukotusten sijoittelu julkisivuun näennäisen epäsäännöllisesti siten, että kellarin oviaukko ja kolme ikkunaa sijoittuvat osittain julkisivulaudoituksen ja osittain sokkelin alueelle.

Rakennusta pääsi inventoidessa tarkastelemaan vain katualueelta, joten sisäpihan puoleista julkisivua tarkastellaan julkisivupiirustusten perusteella.

Sisäpihalta tarkasteluna rakennuskokonaisuus on huomattavasti monimuotoisempi. Tasarytmisen nauhaikkuna jatkuu koko pihajulkisivun pituudelta. Omakotitalon matalamassa osassa on vinokattoinen korotus sisällä olevan parven kohdalla. Sekä päärakennuksessa että saunarakennuksessa on ulkopuolella kevytrakenteiset muoviprofiiliset katokset. Katokset, korotusosan katto ja viherhuoneen katto on aseteltu vinoon siten että yksikään kulmista ei ole samalla korkeudella. Vinojen katosten kontrasti säntilliseen päämassaan sekä aukotusten satunnainen asettelu luovat mielikuvia dekonstruktivistisesta arkkitehtuurista.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat yksilöllisesti arkkitehtid

suunnittelemlia (vrt. pakettitalot). Kohde erottuu myös poikkeuksellisella julkisivumateriaalillaan vastaavanlaisista puutalokohteista.

Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1990-luvun puurakentamisesta.

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt. Rakennuksessa on tehty alkuperäisiin piirustuksiin verrattuna pieniä muutostöitä (kellarin parioven vaihto, saunarakennuksen katujulkisivun käsittely). Päärakennuksen pohjois- ja eteläpuolella sijaitsevat alkuperäistä arvoa heikentävät rakennelmat ovat helposti poistettavissa.

Historiallinen todistusvoima: Rakennus edustaa 1980-luvulla alkanutta ja erityisesti 1990-luvun rakentamisessa näkynyttä ilmiötä, jossa modernit puutalot erottuivat perinteisestä puutalomallista.

Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

As. Oy Piu Pau

Vihvilätie 2, Viertola. Paritalo. Arkkitehtitoimisto Hannu Jaakkola, 1990.

As. Oy Piu Paun on suunnitellut arkkitehtitoimisto Hannu Jaakkola. Kaksikerroksinen paritalo on rakennusrekisterin mukaan valmistunut vuonna 1990.

Paritalo sijoittuu tasaisen suorakulmaisen tontin poikki siten, että se rajaa kadunpuolelle alueen pysäköinnille ja roskakatoksille sekä taakseen yksityisemmän takapihan. Osaksi rakennuskokonaisuutta suunnitellut pyramidikattoiset roskakatokset sijoittuvat symmetrisesti etupihan molemmin puolin.

Keskeissymmetrisessä, kaksikerroksisessa rakennusmassassa on pitkittäin kulkeva tiilikatettu harjakatto, jossa on korotetut osat rakennusmassasta kadunpuolelle työntyvien ulokkeiden kohdalla. Lisäksi etupihan puolella on yhden kerroksen korkuinen, kaksiovinen autotalli osana rakennusmassaa. Rakennuksen julkisivut on verhottu hiekanvärisellä tiilellä. Katujulkisivun sisäänkäyntien päällä on pienet pylväin tuetut lipat. Takapihan puolella rakennusmassasta ulkonee julkisivun keskellä sijaitseva kahden kerroksen korkuinen parvekevyöhyke. Rakennuksen lyhyillä julkisivuilla on toisessa kerroksessa esiin työntyvä erkkeri, joka on verhoiltu ruskealla pystylaudalla. Saman sävyistä laudoitusta on myös etupihan roskakatoksissa,

sekä korotettujen katon osien alla. Lyhyillä julkisivuilla erkkereiden vieressä on suuret, maasta asti katon yli ulottuvat savupiiput.

Julkisivujen suorakulmaiset ikkuna-aukot on aseteltu tasaisen rytmikkäästi. Takapihan puolella rytmikästä vaikutelmaa korostavat ikkunoiden väleissä vertikaalisesti kulkevat ulokkeet. Katujulkisivusta esiin työntyvien korkeampien ulokkeiden kohdalla on pitkät ja kapeat, kolmiruutuiset ikkuna-aukot. Erkkereissä on suuret, 14-ruutuiset ikkunat. Lyhyiden julkisivujen sisäänkäyntien vieressä on kapeat ikkunat, joiden edessä on tiheä tummanruskea puusäleikkö. Samaa säleikköä on käytetty myös roskakatosten ikkunoiden päällä. Sisäänkäyntien ovet ovat luonnonväristä puuta. Autotallien ovet on luultavasti vaihdettu piirustusten mukaisista luonnonvärisistä puuvista tummaruskeiksi metallioviksi.

Keskeissymmetrinen rakennusmassa ja asettelu, säntillinen ulkoasu, sekä lyhyiden julkisivujen erkkerit ja savupiiput antavat rakennukselle linnamaisen vaikutelman.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat yksilöllisesti arkkitehdin suunnittelemia (vrt. pakettitalot).

Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy tyypillisiä postmoderneja aiheita (keskeissymmetria, eklektiset lainat) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

Edustavuus: Rakennus on laadukas ja viimeistelty (hienovaraiset puuritolat, puuerkkeri, savupiippu, massoittelu) esimerkki ajalleen tyypillisestä keskeissymmetrisestä paritalosta, jossa rakennusmassa on yhtenäinen. Lisäksi rakennus on edustava esimerkki ajalleen tyypillisestä materiaaliyhdistelmästä (vaalea tiili ja tummaksi käsitelty puu)

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt. Merkittävimpänä muutoksena katujulkisivun autotallien ovet on vaihdettu, kuitenkin siten että uusien ovien väritys on sovitettu rakennuskokonaisuuteen.

Kuvat: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Omakotitalo Liukko

Virnatie 10, Tikkurila. Omakotitalo. Ark-Ti Consult Oy;
Arkkitehtuuritoimisto Eero Nuorti, 1988.

Omakotitalo Liukon on suunnitellut Arkkitehtuuritoimisto Eero Nuorti. Kolmikerroksinen omakotitalo on rakennusrekisterin mukaan valmistunut vuonna 1998.

Keravanjoen jokivarsimaisemassa keskeiselle paikalle sijoittuvalle rinnetontille rakennettu kolmikerroksinen omakotitalo avautuu joelle päin. Tontilla on lisäksi päärakennuksen pohjoispuolella arkkitehtonisesti yhteneväinen aumakattoinen autotalli sekä idän puolella aumakattoinen piharakennus. Rakennuksessa on tummanruskea tiilikatettu, massiivinen, yli kerroksen korkuinen jyrkkä aumakatto, jossa on etelä-, pohjois- ja länsisuunnassa suuret puolisuunnikkaan muotoiset kattolyhdyt. Joelle avautuvassa itäjulkisivussa on kolmen kerroksen korkuinen, kuusikulmainen tornimainen erkkeri, jonka huipulla on kulmikas tornikatto. Tornin pohjoispuolella kulkee ylöspäin kapeneva savupiippu.

Rakennuksen julkisivut ovat pääasiassa vaaleaa lohkotiiltä. Julkisivuissa on käytetty myös valkeaksi maalattua pystylautaa. Rakennuksen pitkät julkisivut ovat keskeissymmetrisiä. Rakennuksen toisessa kerroksessa avautuu joen puolelle valurautakaitein katettuja parvekkeita. Tornimaisen erkkerin alin kerros on katettua ulkotilaa, jota reunustaa neljä pyörökaarista

aukkoa. Rakennuksen ikkunat ovat suorakulmaisia ja ne on asetettu julkisivuille rytmikkään tasaisesti.

Tonttia reunustaa Virantien puolella koristeellinen metalliaita, jossa on tiilisiä pilareita. Rakennuksen idänpuoleiselta pihalta laskee portaat Keravanjoelle. Omakotitalo on selvästi näkyvissä Keravanjoen varren virkistysreitiltä maamerkkimäisenä rakennuksena. Jyhkeä katto ja symmetrinen sommitelma antavat rakennukselle kartanomaisen vaikutelman (vrt. Louhisaaren kartano, barokkihuviloiden kattomaailma).

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat yksilöllisesti arkkitehdin suunnittelemlia (erotuksena pakettitaloista).

Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy tyypillisiä postmoderneja aiheita (historistinen muotokieli, pyörökaariset aukot) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1980–1990-lukujen ”espanjalaistyyllisestä” rakentamisesta, jolle olivat tyypillisiä suuret katot, vaalea lohkotiili sekä pyörökaariaiheet. Rakennus on ottanut tilansa Keravanjoen rantamaisemassa vaikuttavalla ulkoasullaan ja harkitulla pihasuunnittelullaan, tehden siitä paikallisen maamerkin.

Alkuperäisyys: Rakennus on säilyttänyt alkuperäiset piirteensä. Muutoksen (pääsisäänkäynti) on toteuttanut rakennuksen alkuperäinen suunnittelija, eivätkä ne heikennä merkittävästi talon alkuperäisyysarvoa.

Ote julkisivupiirustuksista, julkisivut etelään ja itään. Eero Nuorti 1987. Kuva: Vantaan rakennusvalvonnan arkisto, Lupapiste-palvelu.

Idän puolen julkisivu avautuu Keravanjoen rantamaisemaan. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseum 2025.

As. Oy Kauratie 9

Kauratie 9, Jokiniemi. Kaksi paritaloa. Petri Viita, 1988.

Vuonna 1988 valmistuneen kahden paritalon kokonaisuuden on suunnitellut arkkitehti Petri Viita. Rakennuskokonaisuus sijaitsee Jokiniemessä radan varressa, joten se näkyy selvästi vilkkaasti liikennöidylle rataosuudelle. Kauratien puolelta tarkasteltuna rakennukset eivät näy yhtä hyvin, vaan jäävät osittain viereisten pientalojen taakse.

As. Oy Kauratie 9:n paritaloissa on selvän postmoderni ulkoasu. Pitkänomaisten rakennusten harjasuunta on käännetty poikittain. Sisäänkäynnit sijaitsevat pihan puolella, ja niiden yllä on kevyt lippakatos. Rakennusten kulmissa radan puolella sijaitsevat viistokulmaiset, sisäänvedetyt katetut terassit. Valkoisiksi slammatuissa tiilijulkisivuissa on keskeissymmetrinen sommittelu. Tontin ulkopuolelle näkyvän julkisivun keskellä on sinisistä klinkkerilaatoista tehty vinoneliön muotoinen koristeaihe, jota reunustavat pienet, neliönmuotoiset ikkunat. Samoja klinkkerilaattoja on käytetty myös ikkunasmyygeissä. Ensimmäisen kerroksen ikkunoiden alle on rajattu kenttiä valkoisilla klinkkerilaatoilla. Lisäksi julkisivuissa on käytetty aiheena valkoista puusäleikköä. Loivan harjakaton katteena on siniharmaa saumapelti. Katon siroihin räystäisiin on luotu ilmeikkyyttä tasaisesti asetelluin kattokonsolein.

Rakennukset ovat säilyneet hyvin alkuperäisessä asussaan. Lupakuvissa esitetty radan varressa oleva aita ei joko ole toteutunut, tai se on purettu uuden aidan tieltä.

Moninaisissa ja viimeistellyissä rakennuksissa on havaittavissa Petri Viidan suunnitteleminen rakennuksille tyypillisiä piirteitä (klinkkerilaatat julkisivuissa, sirot räystäät ja kattokonsolit). Rakennusmassan muodossa on havaittavissa yhtäläisyys Robert Venturin suunnitteleman Vanna Venturi Housen kanssa.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat arkkitehdin yksilöllisesti suunnittelemaa (vrt. pakettitalot). As. Oy Kauratie 9 muodostaa kahden paritalon arkkitehtuuriltaan yhtäläisen, laadukkaan kokonaisuuden.

Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy runsaasti tyypillisiä postmoderneja aiheita (esim. keskeissymmetria, julkisivujen koristeaiheet (klinkkerilaatat, puusäleiköt), pienet neliöikkunat) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1980-luvun postmodernista pientalorakentamisesta. Rakennuksessa näkyy harkittu arkkitehtuurisuunnittelu (esim. massoittelu ja poikittainen kattolinja, siro katto kattokonsoleineen) ja se edustaa arkkitehti Petri Viidan pientalotuotantoa Vantaalla.

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus on esimerkki 1980-luvun postmodernista pientalosuunnittelusta.

Rakennuksen arkkitehtuuri viittaa ikoniseen postmoderniin kohteeseen, Robert Venturin suunnittelemaan Vanna Venturi Houseen.

Talo A-B, idän puoleinen paritalo kuvan keskellä. Vasemmassa laidassa näkyy lännen puoleinen talo C-D. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Talo C-D, lännen puoleinen paritalo kuvattuna radan yli. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

KOY Vantaan Kuusikonnurkka

Kuusikkotie 58, Kuninkaala. Omakotitalo. Arkkitehtuuritoimisto Ark-Pelin, 1997.

Vuonna 1997 valmistuneen omakotitalon on suunnitellut Arkkitehtuuritoimisto Ark-Pelin. Rakennus sijaitsee Kuninkaalan kaupunginosassa, välittömästi Kehä III:n pohjoispuolella. Lähiympäristö on ajallisesti kerroksellista pientaloaluetta, jossa on säilynyt useita asuinrakennuksia 1950- ja 1960-luvuilta. Pihojen suuret puut luovat katunäkymästä vihreän. Kuusikkotie 58 erottuu lähiympäristöstään arkkitehtuuriltaan uniikkina, ainoana selvästi postmodernina asuinrakennuksena.

Rakennus muodostuu kaksikerroksisesta, pohjois-eteläsuuntaisesta harjakattoisesta rakennusmassasta, josta ulkonee lounaaseen kapea, yksikerroksinen, pulpettikattoinen massa. Pulpettikattoisesta osasta jatkuu vielä pihan puolelle ulkoneva seinäke, jonka läpi on oviaukko takapihalle. Harjakattoisen osan länsisivulla on kolmionmuotoinen uloke. Katteena on harmaa, konesaumattu pelti. Katon länsisivulla on korkea, ylöspäin kapeneva savupiippu. Julkisivuissa on vaaleanharmaa rappaus, tehosteena on käytetty tummanharmaata puuta. Ikkunat ovat pääosin vaihtelevan kokoisia suorakaiteita ja neliöitä, mutta rakennuksessa toistuvana aiheena on myös pyöreä ristikkoikkuna. Ikkunat ovat puuta, puitteet siniharmaat. Pyöreissä ikkunoissa puitteet ovat

sinapinkeltaiset. Rakennuksen pohjoispäädyssä sisäänkäynnin yllä on pieni parveke.

Rakennuksen pohjoispuolella on viisikulmion muotoinen, vaaleaksi rapattu autotalli, joka on sijoitettu 45 asteen kulmaan asuinrakennukseen nähden. Asuinrakennuksen länsi- ja lounaispuolelle muodostuu myös hienoa ulkotilaa rakennuksen monimuotoisuuden ja seinäkeaiheen ansiosta. Rakennuksesta välittyy mielikuva julkisesta rakentamisesta.

Rakennus on tiettävästi säilynyt julkisivuiltaan alkuperäisenä. Rakennus edustaa laadukasta 1990-luvun postmodernia pientalosuunnittelua.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat arkkitehdin yksilöllisesti suunnittelemlia (vrt. pakettitalot).

Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy runsaasti tyypillisiä postmoderneja aiheita (esim. ikkunoiden vaihteleva koko ja sijoittelu, historiallisten viittausten lainaaminen) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1990-luvun postmodernista pientalorakentamisesta. Rakennuksessa näkyy harkittu arkkitehtuurisuunnittelu (vaihteleva massoittelu,

seinäkeaihe, monimuotoiset katot), ja se edustaa tunnetun suunnittelutoimiston (Ark-Pelin) pientalotuotantoa Vantaalla.

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt.

Rakennus kuvattuna pohjoispuolelta. Etualalla näkyy autotalli. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Rakennus kuvattuna länsipuolelta. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

As. Oy Haukanrinne

Kokkokallionrinne 1a, Kuninkaala. Paritalo. Arkkitehdit KLPV, 1994.

Vuonna 1994 valmistuneen paritalon on suunnitellut Arkkitehdit KLPV. Rakennus sijaitsee Kuninkaalassa ajallisesti kerroksellisella pien- ja rivitaloalueella, jonka vanhimmat rakennukset ovat 1950-luvulta. Lähiympäristössä tiilen osuus talojen julkisivumateriaalina on huomattava. As Oy Haukanrinne sijaitsee näkyvällä paikalla rinteessä Kokkokalliontien ja Kokkokallionrinteen kulmassa. Tontti on rajattu pensasaidalla, ja rakennuksen etupihalla kasvaa korkea mänty. Kulkuväylät pihalla on kivetty.

L-muotoinen, kaksikerroksinen rakennus on sijoitettu Kokkokalliontieltä pohjoiseen nousevaan rinteeseen. Rakennuksessa on loiva, etupuolelle kaatava pulpettikatto. Katemateriaalina on musta huopa, otsalaudat ovat ruskeat. Julkisivut ovat puhtaaksi muurattua punaruskeaa tiiltä, rakennuksen kulmissa ikkunoiden yläpuolella on ruskea pystylauditus. Ikkunanpielet ovat ruskeat. Pohjoispuolen sisäänkäyntejä rajaa tiilinen seinäke, ja sisäänkäyntien yllä on pienet katokset. Rakennuksen tunnusomainen piirre ovat parvekkeiden veistokselliset, maahan asti ulottuvat betonikaiteet, jotka muodostavat toisiinsa nähden peilikuvan. Lisäksi rakennukselle tunnusomaista ovat pitkät räystäät, joita kannattelevat teräksiset pylväät.

Piirustuksiin pohjoispuolen ikkunoiden eteen merkittyjä teräskaiteita ei ole toteutettu tai ne on poistettu myöhemmin. Piirustuksissa sokkelin väriksi on merkitty punaruskea, kun se nyt on mustanharmaa. Muutoin rakennus vastaa piirustuksia, eikä siihen tiedetä kohdistuneen muutoksia.

Rakennus edustaa veistoksellista, ajatonta arkkitehtuuria, jossa on nähtävissä betonibrutalismin piirteitä.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat arkkitehdin yksilöllisesti suunnittelemlia (vrt. pakettitalot). Rakennuksen veistokselliset betonikaiteet tekevät siitä uniikin.

Edustavuus: Rakennus edustaa ajatonta tiilirakentamista, johon pylväät ja parvekekaiteet tuovat veistoksellisuutta ja betonibrutalismin piirteitä. Kokonaisuus on laadukkaasti suunniteltu ja toteutettu, ja edustaa tunnetun arkkitehtitoimiston tuotantoa Vantaalla.

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt.

Rakennus kuvattuna etelän puolelta. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Rakennuksen länsipääty. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

As. Oy Vantaan Estetie 12

Estetie 12, Rajakylä. Paritalo ja kolmen asunnon rivitalo.
Arkkitehtitoimisto Veikko Voutilainen, 1989 ja 1990.

Loppuvuodesta 1989 valmistuneen paritalon ja alkuvuodesta 1990 valmistuneen rivitalon on suunnitellut arkkitehtitoimisto Veikko Voutilainen. Rakennukset muodostavat yhdessä As. Oy Vantaan Estetie 12:n. Kokonaisuus sijaitsee Rajakylän kaupunginosassa. As. Oy Vantaan Estetie 12:n asuintalot ja asuintalojen arkkitehtuurin kanssa yhteneväinen tasakattoinen autokatos rajaavat korttelista kylämäisen pihapiirin.

Paritalo

Tontin koillisreunalla sijaitseva 1,5-kerroksinen paritalo on keskeissymmetrinen rakennus, jossa on oletettavasti alkuperäinen, ruskealla betonitiilellä katettu harjakatto. Harjakaton räystäs jatkuu osittain pidempänä talon päädyissä. Katon muodossa on pieni suorakulmainen sisennys myös lappeiden alareunoissa. Katon molemmilla lappeilla on kaksi suurikokoista harjakattoista kattolyhtyä.

Rakennuksen julkisivuissa on sileä valkoinen rappaus. Lisäksi julkisivuissa on rajattu koristeellisia kenttiä valkoisella klinkkerilaatalla. Rakennuksen sokkelit on päällystetty vaaleanruskealla julkisivulaatalla. Rakennuksen ikkunat ovat suorakulmaisia, mutta niiden koko ja puitejaot vaihtelevat runsaasti. Koillisella julkisivulla olevissa suurissa 8-ruutuisissa

ikkunoissa on historistisia piirteitä. Rakennuksen päätyjulkisivuilla on molemmissa kerroksissa erkkerit, jotka on yhdistetty toisiinsa sekä katon alapintaan valkoisella puupalkilla. Katon harjan alapuolella rakenteeseen yhdistyy myös vaakasuuntainen koristepalkki.

Rivitalo

Tontin koillisreunalla sijaitseva yksikerroksinen rivitalo koostuu kolmesta erillisestä harjakattoisesta rakennusmassasta, jotka liittyvät yhteen pergolakatoksilla. Eteläisimmän rakennusmassan harjakatto on erisuuntainen kuin kahden muun massan. Kahden pohjoisemman massan harjakattojen lounaanpuoleisten lappeiden alareunoissa porrastus, joiden kohdalla lape jatkuu pergolana. Harjakatot on päällystetty oletettavasti alkuperäisillä ruskeilla betonitiilillä. Pohjoisempien massojen katoissa on koillispuolella pienet poikkipäädyt sisäänkäyntien kohdalla.

Rakennuksen julkisivuissa on sileä valkoinen rappaus. Lisäksi julkisivuissa on rajattu koristeellisia kenttiä valkoisella klinkkerilaatalla. Rakennuksen sokkelit on päällystetty vaaleanruskealla julkisivulaatalla. Rakennuksen ikkunat ovat suorakulmaisia, mutta niiden koot ja puitejaot vaihtelevat runsaasti. Rakennusmassojen päätyjulkisivuilla on ullakkokerroksen kohdalla pienet erkkerit, jotka ovat pohjapiirustusten perusteella oletettavasti pelkästään koristeelliset. Erkkerien kohdalla on katon alapintaan kiinnitetyt

pysty- ja vaakasuuntaiset valkoiseksi maalatut koristepalkit. Eteläisimmässä rakennusmassassa olevien hieman ulkonevien kulmaikkunoiden pystypuitteet ovat saman paksuista puupalkkia ja ne jatkuvat julkisivun pinnalla koristeellisina elementteinä.

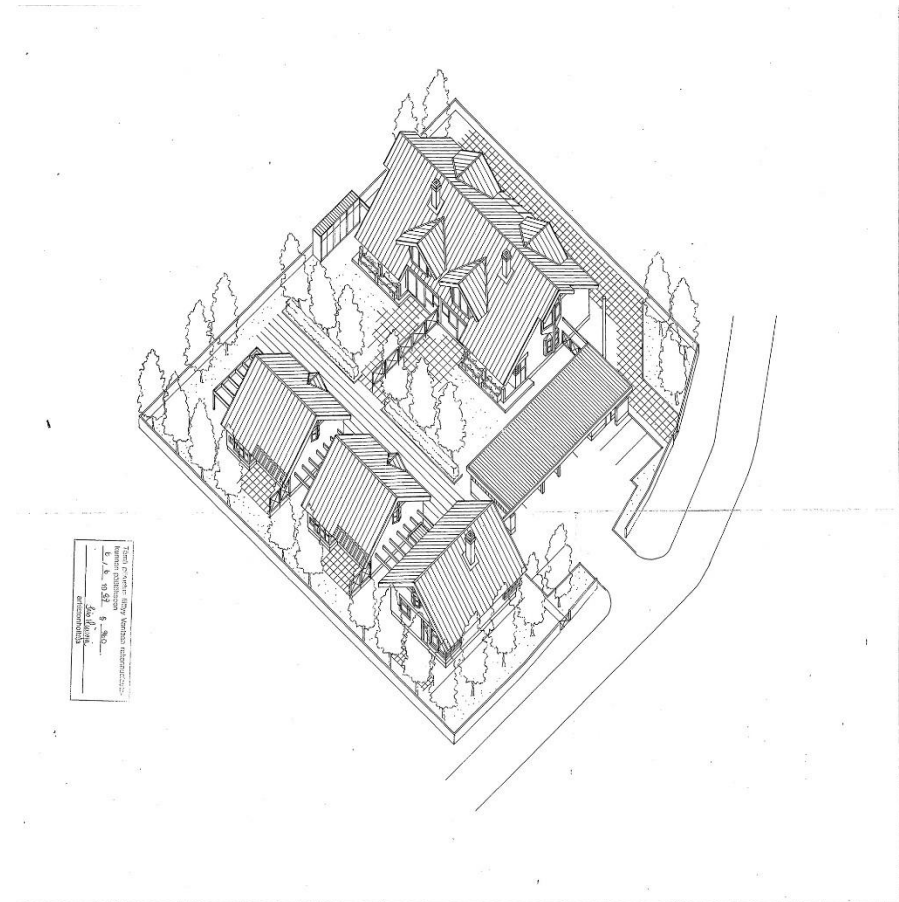
Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista pientaloista, jotka ovat yksilöllisesti rakennusarkkitehdin suunnittelemlia (vrt. pakettitalot).

Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy rakennusajalleen tyypillisiä aiheita (portaittainen harjakatto, monimuotoinen aukotus, koristeellisuus, moninaiset materiaalit) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki eklektisestä postmodernismista. Rakennuksessa yhdistyvät mielenkiintoisesti historistiset aiheet (koristeellisuus, aukotukset, muotokieli) ja modernimmat yksityiskohdat (klinkkerilaatat, suuret ikkunapinnat). Rakennukset muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden.

Alkuperäisyys: Rakennusten alkuperäinen ilme on säilynyt hyvin.

Estetie 12:n kokonaisuuden aksonometriapiirustus. Kuva: Vantaan rakennusvalvonnan arkisto, Lupapiste-palvelu.

Estetie 12:n paritalo kuvattuna idästä. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Estetie 12:n rivitalo kuvattuna etelästä. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Smedsberg

Seppäläntie 15, Sotunki. Omakotitalo. Arkkitehtitoimisto Marja Utriainen, 1998.

Omakotitalo Smedsbergin on suunnitellut arkkitehti Marja Utriainen. Kaksikerroksinen omakotitalo on rakennusrekisterin mukaan valmistunut vuonna 1990.

Omakotitalo on sijoitettu rinnetontille, siten että lännessä pihanpuoleinen julkisivu kadunpuoleista julkisivua korkeampi. Rakennuksen länsipuolella tontti laskee jyrkästi. Rakennuksen päämassa on muodoltaan suorakulmainen, ja siinä on punertavalla profiilipellillä katettu harjakatto, jossa on sirot, esiin jätetyin konsolein tuetut räystäät. Räystäiden alapinnat on maalattu alkuperäisen suunnitelman mukaisesti vaaleansiniseksi. Rakennuksen kadunpuoleisen sisäänkäynnin päällä on epäsymmetrinen siro katos. Rakennuksen itä- ja eteläpuolilla julkisivuilla on suorakulmaiset ulokkeet, jotka on katettu ulokkeiden sivuille jatkuvilla katoksilla.

Rakennuksen julkisivut ovat keltaiseksi maalattua pystypaneelia. Julkisivuissa kulkee poikittaisia koristeellisia rimoja, jotka rajaavat julkisivuista rimalaudoitettuja kenttiä, luoden näin vaihtelua yksiaineisiin julkisivuihin. Rakennuksen ikkunat ovat suorakulmaisia ja suurin osa on rajattu valkoisilla puitteilla neljään ruutuun. Ikkunoiden koot vaihtelevat ja niitä on aseteltu samaan tasoon hieman epäsäännöllisesti.

Rakennus sijoittuu lähelle Sotungin kylän RKY-aluetta, ja se on hienovaraisen regionalistisesti sovitettu ympäristönsä perinnerakentamiseen ja viljelymaisemaan.

Pihan pohjoispuolella on päärakennuksen arkkitehtuuriin sovitettu Maria Utraisen suunnittelema piharakennus. Lisäksi päärakennuksen länsipuolella, jyrkässä rinteessä, on 50-luvulla rakennettu saunarakennus.

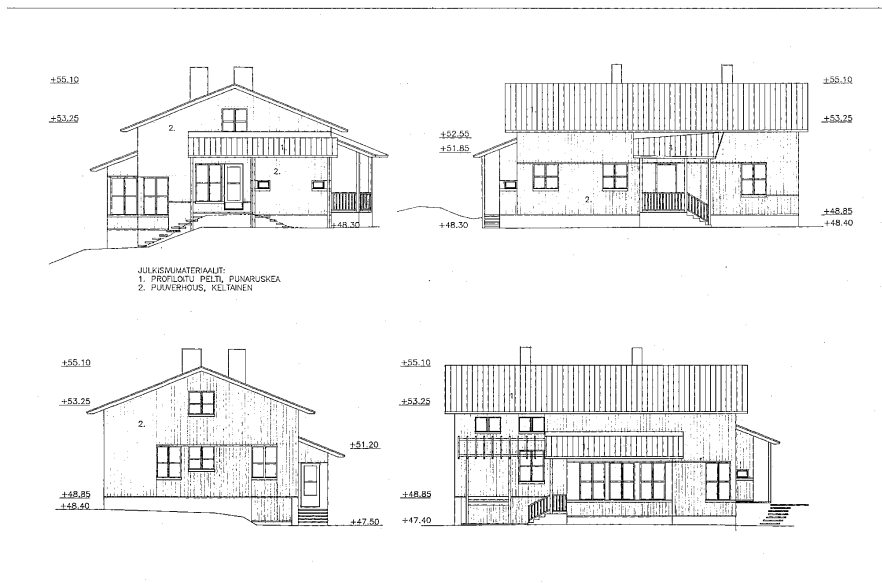
Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat yksilöllisesti arkkitehdin suunnittelemia (vrt. pakettitalot).

Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy tyypillisiä postmoderneja aiheita (epäsymmetrinen katos, ikkunoiden vaihteleva koko ja sijoittelu, neliruutuiset ikkunat, koristeelliset julkisivukentät, eklektinen muotokieli) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1990-luvun puurakentamisesta. Rakennuksessa näkyy harkittu arkkitehtuurisuunnittelu (esim. sovittaminen historialliseen ympäristöön ajanmukaisen eklektisesti, hillityt koristeaiheet).

Alkuperäisyys: Rakennus on säilynyt katualueelta tehdyn havainnon perusteella alkuperäisessä asussaan.

Ote julkisivupiirustuksista. Marja Utriainen 1996. Kuva: Vantaan rakennusvalvonnan arkisto, Lupapiste-palvelu.

Smedsberg kuvattuna koillisesta Seppäläntieltä. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Omakotitalo Hakala

Kuninkaanmäentie 73, Itä-Hakkila. Omakotitalo.
Arkkitehtitoimisto Walter Schnitzler, 1982.

Vuonna 1982 valmistuneen omakotitalon on suunnitellut Arkkitehtitoimisto Walter Schnitzler. Rakennus sijaitsee Itä-Hakkilassa pientaloalueella. Lähistön pientalot ovat pääosin 1960- ja 1970-luvulta, mutta alueelle on rakennettu paljon myös 1980-luvulla. Täydennysrakentaminen on jatkunut 2020-luvulle saakka. Rakennus sijaitsee näkyvällä paikalla Kuninkaanmäentien mutkassa. Rinnetontti kohoaa tienmutkasta luoteeseen, ja rakennus on sijoitettu rinteeseen lounas-koillinen-suuntaisesti. Kuninkaanmäentien katunäkymä on vihreä ja puustoinen. Omakotitalo Hakala erottuu katunäkymässä läheisistä pientaloista arkkitehtuuriltaan. Tonttia rajaa kadun suuntaan tuuhea tuija-aita, ja pihalla kasvaa paljon erilaisia, pienehköjä havupuita. Tontin lounaisosaan on valmistunut vaalea, lautaverhoiltu omakotitalo vuonna 2020.

Omakotitalo Hakala on kaksikerroksinen, tasakattoinen rakennus, joka on pohjaltaan porrastetun suorakaiteen muotoinen. Rakennus kohoaa rinteeseen kevyesti porrastaen. Julkisivut ovat valkoista kahitiiltä ja tummanruskeaa paanua. Ovet ovat tummanruskeat. Ikkunat ovat pääosin neliön muotoisia. Rakennuksen kaakkoissivulla sijaitsee suuri, pieniruutuinen erkkeri-ikkuna. Lounaispäädyssä sijaitsee

katettu parveke ja katettu parveketerassi. Rakennuksessa moderni muotokieli yhdistyy postmoderneihin yksityiskohtiin.

Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt. Terrassin kate ja pihan katokset eivät näy alkuperäisissä piirustuksissa, vaan on rakennettu myöhemmin. Muutokset sopeutuvat kuitenkin hyvin kokonaisuuteen ja ovat tarvittaessa ennallistettavissa.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista 1980–1990-lukujen omakoti- ja paritaloista, jotka ovat arkkitehdin yksilöllisesti suunnittelemlia (vrt. pakettitalot). Paanujen ja kahitiilen yhdistelmä julkisivuissa erottaa rakennuksen muista aikakauden pientaloista.

Tyypillisuus: Rakennus edustaa ajalleen tyypillistä historiallisista aiheista lainaavaa arkkitehtuuria (paanujen käyttö).

Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1970- ja 1980-lukujen taitteen pientalosuunnittelusta Vantaalla.

Rakennuksessa yhdistyvät moderni muotokieli (tasakatto, kuutiomainen pelkistetty massoittelu) ja postmodernit yksityiskohdat (esim. julkisivumateriaalien yhdistely, neliöikkunat) laadukkaalla ja harkitulla tavalla.

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt. Piirustuksissa julkisivuihin on merkitty käytettäväksi puupanelointeja, ei paanuja, mutta paanujen käyttö

rakennuksessa nostaa sen arkkitehtonista arvoa. Myöhemmin tehdyt muutokset (terassikate, pihan katokset) sopeutuvat rakennukseen ja ovat tarvittaessa ennallistettavissa.

Omakotitalo Hakala kuvattuna idästä. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Rakennus kuvattuna etelästä. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Talo Niskanen Tuula ja Seppo

Tapiontie 20a, Päiväkumpu. Omakotitalo. S. Niskanen, 1993.

Omakotitalo Tuula ja Seppo Niskasen on suunnitellut S. Niskanen. Kaksikerroksinen omakotitalo on rakennusrekisterin mukaan valmistunut loppuvuodesta 1993. Omakotitalon lisäksi tontin pohjoisreunalla on päärakennuksen arkkitehtuurin kanssa yhtenäinen autokatos/varastorakennus.

Omakotitalon suorakulmaisessa päämassassa on sekä sisennyksiä että ulokkeita. Pääsisäänkäynnin edustalla on päärakennusmassan sisään jäävä porstuamainen ulkokuisti. Luonteenomaisen ulkonäön rakennukselle antaa pyramidikattoinen tornimainen osa pohjoisjulkisivulla, jossa on toisen kerroksen kohdalla oleva huone kattaa allaan olevan sisäänkäynnin. Sisäänkäynnin aukkojen yläpuolella on valkoiseksi maalattu koristeristikko. Muutoin päämassan kattaa loiva, epäsymmetrinen harjakatto, jonka länsipuoleinen lape porrastuu rakennusmassan vaihteluiden mukaisesti. Päämassaa matalammat ulokkeet on katettu vinoilla pulpettikatoilla. Kaikki katot on katettu harmaalla konesaumattulla peltikatteella, joka on oletettavasti alkuperäinen. Sirot räystäät on tuettu näkyviin jätetyillä konsoleilla.

Rakennuksen julkisivut on verhottu valkoiseksi maalattulla vaakalaudoituksella, joka on oletettavasti alkuperäinen.

Tornimaisen ulokkeen julkisivumateriaali on hieman paksumpaa vaakalaudoitusta. Rakennuksen ikkunat ovat suorakulmaisia, mutta niiden koot ja puitejaot vaihtelevat runsaasti. Ikkunoiden sommittelu julkisivuilla antaa vaikutelman sattumanvaraisuudesta. Rakennuksen jokaisella julkisivulla on postmodernille arkkitehtuurille ominaisia neliön muotoisia neliruutuikkunoita. Rakennuksen pääsisäänkäynnin ovi on alkuperäisten julkisivupiirustusten mukaisesti sininen

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat yksilöllisesti suunniteltuja (erotuksena pakettitaloista).

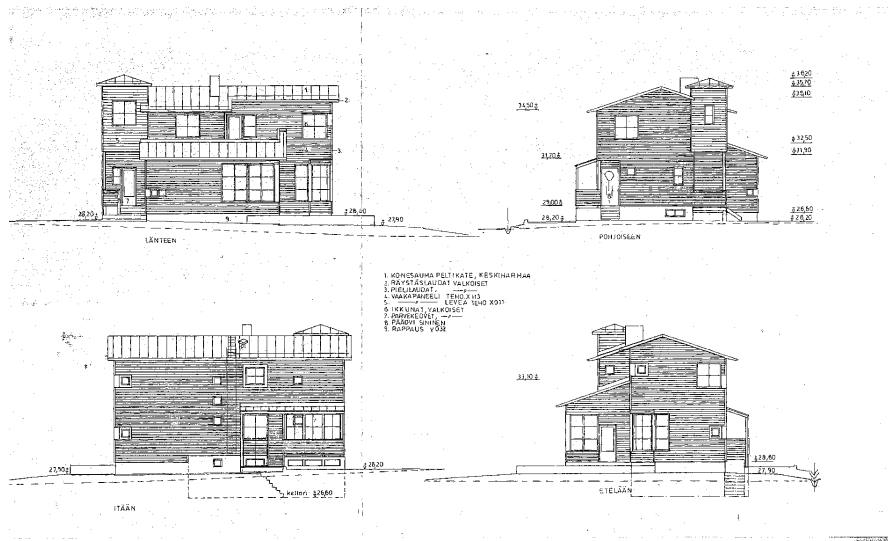
Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy rakennusajalleen tyypillisiä aiheita (monimuotoinen aukotus, massoittelu, neliöikkunat, hienovaraiset viittaukset perinnerakentamiseen, leikkisä ulkoasu) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1990-luvun postmodernista puutalorakentamisesta. Rakennuksessa näkyy harkittu suunnittelu (esim. sommittelu, materiaalit, detaljointi).

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus edustaa 1980-luvulla alkanutta ja erityisesti 1990-luvun rakentamisessa

näkyntä ilmiötä, jossa modernit puutalot erottuivat perinteisestä puutalomallista.

Ote julkisivupiirustuksista. S. Niskanen 1993. Kuva: Vantaan rakennusvalvonnan arkisto, Lupapiste-palvelu.

Rakennus kuvattuna pohjoisesta. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

As. Oy Sakarintie 4b

Sakarintie 6, Rekola. Paritalo. Jarmo Pulkkinen, 1992.

As. Oy Sakarintie 4b:n on suunnitellut arkkitehti Jarmo Pulkkinen. Kaksikerroksinen paritalo on rakennusrekisterin mukaan valmistunut vuonna 1992.

Paritalo koostuu kahdesta keskenään samanlaisesta osasta, jotka ovat noin metrin eri koroissa. Koko rakennusmassa koostuu neljästä pulpettikattoisesta massasta, jotka porrastuvat loivalla rinnetontilla, siten että jokainen pulpettikatto on keskenään eri korkeudella. Rakennuksen kaakon puoleisella etupihalla sisäänkäynnin päällä on pieni vino katos. Rakennuksen luoteisen puoleisella takapihalla on suurempi takakuistin kattava katos. Kattojen ja etupihan katosten materiaali on vaihdettu alkuperäisestä punaisesta tiilikatosta mustaksi peltikatoksi. Kattojen räystäät ovat lyhyehköt ja sirot. Räystäitä kannattaa esiin jätetty palkisto.

Rakennuksen julkisivumateriaali on kauttaaltaan valkoiseksi maalattua pystylautaa. Rakennuksen valkokarmiset ikkunat ovat suorakulmaisia. Niiden koot vaihtelevat ja niitä on aseteltu julkisivuille rytmikkäästi. Luonteenomaisen ilmeen rakennukselle luovat koillis- ja kaakkoisjulkisivuille asetetut kolmen pienen neliöikkunan rytmikkäät sarjat. Julkisivupiirustusten perusteella luoteispuoleiselle takapihalle avautuvat suuret, rakennuksen seinäpinnan korkuiset ikkunat.

Vuonna 1996 paritalon ullakkotilat on muutettu asuintiloiksi, jolloin kaakkoiselle- ja koilliselle julkisivuille on tullut yhteensä neljä uutta ikkunaa. Uudet ikkunat on sovitettu hienovaraisesti kunnioittaen rakennuksen alkuperäistä ilmettä. Talon ikkunasommittelu ja portaittainen massoittelu luovat rakennuksen ilmeeseen hienovaraista leikillisyyttä.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat yksilöllisesti arkkitehdin suunnittelemia (vrt. pakettitalot).

Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy rakennusajalleen tyypillisiä aiheita (portaittainen massoittelu, kappalemaisuus, monimuotoinen aukotus) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1990-luvun puurakentamisesta. Rakennuksessa näkyy harkittu arkkitehtuurisuunnittelu (esim. ikkunoiden asettelu, räystään detaljointi, rakennusmassan asettelu tontille)

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt. Rakennukseen tehty julkisivumuutos on sovitettu alkuperäiseen arkkitehtuuriin hienovaraisesti. Katon ja katosten materiaalin vaihto on sovitettu arkkitehtuuriin hyvin, eikä heikennä merkittävästi alkuperäisyysarvoa.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus edustaa 1980-luvulla alkanutta ja erityisesti 1990-luvun rakentamisessa näkynyttä ilmiötä, jossa modernit puutalot erottuivat perinteisestä puutalomallista.

Rakennuksen itäistä julkisivua kuvattuna Sakarintieltä. Kuva: Venla Härmä, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Rakennus kuvattuna pohjoisesta. Kuva: Venla Härmä, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

As. Oy Villa Aurinko

Aurinkomäentie 1 ja Siriuksenkuja 28, Matari. Kaksi omakotitaloa ja yksi paritalo. Arkkitehtitoimisto Rinne & Seppälä, 1998.

As. Oy Villa Aurinko muodostuu kahdesta omakotitalosta ja yhdestä paritalosta. Kokonaisuus sijaitsee Matarin kaupunginosassa. As.Oy Villa Auringon rakennukset 2 ja 3 muodostavat tontin lounaisreunalle rivitalomaisen kokonaisuuden, jossa kolme lähes identtistä asuntoa ovat vierekkäin, kytkeytyen toisiinsa kapeilla kuisteilla. Rakennus 1 on tontin koillisreunalla oleva suurikokoinen omakotitalo.

Rakennus 1, omakotitalo

Rakennus 1 on 1-kerroksinen omakotitalo. Rakennusmassa koostuu toisiinsa limittyvistä pulpettikattoisista massoista, joiden katot ovat erisuuntaisia. L-muotoa portaittaisesti seuraileva rakennusmassa tekee yhdeksän asteen poikkeaman suorasta kulmasta. Pulpettikaton lappeiden muoto seuraa paikoin porrastettuja seiniä. Rakennuksen katto on katettu oletettavasti alkuperäisellä konesaumatuilla pellillä. Pohjoisimmanpuoleisen massan päällä oleva pulpettikatto on muista poiketen viherkatto.

Rakennuksen porrastuvia massoja on erotettu toisistaan vaihtelevin julkisivumateriaalein. Rakennuksen julkisivuissa on siniharmaaksi maalattua pystylaudoitusta ja pystysuuntaista

peiterimalaudoitusta. Osa luoteisjulkisivusta on slammattu ja maalattu keltaiseksi. Pohjoisin rakennusmassa on puolestaan pyöröhirsirakenteinen, siten että nurkkadetaljit ovat pitkänurkkia. Hirsirakenteisessa osassa sijaitsevat rakennuksen saunatilat. Ikkunat ovat suorakulmaisia ja niiden karmit ovat valkoisia. Ikkunoiden koot vaihtelevat keskenään ja ne on sommiteltu julkisivuihin hillityn sattumavaraisen oloisesti. Osassa ikkunoista rakennuksen harmaa slammattu sokkelipinta nousee ikkunan alareunaan asti, luoden julkisivupintaan vaihtelua. Keltaiseksi slammatussa julkisivussa on lisäksi suurikokoinen pyöreä ikkuna.

Rakennus 1:n luoteista julkisivua kuvattuna Aurinkomäentieltä. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Rakennus 2, paritalo

Rakennus 2 on 1,5-kerroksinen paritalo. Paritalo koostuu kahdesta lähes identtisestä asunnosta, jotka asettuvat toisiinsa nähden porrastuen. Asuntoyksikkö koostuu kaksikerroksisesta pulpettikattoisesta massasta ja siihen liittyvästä yksikerroksisesta varastosiiivestä, jonka pulpettikaton kallistus on vastakkaisen suuntainen. Rakennusmassan muoto on hieman porrastettu, jota pulpettikaton lappeen muoto seuraa. Rakennuksen katto on katettu oletettavasti alkuperäisellä konesaumatulla pellillä.

Varastosiiiven julkisivut ovat siniharmaaksi maalattua pystylautaa. Päämassa on puolestaan verhoiltu siniharmaalla pystysuuntaisella peiterimalaudoituksella. Ikkunat ovat suorakulmaisia ja niiden karmit ovat valkoisia. Ikkunoiden koot vaihtelevat keskenään ja ne on sommiteltu julkisivuihin hillityn sattumavaraisen oloisesti. Osassa ensimmäisen kerroksen ikkunoista rakennuksen harmaa slammattu sokkelipinta nousee ikkunan alareunaan asti, luoden julkisivupintaan vaihtelua.

Rakennusta on päästy tarkastelemaan katualueelta vain luoteen suunnasta. Muulta osin julkisivuja on tarkasteltu rakennuspiirustusten avulla. Rakennus on oletettavasti säilynyt alkuperäisessä asussaan.

Rakennus 2:n luoteisjulkisivua kuvattuna Aurinkomäentieltä. Kuvan vasemmassa reunassa erottuu paritaloon kytketty omakotitalo. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

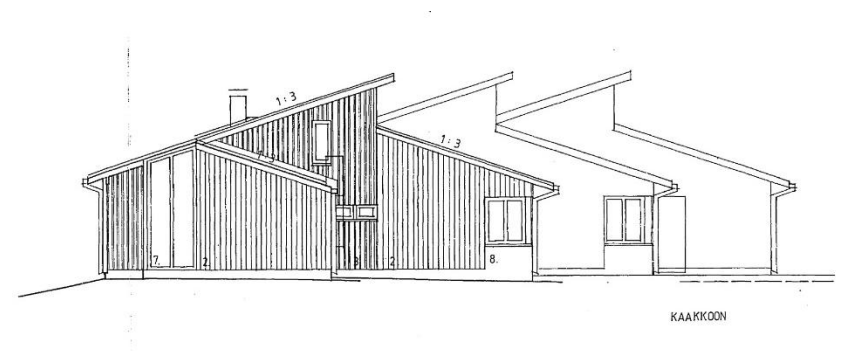
Rakennus 3, omakotitalo

Rakennus 3 on 1,5-kerroksinen omakotitalo. Omakotitalo koostuu kaksikerroksisesta pulpettikattoisesta massasta ja siihen liittyvästä yksikerroksisesta varastosiivestä, jonka pulpettikaton kallistus on vastakkaisen suuntainen. Rakennusmassan muoto on hieman porrastettu, jota pulpettikaton lappeen muoto seuraa. Rakennuksen katto on katettu oletettavasti alkuperäisellä konesaumatulla pellillä.

Varastosiiven julkisivut ovat siniharmaaksi maalattua pystylautaa. Päämassa on puolestaan verhoiltu siniharmaalla pystysuuntaisella peiterimalaudoituksella. Ikkunat ovat suorakulmaisia ja niiden karmit ovat valkoisia. Ikkunoiden koot vaihtelevat keskenään ja ne on sommiteltu julkisivuihin hillityn sattumavaraisen oloisesti. Osassa ensimmäisen kerroksen ikkunoista rakennuksen harmaa slammattu sokkelipinta nousee ikkunan alareunaan asti, luoden julkisivupintaan vaihtelua.

Rakennus 3 (taaimmainen sininen rakennus kuvassa) kuvattuna Aurinkomäentieltä. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Ote julkisivupiirustuksista. Rakennus 3:n kaakkoisjulkisivu kuvan etualalla. Antti Rinne ja Anna-Leena Seppälä 1997. Kuva: Vantaan rakennusvalvonnan arkisto, Lupapiste-palvelu.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat yksilöllisesti arkkitehdin suunnittelemlia (vrt. pakettitalot).

Tyypillisuus: Rakennuksissa esiintyy rakennusajalleen tyypillisiä aiheita (portaittainen massoittelu, värit, monimuotoiset julkisivut) ja ne ovat selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennuksiksi.

Edustavuus: Rakennukset ovat edustava esimerkki 1990-luvun puurakentamisesta. Rakennuksessa näkyy harkittu arkkitehtuurisuunnittelu (esim. massoittelu, julkisivun vaihtelevat materiaalit, sokkelin jatkuminen ikkunan alareunaan, yhtenäinen kokonaisuus)

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennukset edustavat 1980-luvulla alkanutta ja erityisesti 1990-luvun rakentamisessa näkynyttä ilmiötä, jossa modernit puutalot erottuivat perinteisestä puutalomallista.

Villa Jalo

Kauriintie 15, Metsola. Omakotitalo. Juha Torvinen, 1991.

Villa Jalon on suunnitellut rakennusarkkitehti Juha Torvinen. Kaksikerroksinen omakotitalo on rakennusrekisterin mukaan valmistunut vuonna 1991. Omakotitalon lisäksi tontin länsireunalla on päärakennuksen arkkitehtuurin kanssa yhtenäinen autokatos/varastorakennus.

Tasaiselle tontille rakennetun omakotitalon massoittelu on polveileva. Kaksikerroksiseen päämassaan liittyy itäpuolella yksikerroksinen siipi. Rakennuksen konesaumattulla vaaleansinisellä pellillä katettu loiva harjakatto porrastuu eteläjulkisivulla ulokkeiden mukaisesti. Kattojen räystäät ovat sirot ja lyhyet. Rakennuksen eteläpuolella on kaksikerroksinen parvekevyöhyke, joka on katettu erillisellä vinolla katolla.

Rakennuksen julkisivut on verhoiltu kauttaaltaan siniharmaalla vaakalaudoituksella. Laidoituksen sävy on muuttunut alkuperäisestä 2010-luvulla hieman tummemmaksi ja sinertävämmäksi (lähde: Google street view).

Julkisivuissa on käytetty tehosteena vaaleansinisellä pellillä rajattuja koristekenttiä, jotka sijoittuvat kiinni ikkuna-aukkoihin. Rakennuksen ikkunat ovat suorakulmaisia, mutta niiden koot ja puitejaot vaihtelevat. Niiden vaakapuitteiden rytmi on kauttaaltaan samanlainen, luoden julkisivuille yhtenäisen ulkoasun ikkunoiden sattumanvaraisemmasta sommittelusta

huolimatta. Ikkunoiden poikkipuitteiden rytmiin on myös sovitettu sen parvekkeiden ja katosten rakenteissa käytetty säännöllinen, valkoiseksi maalattu puuristikko.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat yksilöllisesti rakennusarkkitehdin suunnittelemia (vrt. pakettitalot).

Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy rakennusajalleen tyypillisiä aiheita (portaittainen massoittelu, monimuotoinen aukotus, värit, julkisivujen koristekentät) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1990-luvun puurakentamisesta. Rakennuksessa näkyy harkittu arkkitehtuurisuunnittelu (esim. ikkunoiden asettelu, yhtenevä ristikkoaihe julkisivuissa ja rakenteissa, värien käyttö, katosaihe).

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt. Muuttunut julkisivulaudoituksen väritys on sovitettu rakennuksen arkkitehtuurin hienovaraisesti eikä heikennä merkittävästi alkuperäisyysarvoa.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus edustaa 1980-luvulla alkanutta ja erityisesti 1990-luvun rakentamisessa

näkynyttä ilmiötä, jossa modernit puutalot erottuivat perinteisestä puutalomallista.

Villa Jalon läntinen julkisivu kuvattuna Kauriintieltä. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Talo Kostiainen

Haapanatie 13b, Vierumäki. Omakotitalo, 1989.

Talo Kostiainen on rakennusrekisterin mukaan valmistunut vuonna 1989. Rakennuksen suunnittelijaa ei tiedetä.

Kaksikerroksisen omakotitalon massa on laatikkomainen. Rakennuksen itäpuolella on yksikerroksinen autoallisiipi ja länsipuolella samankokoinen lisäsiipi, jossa on makuuhuone. Myös rakennuksen eteläjulkisivulla on yksikerroksinen siipi pääsisäänkäynnin kohdalla. Katto on pulpettikatto, joka on saatu vaikuttamaan tasakatolta nostamalla seinälinjat räystäslinjan yli. Rakennuksen toisessa kerroksessa on suuri lasitettu terassi, jonka katos on hieman talon vesikattoa alempana.

Talon julkisivut on rapattu ja maalattu valkoiseksi. Julkisivun yläreunaa koristavat rytmikkäästi asetellut ilmastointiaukot. Rakennuksen katujulkisivussa on pyöreä ikkuna, sekä kulmaikkuna. Lisäksi parvekelasituksen takaa erottuu suorakulmaisia ikkunoita. Parvekkeen kaide on osittain rapattua seinäpintaa ja osittain paksupinnainen vaakakaide.

Rakennus lainaa suoraan functionalismin muotokielestä (katujulkisivun ikkunat, parvekkeen kaide, tasakattoinen vaikutelma, materiaali) ja kokonaisuus on toteutettu historistisesti.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Rakennus on Vantaalla harvinainen esimerkki omakotitalosta funktionalismia mukailevalla historistisella arkkitehtuurillaan. Rakennus on yksilöllisesti suunniteltu ja yksityiskohtineen viimeistelty.

Tyypillisuus: Rakennus edustaa ajalleen tyypillistä historiallisista aiheista lainaavaa arkkitehtuuria.

Alkuperäisyys: Rakennus on säilynyt hyvin alkuperäisessä asussaan.

Talo Kostiainen kuvattuna lounaasta Haapanatieltä. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Talo A. Glasin

Viklotie 7, Korso. Omakotitalo. Eero Valjakka, 1981.

Vuonna 1981 valmistuneen omakotitalon on suunnitellut arkkitehti Eero Valjakka. Rakennus sijaitsee Korson kaupunginosassa ajallisesti kerroksellisella pientaloalueella, joka on rakentunut 1930-luvulta alkaen. Aluetta on täydennysrakennettu melko tasaisesti halki vuosikymmenten. Talo A. Glasin erottuu lähiympäristönsä pientaloista arkkitehtuuriltaan uniikkina.

Rakennus on sijoitettu loivaan rinteeseen, ja se mukailee maaston muotoja. Kaksikerroksinen, pitkä ja kapea rakennusmassa sijoittuu korkeimmalle kohdalle, ja matalampi yksikerroksinen massa alemmas rinteeseen. Yksikerroksisen massan jatkona on vielä tasakattoinen autokatos.

Maastonmuotojen mukaisen massoittelun myötä rakennus levenee ja madaltuu porrastaen kohti itää. Rakennuksessa on kohti pohjoista kohoava pulpettikatto, joka myös korostaa rakennuksen sijoittelua. Katteena on musta saumapelti.

Julkisivut ovat valkoiseksi maalattua, pystysuuntaista puupanelointia ja valkoista, slammattua ja maalattua tiiltä. Ikkunanpuitteet ovat valkoiset, ikkunapellit mustat. Ikkunat ovat eri tavoin ruudutettuja suorakaiteita tai neliöitä.

Kaksikerroksisen rakennusmassan molemmilla pitkillä sivuilla toistuvat nauhaikkuna-aiheet. Rakennuksen länsipäädyssä on katettu parveke, josta laskeutuu alas veistoksellinen portaikko.

Tonttia rajaava valkoinen säleaita mukailee rakennuksen värimaailmaa ja muotokieltä. Rakennus on tiettävästi säilynyt julkisivuiltaan alkuperäisenä.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat arkkitehdin yksilöllisesti suunnittelemlia (vrt. pakettitalot). Rakennuksessa on uniikkeja aiheita, kuten länsipäädyn portaikko.

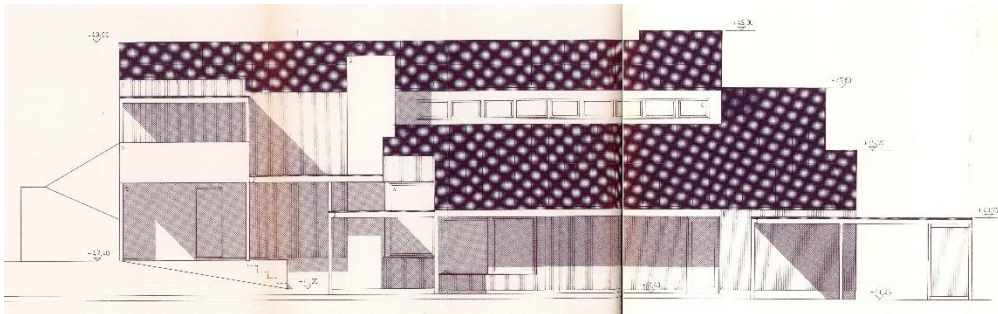
Edustavuus: Rakennuksessa on laadukkaalla tavalla näkyvissä kahden eri aikakauden arkkitehtuurit: moderni muotokieli yhdistyy postmoderneihin aiheisiin. Rakennus edustaa veistoksellista, harkittua arkkitehtuurisuunnittelua (ilmava sijoittelu tontin keskellä, maastonmukainen massoittelu ja tätä korostava kattomaailma, harkitut yksityiskohdat kuten länsipäädyn portaikko) ja Eero Valjakan tuotantoa Vantaalla.

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt. Rakennukseen ei tiettävästi ole kohdistunut muutoksia.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus on esimerkki 1980-luvun alun rakentamisen ilmiöstä, jossa aiempien vuosikymmenten vaikutteet ja moderni muotokieli yhdistyvät postmoderneihin aiheisiin.

Talo A. Glasin kuvattuna lännestä. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Ote rakennuksen julkisivupiirustuksesta. Eero Valjakka 1980. Kuva: Vantaan rakennusvalvonnan arkisto, Lupapiste-palvelu.

Asuintalo Kaipainen

Kuhankeittäjäntie 3, Korso. Omakotitalo. Pasi Raevaara, 1982.

Vuonna 1982 valmistuneen omakotitalon on suunnitellut arkkitehti Pasi Raevaara. Rakennus sijaitsee Korsossa 1940-luvulta alkaen rakentuneella pientaloalueella, jota on täydennysrakennettu voimakkaasti 1980- ja 1990-luvuilla. Rakennus sijaitsee näkyvällä paikalla kadun varressa, ja erottuu ympäristöstään arkkitehtuuriltaan uniikkina.

Rakennuksen perusmassa muodostuu matalasta, tasakattoisesta osasta, josta kohoaa kaksi korkeaa ja yksi matala pulpettikattoinen osa. Rakennuksen julkisivut ovat valkoista kahitiiltä ja kuultokäsiteltyä, ruskeaa puupanelointia. Pulpettikattojen katteena on ruskea aaltominerit. Aukotus kadun puolelle on niukkaa, ja rakennus avautuu pihan puolelle, erityisesti luoteeseen, missä julkisivut käytännössä muodostuvat ikkunapinnoista.

Rakennus on kokenut pieniä muutoksia. Alkujaan L-muotoista asuinrakennusta sekä piharakennusta laajennettiin 1990-luvun alussa, ja asuinrakennuksen lounaan puolen julkisivulle tehtiin uusi ikkuna-aukko. Muutokset noudattavat kuitenkin rakennuksen alkuperäistä materiaali- ja muotokieltä, eivätkä ne heikennä kokonaisuuden arvoa.

Rakennuksessa yhdistyvät kahden eri aikakauden arkkitehtuurit, modernismi ja postmodernismi.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat arkkitehdin yksilöllisesti suunnittelemlia (vrt. pakettitalot). Tasakaton ja pulpettikattojen yhdistelmä erottaa rakennuksen muista pientaloista.

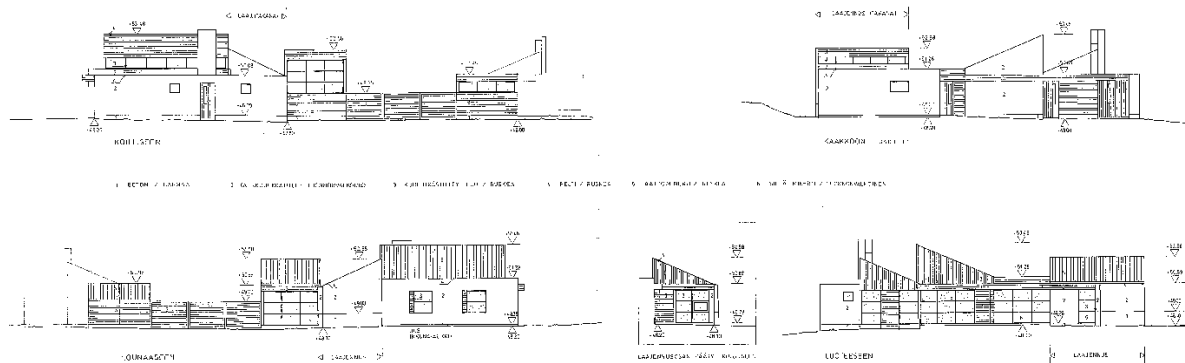
Edustavuus: Rakennuksessa yhdistyvät laadukkaalla tavalla moderni muotokieli (tasakattoinen, rapattu rakennusmassa) ja postmodernit aiheet (pulpettikatot, eri tyylien yhdistäminen). Rakennus edustaa arkkitehti Pasi Raevaaran tuotantoa Vantaalla.

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt. 1990-luvun alun laajennukset sopeutuvat alkuperäiseen rakennukseen, eivätkä siten heikennä kokonaisuuden arvoa.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus on esimerkki 1980-luvun alun rakentamisen ilmiöstä, jossa aiempien vuosikymmenten vaikutteet ja moderni muotokieli yhdistyvät postmoderneihin aiheisiin.

Asuintalo Kaipainen kuvattuna kaakosta. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Ote rakennuksen julkisivupiirustuksista, joihin on myös merkitty vuonna 1990 tehty piharakennuksen laajennus, sekä julkisivumuutos.

Arkkitehtitoimisto Raevaara Oy 1990. Kuva: Vantaan rakennusvalvonnan arkisto, Lupapiste-palvelu.

As. Oy Takapajula

Pajutie 13, Asola. Kolme omakotitaloa. Petri Viita, 1990.

Asunto Oy Takapajula on kolmen puutalon kokonaisuus. Vuoden 1990 lopulla valmistuneen kokonaisuuden on suunnitellut arkkitehti Petri Viita. Kokonaisuus sijaitsee Asolassa 1950-luvulta alkaen rakentuneella pientaloalueella, jota on täydennysrakennettu voimakkaasti 1980-luvulta eteenpäin. Asunto Oy Takapajulan talot on sijoitettu samalle kiinteistölle kolmion muotoon ja pihapiiri muodostaa pienimittakaavaisen puistomaisen kokonaisuuden.

Talot ovat yksikerroksisia. Niiden perusmassa on loivan harjakattoinen suorakaide tai neliö, ja rakennusten toisessa päädyssä on katettu terassi ja toisessa päädyssä varasto. Taloissa on sirot katot ja kattokonsolit. Rakennuksissa on runsaasti postmodernismille tyypillisiä aiheita: rikottu kattolinja, toisen päädyn seinäke, vaihtelevan kokoiset ikkunat, koristeristikot, vaalea pastelliväritys sekä julkisivujen vaihtelevan suuntaiset laudoitukset ja koristelistat.

Talo A on väriykseltään vaalean pastellinsininen. Muista taloista poiketen terassi ei sijaitse talon päädyssä, vaan länsisivulla. Piirustuksiin merkittyä punaista, ikkunoiden editse kulkevaa teräskaidetta ja katon kiinteää tuuliviiriä ei joko ole toteutettu ollenkaan tai ne on poistettu myöhemmin.

Talo B on väriykseltään vaalean mintunvihreä. Piirustuksiin merkittyjä eteläisen julkisivun punaista teräskaidetta ja katon tuuliviiriä ei joko ole toteutettu tai en on poistettu myöhemmin.

Talo C on väriykseltään vaaleansininen. Julkisivupiirustuksissa näkyvää vaakasuuntaista, punaista teräskaidetta ei joko ole toteutettu ollenkaan tai se on poistettu myöhemmin. Piirustuksissa näkyvä kolmionmuotoinen tuuliviiri katolla on korvattu metsoaiheisella viirillä. Muutoin rakennukset ovat säilyttäneet alkuperäiset piirteensä.

Kokonaisuus edustaa Petri Viidan tietoisien postmodernia pientalotuotantoa, jonka ominaispiirteisiin kuuluvat mm. sirot katot ja kattokonsolien käyttö, sekä aikakauden laadukasta postmodernia puutalorakentamista Vantaalla.

Arvolauseet

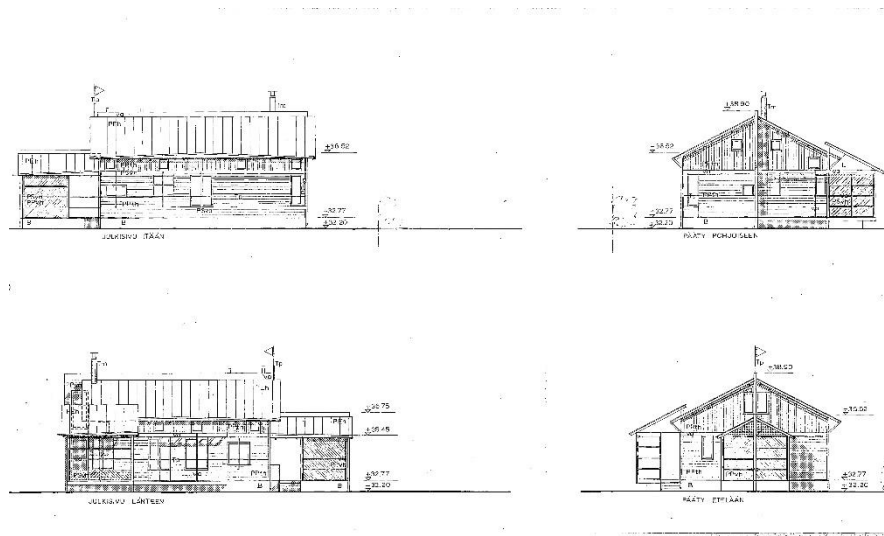
Harvinaisuus: As. Oy Takapajula muodostaa Vantaan 1980–1990-lukujen pientalojen kontekstissa harvinaisen, arkkitehdin suunnitteleman kolmen omakotitalon yhtenäisen kokonaisuuden.

Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy runsaasti tyypillisiä postmoderneja aiheita (esim. vaihtelevan kokoiset ikkunat, rikottu kattolinja) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

Edustavuus: Rakennus on laadukas esimerkki 1990-luvun postmodernista puutalorakentamisesta. Rakennuksessa näkyy harkittu arkkitehtuurisuunnittelu (esim. julkisivujen koristeaiheet (listat, puusäleiköt, laudoituksen suunnan vaihtelu), siro katto kattokonsoleineen) ja se edustaa arkkitehti Petri Viidan pientalotuotantoa Vantaalla.

Alkuperäisyys: Rakennus on säilyttänyt alkuperäiset piirteensä.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus edustaa 1980-luvulla alkanutta ja erityisesti 1990-luvun rakentamisessa näkynyttä ilmiötä, jossa modernit puutalot erottuivat perinteisestä puutalomallista.

Ote talon A julkisivupiirustuksista. Petri Viita 1990. Kuva: Vantaan rakennusvalvonnan arkisto, Lupapiste-palvelu.

Talo C kuvattu lännestä. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Villa Pitkänen

Tanssijantie 23, Ilola. Omakotitalo. Kai Wartiainen, 1994.

Vuonna 1994 valmistuneen omakotitalon on suunnitellut arkkitehti, professori Kai Wartiainen. Rakennus sijaitsee Ilolan kaupunginosassa pääosin 1990-luvulla rakennetulla pientaloalueella, jonka asemakaava on vuodelta 1988. Alue on kaavassa määritelty erillispientalojen korttelialueeksi. Villa Pitkänen erottuu massoitteeltaan ja julkisivumateriaaleiltaan ympärillä olevista pientaloista, jotka ovat pääosin yksikerroksisia ja massoitteeltaan yksinkertaisia.

Villa Pitkäsen kadunpuoleinen osa on kaksikerroksinen, lähes noppamainen massa, jonka julkisivut ovat melko umpinaiset: ikkunat ovat pääosin pieniä neliöitä tai suorakaiteita, suuremmat ikkunat on sijoitettu kulmiin. Pääjulkisivussa on käytetty lasitiiliä sekä ikkunoiden vieressä että reunustamaan ulko-ovea. Ulko-ovi on punainen ja lähes keskellä julkisivua. Sen vieressä on toinen ovi, mahdollisesti varastotilaan. Sisäänkäynnin yllä on pylväiden kannattelema katos, joka kaataa taloon päin. Katto on loiva harjakatto, katteena punainen tiili. Julkisivut on rapattu vaalean harmaaksi.

Pihan puolella noppamaisesta rakennusosasta laajenee rapattu, tasakattoinen rakennusosa, jonka jatkeena on vaakalaudoitettu, viistoon sijoitettu rakennusosa, jossa on käytetty 45 asteen kulmia. Rakennus on inventoinnissa nähty

vain kadulta, pihan puolta rakennuksesta on tarkasteltu julkisivupiirustuksista. Rakennuksen ulko-ovet on vaihdettu, mutta tiettävästi rakennukseen ei ole kohdistunut muita muutoksia.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat arkkitehdin yksilöllisesti suunnittelemia (vrt. pakettitalot).

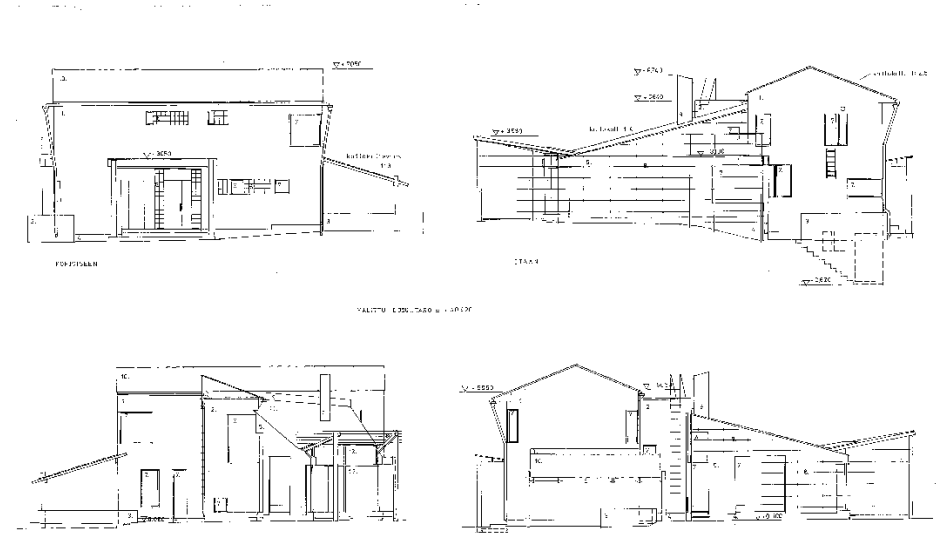
Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy tyypillisiä postmoderneja aiheita (eklektiset lainat, erilaisten rakennusmassojen ja julkisivumateriaalien ja -aiheiden yhdistely) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1990-luvun postmodernista pientalosuunnittelusta. Rakennuksen arkkitehtuurissa yhdistyvät laadukkaalla tavalla 1950-lukulaiset piirteet (vaalea rappaus, noppamaisen rakennusosan massa, lasitiiliihmeet) postmoderniin muotokieleen ja materiaalien yhdistelyyn. Rakennus edustaa kansainvälisesti tunnetun arkkitehdin tuotantoa Vantaalla.

Alkuperäisyys: Rakennus on säilyttänyt alkuperäiset piirteensä. Ovien vaihdossa on huomioitu ulko-oven alkuperäinen punainen väri.

Villa Pitkänen kuvattuna pohjoisesta. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Ote julkisivupiirustuksista. Arkkitehtuuriroiminta Kai Wartainen Ky 1991.
 Kuva: Vantaan rakennusvalvonnan arkisto, Lupapiste-palvelu.

Talo Rauhala

Masurkkakuja 6, Ilola. Omakotitalo. Arkkitehtiryhmä Arrak, 1993.

Vuonna 1993 valmistuneen omakotitalon on suunnitellut arkkitehtiryhmä Arrak. Rakennus sijaitsee päätyvän tien viimeisellä tontilla metsän reunassa, ja se on sijoitettu tontille kadun suuntaisesti. Tonttia vastapäätä Masurkkakujan päädyssä on autojen pysäköintipaikka. Rakennus sijaitsee Ilolan kaupunginosassa pääosin 1990-luvulla rakennetulla pientaloalueella, jonka asemakaava on vuodelta 1988. Alue on kaavassa määritelty erillispientalojen korttelialueeksi. Masurkkakuja 6 erottuu läheisistä pientaloista, jotka jäljittelevät ulkoasultaan perinteistä puutaloa ja ovat luultavasti pakettitaloja.

Masurkkakuja 6:n omakotitalo on rakennusmassaltaan suorakaiteen muotoinen. Julkisivuissa on roosan värinen vaakalaudoitus. Kattomuotona on saumapeltikatettu kaksoispulpetti. Kaakkoispäädyssä sijaitsevan sisäänkäynnin yllä on sisäänvedetty katos. Sisäänkäyntiä korostavat kuultokäsitellyt puuosat ja kapea, koko rakennuksen korkuinen ikkuna. Päädyissä on kattolinjan suuntaiset liimapuupalkit. Kadun puoleiselle sivulla on neljä suorakulmaista, pystypuulla jaettua ikkunaa. Sisäpihalla ikkunoiden koko vaihtelee, ja ne on sijoitettu nauhaksi kaakkoispäätyyn.

Talon kaakkoispäädyssä sijaitsee pulpettikattoinen, roosan värinen vaakalaudoitettu autokatos. Piha-alue talon ja autokatoksen edustalla on kivetty.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat yksilöllisesti arkkitehdin suunnittelemlia (vrt. pakettitalot).

Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy tyypillisiä postmoderneja aiheita (rikottu kattolinja, ikkunoiden vaihteleva koko ja sijoittelu) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

Edustavuus: Rakennus on edustava esimerkki 1990-luvun puurakentamisesta. Rakennuksessa näkyy harkittu arkkitehtuurisuunnittelu (esim. puupalkkien käyttö aiheina, sisäänkäynnin viereinen korkea ikkuna) ja Arkkitehtiryhmä ARRAKin kädenjälki (vrt. ARRAKin muut yksityistalot).

Alkuperäisyys: Rakennus on säilyttänyt alkuperäisen ilmeensä. Julkisivuväritys on palautettu alkuperäistä vastaavaksi.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus edustaa 1980-luvulla alkanutta ja erityisesti 1990-luvun rakentamisessa näkynyttä ilmiötä, jossa modernit puutalot erottuivat perinteisestä puutalomallista.

Talo Rauhala kuvattuna etelästä. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Villa Nuutinen

Ahdekuja 4, Ilola. Omakotitalo. Jari Lepistö, 1995.

Vuonna 1995 valmistuneen omakotitalon on suunnitellut arkkitehti Jari Lepistö. Rakennus sijaitsee Ilolan pohjoisosassa päättyvän tien varrella pientaloalueella. Ympärillä on taloja 1940-luvulta 2020-luvulle saakka. Alueen asemakaava on vuodelta 1993, ja Ahdekuja on kaavassa osoitettu asuinrakennusten korttelialueeksi. Villa Nuutinen erottuu ympäristöstään ainoana selkeästi postmodernina asuintalona.

Kaksikerroksinen rakennusmassa jakaantuu suureen, valkoiseen osaan ja pienipiirteisempään, siniharmaaseen puuosaan. Valkoinen, suorakaiteen muotoinen rakennusmassa sijoittuu rakennuksen pohjoispuolelle. Julkisivut ovat valkeaksi slammattua tiiltä. Pohjoissivua rytmittävät suuret, erikokoiset neliönmuotoiset ikkunat ja viistosti ulkoneva, katettu parveke. Osassa parveketta on korkeussuunnassa lähes maasta katokseen asti ulottuva vaakasuuntainen puurimoitus. Etelänpuoleisen puuverhoillun osan julkisivut ovat siniharmaata vaakalautaa ja siniharmaata puurimaa. Sisäänkäynnin yllä on pylväiden kannattama kevyt katos. Rakennuksessa on kevyt pulpettikatto, katteena harmaa saumapelti. Räystääsinjaa rytmittävät kattokonsolit.

Rakennukseen ei tiedetä kohdistuneen muutoksia.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat arkkitehdin yksilöllisesti suunnittelemlia (vrt. pakettitalot). Slammattun tiiliosan ja puuverhotun osan yhdistelmä tekee rakennuksesta Vantaan 1980–1990-lukujen pientalojen joukossa harvinaisen.

Tyypillisuus: Rakennuksessa esiintyy tyypillisiä postmoderneja aiheita (pulpettikatto, viisto parveke, ikkunoiden vaihteleva koko ja sijoittelu) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

Edustavuus: Rakennus on laadukas esimerkki 1990-luvun postmodernista pientalosuunnittelusta. Rakennuksessa näkyy harkittu arkkitehtuurisuunnittelu (esim. kahden erilaisen rakennusosan yhdistäminen, siro katto kattokonsoleineen). Rakennuksen toteutus on siro ja pienipiirteinen.

Alkuperäisyys: Kohteen alkuperäinen ilme on hyvin säilynyt.

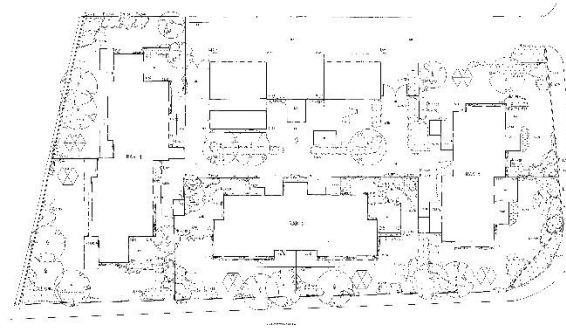

Villa Nuutinen kuvattuna lännestä. Kuva: Juho Saloheimo, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

As. Oy Villa Vedella AB

Kuusamatie 2, Ruskeasanta. Kaksi paritaloa ja kaksi omakotitaloa. Ark-Pelin Ky, 1993.

As. Oy Villa Vedella AB, muodostuu kahdesta paritalosta ja kahdesta omakotitalosta. Omakotitalot ovat massoitteeltaan paritalomaisesti toisiinsa kytkeytyneitä, mutta tonttien välinen raja kulkee rakennusten välistä, minkä vuoksi rakennus on määritetty kahdeksi erilliseksi omakotitaloksi. Loppuvuodesta 1993 valmistunut kokonaisuus sijaitsee Ruskeasannan kaupunginosassa, jota on täydennysrakennettu voimakkaasti 1980-luvulta eteenpäin. Ruskeasannassa on Vantaan kaupunginosista eniten 1980- ja 1990-luvulla valmistuneita pari- ja omakotitaloja. As.Oy Villa Vedella Ab:n asuintalot ja asuintalojen arkkitehtuurin kanssa yhteneväiset piharakennukset rajaavat sisälleen puistomaisen yleisen sisäpihan. Kokonaisuuden on suunnitellut arkkitehtuuritoimisto Ark-Pelin Ky.

Ote pihasuunnitelmasta. Ark-Pelin 1989. Kuva: Vantaan rakennusvalvonnan arkisto, Lupapiste-palvelu.

Paritalo (rakennus 1)

Rakennus 1 on yksikerroksinen paritalo. Rakennus koostuu kahdesta samanlaisesta osasta, jotka ovat toistensa peilikuvat. Rakennusosat ovat hieman eri koroissa maastonmuotojen mukaisesti. Rakennusmassa koostuu toisiaan vasten olevista erikorkuisista pulpettikattoisista osista, jotka on katettu mustalla varttikatteella. Pulpettikattojen räystäät ovat lyhyitä. Räystäitä on idän puoleisten sisäänkäyntien kohdalla pidennetty katoksiksi. Katokset on tuettu diagonaalisilla puukonsoleilla, jotka on maalattu alkuperäisestä tumman harmaasta väristä poiketen mustiksi. Asunnoissa on läntisen takapihan puolella pienet pulpettikattoiset kuistit, jotka on rajattu valkoisella ruudullisella ristikolla.

Rakennuksen julkisivut on verhoiltu yhtenäisillä vaaka- ja pystypaneloinneilla, sekä valkoiseksi maalatulla rapatulla tiilellä. Panelointi on maalattu alkuperäisestä tummanpunaisesta väristä poiketen valkoiseksi 2010-luvulla. Rakennuksen ikkunat ovat suorakulmaisia. Niiden ruutujen määrät ja koot vaihtelevat, mutta ne ovat keskenään yhtenäisiä. Ikkunoiden alkuperäiset kuultomaalatut puiset puitteet ja karmit on vaihdettu paksumpiin tummanruskeisiin alumiinipuitteisiin ja -karmeihin 2010-luvulla.

Läntinen ja itäinen omakotitalo (rakennus 2)

Rakennus 2 koostuu kahdesta toisiinsa liittyneestä yksikerroksisesta omakotitalosta. Rakennus on oletettavasti rakennusrekisterissä merkitty kahdeksi omakotitaloksi paritalon sijasta, sillä rakennusmassan keskellä kulkee kahden tontin välinen raja. Rakennusmassa koostuu kahdesta samanlaisesta osasta, jotka ovat toistensa peilikuvat. Rakennusmassa koostuu toisiaan vasten olevista erikorkuisista pulpettikattoisista osista, jotka on katettu mustalla varttikatteella. Pulpettikattojen räystäät ovat lyhyitä. Räystäitä on pohjoisen puoleisten sisäänkäyntien ja pihavaraston kohdilla pidennetty katoksiksi. Katokset on tuettu diagonaalisilla puukonsoleilla, jotka on maalattu alkuperäisestä tumman harmaasta väristä poiketen mustiksi.

Rakennuksen julkisivut on verhoiltu yhtenäisillä vaaka- ja pystypaneloinneilla. Eteläistä julkisivua on jaettu kenttiin

erisuuntaisilla paneloinneilla. Panelointi on maalattu alkuperäisestä tummanpunaisesta väristä poiketen valkoiseksi 2010-luvulla. Rakennuksen ikkunat ovat suorakulmaisia. Niiden ruutujen määrät ja koot vaihtelevat, mutta ne ovat keskenään yhtenäisiä. Ikkunoiden alkuperäiset kuultomaalatut puiset puitteet ja karmit on vaihdettu paksumpiin tummanruskeisiin alumiinipuitteisiin ja -karmeihin 2010-luvulla.

Rakennus 2 kuvattuna etelästä. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Paritalo (rakennus 3)

Rakennus 3 on kaksikerroksinen paritalo. Rakennus koostuu kahdesta samanlaisesta osasta, jotka ovat toistensa peilikuvat. Rakennusosat ovat hieman eri koroissa maastonmuotojen mukaisesti. Rakennusmassa koostuu toisiaan vasten olevista

erikorkuisista pulpettikattoisista osista, jotka on katettu mustalla varttikatteella. Pulpettikattojen räystäät ovat lyhyitä, lukuun ottamatta sisäpihan puoleisia räystäitä. Pitkät räystäät on tuettu diagonaalisilla puukonsoleilla, jotka on maalattu alkuperäisestä tumman harmaasta väristä poiketen mustiksi. Asunnoissa on itäisen takapihan puolella pienet pulpettikattoiset kuistit, jotka on rajattu valkoisella ruudullisella ristikolla. Läntisellä etupihalla pääsisäänkäyntien vieressä on pienet pulpettikattoiset varastorakennukset, jotka on kytketty päärakennusmassaan diagonaalisella pergolakatoksella.

Rakennuksen julkisivut on verhoiltu yhtenäisillä vaaka- ja pystypaneloinneilla. Panelointi on maalattu alkuperäisestä tummanpunaisesta väristä poiketen valkoiseksi 2010-luvulla. Rakennuksen ikkunat ovat suorakulmaisia. Niiden ruutujen määrät ja koot vaihtelevat, mutta ne ovat keskenään yhtenäisiä. Ikkunoiden alkuperäiset kuultomaalatut puiset puitteet ja karmit on vaihdettu paksumpiin tummanruskeisiin alumiinipuitteisiin ja -karmeihin 2010-luvulla.

Rakennus 3 kuvattuna etelästä. Kuva: Kristian Tuomainen, Vantaan kaupunginmuseo 2025.

Arvolauseet

Harvinaisuus: Kohde edustaa harvinaista joukkoa vantaalaisista omakoti- ja paritaloista, jotka ovat yksilöllisesti arkkitehdin suunnittelemlia (vrt. pakettitalot).

Tyypillisuus: Rakennuksissa esiintyy rakennusajalleen tyypillisiä aiheita (portaittainen massoittelu, kappalemaisuus, monimuotoinen aukotus) ja se on selkeästi tunnistettavissa oman aikakautensa asuinrakennukseksi.

Edustavuus: Rakennuskokonaisuus on edustava esimerkki 1990-luvun puurakentamisesta. Rakennuksessa näkyy harkittu

arkkitehtuurisuunnittelu (esim. yhteneväiset rakennusmassat, räystään detaljointi, yhtenäinen kokonaisuus) ja Arkkitehtuuritoimisto Ark-Pelinin kädenjälki (vrt. Ark-Pelinin muut yksityistalot).

Alkuperäisyys: Rakennuksen muiden arvojen kannalta olennainen massoittelu on säilynyt alkuperäisenä. Rakennuskokonaisuuden alkuperäisyysarvoa heikentävät julkisivujen muutettu värit ja ikkunoiden muutettu materiaali.

Historiallinen todistusvoimaisuus: Rakennus edustaa 1980-luvulla alkanutta ja erityisesti 1990-luvun rakentamisessa näkynyttä ilmiötä, jossa modernit puutalot erottuivat perinteisestä puutalomallista.

Lähteet

Kuvalähteet

Vantaan rakennusvalvonnan arkisto, Lupapiste-palvelu.

Internet-lähteet

Alueidenkäyttölaki 132/1999. Annettu Helsingissä 5.2.1999. [https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1999/132] (Luettu 5.3.2026).

Asunnot ja asuinolot 2020. Tilastokeskus. [https://stat.fi/til/asas/2020/] (Luettu 12.2.2026).

Kannustalo.fi. Ainola, Messuvoittaja 1994. [https://www.kannustalo.fi/inspiroidu/messumenestyjat/ainola/] (Luettu 12.2.2026).

Kulttuuriympäristösanasto. Helsinki: Ympäristöministeriö. [https://sanastot.suomi.fi/terminology/rakkultymp] (Luettu 12.2.2026).

Rakentamislaki 751/2023. Annettu Helsingissä 21.4.2023. [https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2023/751] (Luettu 5.3.2026).

Suomen virallinen tilasto (SVT): Asunnot ja asuinolot. Helsinki: Tilastokeskus. [Tarkka osoite: https://stat.fi/til/asas/2020/] (Luettu 23.2.2026).

Tieteen termipankki 12.2.2026: Filosofia: eklektismi. [https://tieteentermipankki.fi/wiki/Filosofia:eklektismi.] (Luettu 23.2.2026)

Tilastokeskus, Pientalot. [https://stat.fi/fi/luokitukset/rakennus/rakennus_1_20180712/code/011]] (Luettu 5.2.2026)

Tyvelä, H. 2019. Suomalainen hyvinvointivaltio modernistisena rakennusprojektina. Viitattu 20.2.2026. [https://www.tuni.fi/alustalehti/2019/03/06/suomalainen-hyvinvointivaltio-modernistisena-rakennusprojektina] (Luettu 6.2.2026)

Vantaan kaupungin karttapalvelu. [https://kartta.vantaa.fi/]

Sanoma- ja aikakauslehdet

Aho, K. 1991. Kesäkylän väki puursi kevättöissä. Koivikko pääsemässä Vantaalla lailliseksi pientaloalueeksi. Helsingin Sanomat 14.4.1991. [https://www.hs.fi/pkseutu/art-2000003059640.html] (Luettu 16.2.2026.)

Kangasalan Sanomat. 2022. *50 vuotta sitten: Messuportit auki – Asuntomessujen avajaiset toivat paikalle yli 10 000 kävijää.*

Jussila, A. 1986. Läpileikkaus pientalorakentamisesta. *Tekniikan Maailma* 9/1986, 25–27.

Lempinen T. 2023. Pientalo-pioneeri. Yrittäjäinfo, 2023, 4. 17–19. [<https://indd.adobe.com/view/ed9ef1eb-cb15-4ab8-a375-4ec124d82ca7>] (Luettu 4.2.2026)

Poranen, K. 2016. Tiililaatikko takkahuoneella ja pienillä ikkunoilla – lainaehdot määrittivät 80-luvun rakentamista. Yle.fi 14.11.2016. [<https://yle.fi/a/3-9279540>] (Luettu 23.2.2026.)

Kirjallisuus ja julkaisut

Klotz, H. 1984. The History of Postmodern Architecture. Lontoo: The MIT Press.

Koitto, O. 2024. Modernismia pelastamassa? : Kolme näkökulmaa suomalaiseen postmoderniin rakennustaiteeseen. Tampere: Tampereen yliopisto.

Korhonen, J. 2022. *Talomallistojen historiasta 2000-luvun talomallistoihin*. Oulu: Oulun ammattikorkeakoulu.

Koskelo, T. 2013. *Valmistalon evoluutio suomalaisen puutaloteollisuuden mainoskuvastoissa 1980–2000-luvuilla*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

Haapaniemi, H. 2023. Arkkitehtuurin kieli postmodernismin kontekstissa. Oulu: Oulun yliopisto.

Hannikainen, M. 2025. Kaupungiksi kaavoitettu. Helsinki: SKS Kirjat

Nyman, K. 2003. Sinisilmäisyyden aika: Suunnittelun myyttejä 1950–2000. Helsinki: Sarmala: Rakennusalan kustantajat RAK.

Ruotsalainen, S. 2011. *1960- ja 70-lukujen matalat tyyppitalot ja asumisen muutos*. Tampere: Tampereen yliopisto.

Saloheimo, J. 2025. Postmodernismivaikuttainen arkkitehtuuri Tampereen kaupunkikuvassa. Tampere: Tampereen yliopisto

Sassi, M. 1985. Modernismi murtuu: Postmoderni kulttuuriasenne muuttaa arkkitehtuuria, kuvataiteita ja muotoilua : miksi ja miten? Helsinki: Rakennuskirja.

Vartola, A. 2025. *Modernismin toinen tuleminen – Suomen 1990-luvun arkkitehtuurin mielenmaisema*. Docomomo.fi. [<https://docomomo.fi/modernismin-toinen-tuleminen-suomen-1990-luvun-arkkitehtuurin-mielenmaisema/>]. (luettu 6.2.2026)

Vartola, A. & Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu. Arkkitehtuurin laitos. 2014. Kuritonta monimuotoisuutta: Postmodernismi suomalaisessa arkkitehtuurikeskustelussa. Helsinki: Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu, arkkitehtuurin laitos.

Ympäristöministeriö ja Hämeen ELY-keskus. 2024. Vaihtoehtoja purkamiselle – Katse olemassa olevan rakennuskannan monipuolisiin arvoihin.

[<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/server/api/core/bitstreams/3bda92d2-f3fb-48bd-a0c8-73a6b658ab4d/content>] (luettu 4.2.2026)